

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA DOBRZANY**

na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.

Prognozę opracowano

w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Prognozę wykonała:

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Sprawdził:

Akceptuje:

Gorzów Wielkopolski 2021

Gorzów Wielkopolski, dnia 15 luty 2021 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353, 831,961, 1250, 1579 i 2003).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

Spis treści

1. Streszczenie <i>Prognozy</i> .	9
1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.	12
2. Informacje ogólne.	18
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.	18
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i> .	18
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.	19
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.	22
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.	24
2.6. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny.	28
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania.	32
2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.	33
3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska.	33
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa.	33
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa.	33
3.1.2. Dominujące funkcje lasów.	35
3.2. Walory przyrodniczo – leśne Nadleśnictwa.	35
3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb.	35
3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.	36
3.2.4. Klimat.	40
3.2.5. Drzewostany.	41
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.	47
3.3.1. Rezerwaty przyrody.	47
3.3.2. Park krajobrazowy	51
3.3.3. Obszary Natura 2000	53
3.3.4. Obszar chronionego krajobrazu	62
3.3.5. Pomniki przyrody	63
3.3.6. Użytki ekologiczne.	63
3.3.7. Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt.	63
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.	72
3.4.1. Obszary Natura 2000	72
3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.	107
3.4.3 Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.	108
3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną	108

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	108
3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	109
4. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko i obszary Natura 2000.	110
4.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko.	110
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.	110
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.	119
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.	119
4.1.4. Oddziaływanie na grzyby, porosty i rośliny, w szczególności na gatunki chronione	121
4.1.5. Oddziaływanie na wodę.	123
4.1.6. Oddziaływanie na powietrze.	124
4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.	124
4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.	124
4.1.9. Oddziaływanie na klimat.	125
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.	125
4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.	126
4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko.	127
4.2. Oddziaływanie planu na prawne formy ochrony przyrody z wyjątkiem ochrony gatunkowej oraz obszarów Natura 2000.	127
4.2.1. Oddziaływanie <i>Planu</i> na rezerваты przyrody	127
4.2.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na parki krajobrazowe	131
4.2.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszary chronionego krajobrazu	131
4.2.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na istniejące pomniki przyrody	132
4.2.5. Oddziaływanie <i>Planu</i> na istniejące użytki ekologiczne	132
4.2.6. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko	133
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na specjalne obszary ochrony siedlisk	134
4.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszary specjalnej ochrony ptaków	150
4.5. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000	155
5. Rozwiązania i wnioski do <i>Planu</i>	157
5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań <i>Planu</i> na środowisko.	157
5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.	158
Bibliografia	162

Część opisowa

1. Streszczenie *Prognozy*.

Podstawowymi dokumentami formalno-prawnymi opracowania *Prognozy* jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) oraz Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 sierpnia 2018 r., a także opinia sanitarna Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z dnia 20 lipca 2018 r. dotyczące określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany na lata 2021-2030.

Prognozę sporządzono do „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Dobrzany na okres od 1.01.2021 do 31.12.2030 r.” zwanego dalej *Planem*.

Plan został opracowany na 10 lat zgodnie z wymogami stosownych ustaw, rozporządzeń, instrukcji oraz wytycznych, z uwzględnieniem:

- przyrodniczych i ekonomicznych warunków gospodarki leśnej,
- celów i zasad gospodarki leśnej oraz sposobów ich realizacji, określonych dla każdego drzewostanu i urządzanego obiektu, z uwzględnieniem lasów ochronnych.

Plan zawiera następujące części:

- opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierający szczegółowe dane inwentaryzacyjne oraz zaprojektowane wskazania gospodarcze,
- elaborat zawierający opisanie ogólne stanu lasu, analizę gospodarki leśnej w minionym okresie, podstawy gospodarki przyszłego okresu oraz sposoby ich realizacji,
- zestawienie tabelaryczne zadań do wykonania na kolejne 10-lecie,
- program ochrony przyrody, zawierający kompleksowy opis stanu przyrody, podstawowe zadania oraz sposoby realizacji tych zadań,
- mapy tematyczne.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest spełnianie określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, które zawierają stosowne konwencje, dyrektywy oraz polityki i programy w nawiązaniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Do istniejących form ochrony przyrody należą:

- Rezerваты przyrody (3)
- Park krajobrazowy (1)
- Obszary Natura 2000 (4)
- Obszary chronionego krajobrazu (1)
- Pomniki przyrody (37)
- Użytki ekologiczne (1)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Analiza zaplanowanych zabiegów wykazała, że *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na powyższe formy ochrony.

Szczególną uwagę objęto obszary Natura 2000, które usytuowane są w zasięgu Dobrzany. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrzany znajdują się:

➤ specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):

- **Dolina Iny koło Recza PLH320004;**
- **Dolina Krąpieli PLH320005;**
- **Pojezierze Ińskie PLH320067**

➤ obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):

- **Ostoja Ińska PLB320008.**

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu) przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Spośród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną wymieniono realizację użytkowania rębego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń *Planu* struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów ze stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Do głównych problemów ochrony przyrody, istotnych podczas realizacji *Planu*, zaliczono: brak szczegółowych oficjalnych wytycznych dotyczących sposobu ochrony poszczególnych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, brak dokładnej inwentaryzacji.

Podkreślono, że prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest możliwe tylko zgodnie z zapisami zawartymi w *Planie*, dlatego też odstąpienie od realizacji tych ustaleń niesłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
- oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślaniu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa;
- oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
- oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody),
- oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego wpływu na te elementy środowiska;
- oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie stanowisk archeologicznych) mogą przyczynić się do ochrony tych miejsc.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na przedmioty ochrony, dla których ochrony powołano obszary Natura 2000.

Oddziaływanie *Planu* na SOO: Dolina Iny koło Recza PLH320004, Dolina Krąpieli PLH320005, Pojezierze Ińskie PLH320067 określono na podstawie analiz wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki, dla których ochrony powołano obszar. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy

warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony wyżej wymienionych SOO.

Oddziaływanie *Planu* na OSO Ostoja Ińska PLB320008 określono na podstawie wymagań ekologicznych ptaków oraz stwierdzonych i potencjalnych ich miejsc występowania w powiązaniu z planowanymi czynnościami w drzewostanach, które mogłyby mieć wpływ na te gatunki lub ich siedliska. Wskazano ewentualne ograniczenia dla realizacji *Planu*, związane głównie z przestrzeganiem terminów wykonywania prac w niektórych drzewostanach.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy działań zawartych w *Planie* wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na dostosowanie typów drzewostanów do siedlisk przyrodniczych, przedstawiono propozycje dotyczące zachowania stanowisk gatunków chronionych oraz ochrony stanowisk archeologicznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na etapie ustaleń Komisji Założeń Planu (KZP), przy sporządzaniu optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych, przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych i ostatecznego zestawienia *Planu* przyjętych na NTG. Pewnym modyfikacjom realizacja ustaleń *Planu* zostanie poddana również na podstawie wniosków wynikających z niniejszej *Prognozy*.

Wynik przeprowadzonej *Prognozy* pozwala stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000.

1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.

Użyte w *Prognozie* skróty i terminy oznaczają:

<i>Prognoza</i>	Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Dobrzany na okres od 01.01.2021 r. do 31.12. 2030 r.;
<i>Plan</i>	Projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Dobrzany na okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2030 r.;
Borowacenie (pinetyzacja)	Jedna z form degeneracji fitocenozy; wyróżnia się na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się: - słabe , jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi:

- ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych
- 50 - 80 % na siedliskach lasów mieszanych
- 10 - 30 % na siedliskach lasowych
- **średnie**, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi:
 - ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych
 - 30 - 60 % na siedliskach lasowych.
- **mocne**, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym wynosi na siedliskach lasowych ponad 60 %.

KDO

Drzewostany w klasie do odnowienia, w których rozpoczęto proces odnowienia z zastosowaniem rębni złożonych (w zasadzie w ubiegłym okresie gospodarczym), lecz nie spełniające kryteriów klasy odnowienia, tzn. wymagające uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć rębniami złożonymi. Okres uprzętnięcia w drzewostanach w klasie do odnowienia odpowiada, w przybliżeniu, okresowi odnowienia. Przy opisywaniu drzewostanów w klasie do odnowienia, podobnie jak w klasie odnowienia opisuje się najpierw starodrzew, a następnie istniejące młode pokolenie.

KO

Drzewostany w klasie odnowienia, w zasadzie w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia, które - ze względu na sposób gospodarowania rębniami złożonymi oraz formę odsłaniania młodego pokolenia – podlegają równocześnie użytkowaniu i odnowieniu pod osłoną, i w których co najmniej 50% powierzchni (a w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi i stopniowymi – co najmniej 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie gatunkami głównymi o pełnej przydatności hodowlanej. Do drzewostanów w klasie odnowienia mogą również być zaliczone drzewostany młodsze, o niskim zadrzewieniu, przedplonowe lub silnie uszkodzone, objęte przebudową z zastosowaniem rębni złożonych, w których jednocześnie występuje młode pokolenie, dostosowane do lokalnych warunków, utrwalone i o pełnej przydatności hodowlanej, pochodzące z odnowienia sztucznego lub naturalnego, o pokryciu nie mniejszym niż 50%, a w drzewostanach użytkowanych rębniami stopniowymi i gniazdowymi – co najmniej 30%. Podczas taksacji drzewostanów w klasie odnowienia opisuje się najpierw starodrzew, a następnie młode pokolenie.

Klasa wieku drzewostanu Umowny okres, zwykle 20-letni, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów wg ich wieku. W praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku, przyjmując następujące oznaczenia:

- I klasa wieku obejmuje:
 - podklasę Ia – wiek od 1-10 lat

- podklasę Ib – wiek od 11-20 lat
- II klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IIa – wiek od 21-30 lat
 - podklasę II b – wiek od 31-40 lat
- III klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IIIa – wiek od 41-50 lat
 - podklasę IIIb – wiek od 51-60 lat
- IV klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IVa – wiek od 61-70 lat
 - podklasę IVb – wiek od 71-80 lat
- V klasa wieku obejmuje:
 - podklasę Va – wiek od 81-90 lat
 - podklasę VB – wiek od 91-100 lat

W drzewostanach starszych niż sto lat nie stosuje się podziału na podklasy, a więc:

- VI klasa – wiek od 100-120 lat
- VII klasa – wiek od 121-140 lat itd.

KZP

Komisja Założeń Planu;

Monotypizacja

Polega na ujednoczeniu składu gatunkowego lub struktury wiekowej. Jest jedną z głównych form degeneracji ekosystemów leśnych. Monotypizację określa się dla kompleksów powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów: 1- 40 lat, 41 - 80 lat, powyżej 80 lat oraz podziału drzewostanów na sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha). Formę tą należy wyróżniać głównie dla sosny i świerka oraz rozdzielać na:

- a) monotypizację częściową, gdy:
 - udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50 – 80 %,
 - udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wiekuprzekracza 80 %,
- b) monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80 %.

Neofityzacja

Sztuczna uprawa lub samoistne wnikanie gatunków drzew i krzewów obcych.

NTG

Narada Techniczno – Gospodarcza;

RDOŚ

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;

OSO

Obszar specjalnej ochrony (ptaków);

SOO	Specjalny obszar ochrony (siedlisk);
DP	Dyrektywa Ptasia;
DS	Dyrektywa Siedliskowa (habitatowa);
KPZL	Krajowy Program Zwiększania Lesistości;
POP	Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa;
Baza danych	baza w formacie .mdb (<i>MS Access</i>) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze;
SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu, kontrolowaniu w Nadleśnictwie;
TSL	Typ siedliskowy lasu – podstawowa jednostka w klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca wszystkie powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych wykazujących podobne, potencjalne możliwości produkcyjne; diagnoza typów siedliskowych lasu jest wykorzystywana przy planowaniu i doborze gatunków drzew, preferowanych w danych warunkach siedliska; typy siedliskowe mogą różnić się składem florystycznym, strukturą, trwałością, żyznością i wilgotnością gleby, klimatem, ukształtowaniem terenu i jego budową geologiczną;
TD	Typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy; najczęściej zapisywany jest np. w postaci So - Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny.
Rębnia	Określa zasady wykonywania całego zespołu czynności, które mają na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądanych gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska; w zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, rozróżnia się dwie grupy rębni, tj. rębnię zupełną oznaczoną symbolem I i rębnię złożoną oznaczone symbolami II – V;
Rb I	Zalecana dla gatunków światłożądnych – odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni, z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestoi lub biogrup drzewostanu rębneho; na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzenie rozgraniczone uprawy równowiekowe; rodzaje rębni – Rb Ia (pow. do 6 ha, szer. zrębu 61-80 m), Ib (pow. do 4 ha, szer. 31-60 m), Ic (pow.do 2 ha, szer. 15-30 m);

- Rb II** Odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia; odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego; wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości; rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnymi odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia;
- Rb III** Polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości od 5 – 50 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew; powstające – pod osłoną boczną lub górną – odnowienie naturalne lub sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1-3 m późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne powstające na powierzchni między gniazdami;
- Rb IV** Polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przeredzenia drzewostanu; w rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych; efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej;
- Rb V** Polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej); proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu; drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcie pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku;
- CP** Czyszczenia późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie młodnika (zasadniczo 10 – 20 lat), mające na celu utrzymanie zwarcia, kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania zgodnie z warunkami naturalnymi oraz zapewnienie stabilności szybko przyrastającego wówczas drzewostanu; jeżeli podczas zabiegu pozyskiwane są sortymenty drzewne, są to czyszczenia z masą –

	CP-P
TW	Trzebieże wczesne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzewania drzewostanu (zasadniczo 20 – 40 lat); celem TW jest kształtowanie jakości i produktywności drzewostanu, który powinien wówczas osiągnąć pożądany skład gatunkowy zgodny z celem hodowlanym, cechować się wysoką liczbą drzew dorodnych i pełnym zadrzewieniem;
TP	Trzebieże późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzałości drzewostanu (zasadniczo od 41 lat); celem TP jest doprowadzenie drzewostanu do etapu finalnego, jakim jest drzewostan dojrzały do odnowienia; drzewostan taki powinien cechować się pożądanym składem gatunkowym, wysoką jakością i pełnym zadrzewieniem;
Siedliska i gatunki „naturowe”	Siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej, a także w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla ochrony których tworzy się obszary Natura 2000;
Stan zachowania siedliska (A, B, C)	Stopień zachowania struktury i funkcji naturalnego siedliska danego typu oraz możliwość ich odtworzenia. To kryterium zawiera 3 podkryteria (stopień zachowania struktury, stopień zachowania funkcji, możliwość renaturyzacji), które ocenia się niezależnie, ale ostateczna ocena jest ich wypadkową: A – doskonałe zachowanie; B – dobre zachowanie; C – zachowanie w średnim lub zubożałym stanie.
Ocena wartości obszaru dla gatunków	Ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów: populacja (jej wielkość), stan zachowania cech siedliska przyrodniczego ważnego dla gatunku, izolacja oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku, jak rodzaj działalności człowieka na terenie obszaru i w jego pobliżu, stosunki własnościowe, status prawny obszaru, a także ekologiczne związki między typami siedlisk i gatunków: A – znakomita; B – dobra i znacząca; C – znacząca.
ZPK	Zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

2. Informacje ogólne.

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.

Podstawowe dokumenty formalno – prawne opracowania prognozy:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) – dział IV (art. 46 - 58) – zwana dalej *Ustawą OOS*;
- Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 sierpnia 2018 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany;
- Pismo Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z dnia 20 lipca 2018 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zgodnie z *Ustawą OOS* (art. 46) „przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: (...) planów (...) w dziedzinie (...) leśnictwa (...), wyznaczające ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)”

Ogólny zakres informacji, jakie powinna zawierać *Prognoza* określa art. 51, ust. 2 powyższej ustawy.

Art. 53 *Ustawy OOS* stwierdza, że zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie* zostaje uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*.

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze, a także stosowane analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też

podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,
- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wydzielen, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* w stosunku do tych wydzielen. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębego i przedrębnego. Część danych przedstawiono graficznie za pomocą diagramów obrazujących wielkość powierzchniową zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarze Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisanu ogólnym.

2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.

Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* w skład planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa wchodzi:

- 1) dane inwentaryzacji lasu (część inwentaryzacyjna),
- 2) analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,

- 3) program ochrony przyrody,
- 4) część planistyczna,
- 5) materiały kartograficzne.

Materiały te zawarte są w następujących tomach:

- 1) Elaboracie zawierającym:
 - opis ogólny nadleśnictwa,
 - zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
 - analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
 - podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
 - określenie etatów cięć użytkowania głównego, zestawienie i opisanie zadań z użytkowania głównego (rębny i przedrębny), zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu, w tym zalesień gruntów przeznaczonych do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników, określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.
- 2) Programie ochrony przyrody obejmującym:
 - kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie, z uwzględnieniem lasów innych form własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa,
 - podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
 - mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.
- 3) Oddzielny, dla każdego obrębu leśnego, tom obejmujący szczegółowe dane inwentaryzacyjne, w skład którego wchodzi:
 - opis taksacyjny lasu,
 - zestawienia i tabele zbiorcze, tj. wykaz projektowanych cięć rębnych, wykaz projektowanych cięć przedrębnych, wykaz wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Ostatnim elementem składowym *Planu* są mapy tematyczne w różnej skali.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są wskazania gospodarcze, będące podstawą do określenia zadań gospodarczych na okres obowiązywania planu urządzenia lasu.

Wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia celów i założeń *Planu*. Poziom szczegółowości zaprojektowanych

czynności jest różny, w związku z tym prawidłową ocenę ich wpływu na środowisko można przeprowadzić tylko przy znajomości tego poziomu.

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*.

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów – oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	Określa ilość przewidzianego do pozyskania drewna jako nieprzekraczalny etat miąższościowy użytków rębnych oraz obligatoryjny powierzchniowy etat użytków przedrębnych w całym okresie obowiązywania <i>Planu</i>
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)
Odnawianie	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe znacząco negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu lub błędnego ustalenia typu lasu	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od wycięcia odnowiony
Zalesienia	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe negatywne – w przypadku zalesienia siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	Nie dotyczy Nadleśnictwa, ponieważ grunty przeznaczone do zalesienia znajdują się poza siedliskami przyrodniczymi
Rębnia I	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk zależnie od liczby stanowisk; pozytywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w zależności od terminu realizacji	Możliwe negatywne oddziaływanie w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu.
Rębnia II, III i IV	Do konkretnego wydzielenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w zależności od terminu realizacji	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach przeważnie naturalne
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
	siedlisk przyrodniczych		odnawiania lasu
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleń	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.

Głównym celem opracowania Planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi koniecznymi funkcjami lasu.

Cele, dla których sporządzono projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Dobrzany (w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu*), są następujące:

- 1) inwentaryzacja i ocena stanu lasu, w tym gleb, siedlisk i drzewostanów oraz określenie i kształtowanie naturalnych relacji między nimi;
- 2) rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach oraz opracowanie programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa;
- 3) rozpoznanie funkcji lasu w powiązaniu z zagospodarowaniem przestrzennym;
- 4) dokonanie podziału lasów – wg pełnionych funkcji i przyjętych celów gospodarowania – na gospodarstwa (w tym: specjalne, lasów ochronnych oraz lasów wielofunkcyjnych z dominującą funkcją produkcyjną, zwanych dalej lasami gospodarczymi), z wyróżnieniem drzewostanów do przebudowy, na potrzeby regulacji użytkowania głównego, optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz realizacji długookresowych i średniookresowych celów hodowlanych;
- 5) określenie długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;
- 6) projektowanie pożądanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu oraz budowy piętrowej drzewostanów;
- 7) kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce;
- 8) ustalenie etatów cięć użytkowania rębego i przedrębego;

- 9) ustalenie możliwości lokalizacji etatu cięć użytkowania rębnego w wielkości przyjętej za optymalną;
- 10) ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie i określenie sposobów ich realizacji;
- 11) określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 12) ustalenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- 13) określenie potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- 14) zobrazowanie przestrzenne (wizualizacja) urządzanego obiektu, funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz zadań gospodarki leśnej;
- 15) sporządzenie ogólnego opisu lasów, w tym danych dotyczących: warunków przyrodniczych i ekonomicznych, analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, celów i zasad gospodarki przyszłej, projektowanych sposobów realizacji gospodarki leśnej, zadań na najbliższe dziesięciolecie oraz programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa.

Wszystkie te zagadnienia, z różną szczegółowością, zostały w *Planie* podjęte i omówione.

Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu* (podane również w elaboracie) to:

- zwiększenie zasobów leśnych poprzez planowanie pozyskania drewna w zależności od przyrostu miąższości i poprzez planowanie dodatkowych zalesień;
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych tak w okresie bieżącym, jak i w przyszłości, przy minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko;
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów;
- zachowanie funkcji ochronnych lasów;
- utrzymanie innych funkcji społeczno – ekonomicznych.

Realizacja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na poziomie planu urządzenia lasu dotyczy określenia długo- i średniookresowych celów.

Celem długookresowym jest utrzymanie ekosystemu leśnego w stanie dynamicznej równowagi, stabilnego i spełniającego możliwie wiele funkcji. Jest to realizowane poprzez określenie typów drzewostanów (celu hodowlanego) jako podstawowego wyznacznika dalszego planowania oraz poprzez dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu.

Cele średniookresowe to osiągnięcie przez drzewostany kolejnych faz rozwojowych jak najbardziej zgodnych z naturalnym cyklem rozwoju ekosystemu leśnego i z jednoczesnym zapewnieniem jak najlepszej jakości drzewostanów. Jest to realizowane poprzez ustalenie wskazań

i wytycznych dla poszczególnych gospodarstw, lasów ochronnych, zapewnienie pożądanego ładu czasowego i przestrzennego, ustalenie wskazań dotyczących przebudowy drzewostanów oraz określenie zadań z zakresu hodowli lasu, ochrony przyrody.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.

➤ Konwencja o różnorodności biologicznej

Celami niniejszej Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. 2002 Nr 184, poz. 1532) są: *ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie* (art. 1).

Podstawowym wymogiem dla ochrony różnorodności biologicznej jest ochrona ekosystemów i naturalnych środowisk *in situ* oraz utrzymanie i restytucja zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnych środowiskach.

Strony konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

- a) opracowania (...) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (art. 6);
- b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej oraz monitoringu ich skutków (art. 7);
- c) stosowania środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną (art. 10).

➤ Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz. U. 2003 Nr 2, poz. 17), tzw. Konwencja Bońska, została sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. wspólnota Europejska jest stroną Konwencji od dnia 1 listopada 1983 r., a Polska od 1 maja 1996 r.

Celem Konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, czyli takich, *z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państwowe w różnych cyklach życiowych.*

Konwencja zawiera wykaz gatunków zagrożonych wyginięciem, wobec których strony Konwencji są zobowiązane m. in. do:

- a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;

b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub – w miarę możliwości – odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

➤ **Konwencja o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska)**

Konwencja podpisana i ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. 1996 Nr 58, poz. 263, z późn. zm.), wskazuje dziką faunę i florę jako naturalne dziedzictwo o wartości estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej, które powinno być zachowane i przekazane przyszłym pokoleniom, uznaje zasadniczą rolę dzikiej fauny i flory w utrzymaniu równowagi biologicznej, stwierdzając, że liczebność wielu gatunków dzikiej fauny i flory ulega obecnie poważnemu zmniejszeniu, a niektórym z nich zagraża wyginięcie.

Zgodnie z art.1 celem Konwencji jest *ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw oraz wspieranie działania w tym zakresie.*

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju tak, aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

➤ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - Dyrektywa Ptasia (Dz. U.E. L 20 z 26 stycznia 2010 r.)**

Zapisy dyrektywy dotyczą ochrony wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymania ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowania, utrzymania lub odtwarzania biotopów i siedlisk. W dyrektywie wyszczególniono gatunki, dla których powinny być tworzone obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

➤ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U.E. L 206 z 22 lipca 1992 r.)**

Zapisy dyrektywy mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Ta sieć umożliwi „zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu lub, w stosownych przypadkach, ich odtworzenie”.

Dyrektywa obliguje do podejmowania odpowiednich działań w celu uniknięcia na „specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie”.

W dyrektywie wyszczególnione zostały typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (SOO).

➤ **Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”**

Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych, poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego oraz wdrażania idei zrównoważonego rozwoju.

W ustaleniach w zakresie objętych *Planem* w dokumencie tym zapisano: „*Prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej umożliwia zachowanie równowagi między świadczonymi przez lasy funkcjami: przyrodniczymi (ochronnymi), społecznymi i gospodarczymi. Równocześnie stwarza warunki do zachowania bogactwa przyrodniczego lasów przy jednoczesnym korzystaniu z ich zasobów w celu zaspokojenia potrzeb społecznych i gospodarczych. Lasy są również miejscem realizacji gospodarki łowieckiej. Lasy posiadają duży potencjał do łagodzenia zmian klimatu, który można zwiększać poprzez prowadzenie dodatkowych działań w sektorze leśnym. Działania takie przyczyniają się również do wzrostu różnorodności biologicznej. W ramach działań przewidzianych do realizacji planuje się wdrożenie systemu mającego na celu zwiększenie sekwestracji węgla. System dodatkowych działań związanych z prowadzoną zrównoważoną gospodarką leśną zakłada m. in. opracowanie wieloletnich programów przebudowy składu gatunkowego drzewostanów oraz programów kształtowania ich struktury wielopiętrowej”.*

➤ **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30 % w roku 2020 i 33 % po roku 2050. należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gminy, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami.

➤ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej*

w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rodzaju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.

Dla osiągnięcia tego celu w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami *Planu* zawarte są w dziale „**ŚRODOWISKO**”, w następujących sferach i celach:

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu” w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:
 - ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;
- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu” w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona siedlisk i ekosystemów”:
 - ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski;
 - racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;
- w sferze „leśnictwo”
 - uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych;
 - zachowanie pełni zmienności drzew leśnych;
 - pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych;
 - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno – błotnych w lasach;
 - ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu;
 - ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej;
 - zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

Sposoby osiągnięcia wyżej wymienionych celów zostały uwzględnione w *Planie* poprzez realizację zadań planowania urzędniowego, dotyczących szczególnie :

- ✓ inwentaryzacji i oceny stanu lasu,
- ✓ rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody,
- ✓ zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody,

- ✓ sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- ✓ projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej),
- ✓ określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przyrody,
- ✓ zobrazowania przestrzennego – w formie odpowiednich map – podstawowych danych o zarządzanym obiekcie, dotyczących w szczególności: obszarów chronionych i funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej,
- ✓ sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in. ogólną charakterystykę zarządzanego obiektu, analizie stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody.

2.6. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny.

➤ Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030¹

Uchwałą Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 r. przyjęto „Strategię rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030”. „Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego to dokument propagujący rozwój w odniesieniu do obszaru wykraczającego poza sferę bezpośrednich kompetencji samorządu województwa, jest opracowaniem wyznaczającym kierunki, ale też kreślącym przestrzeń do działania.”

W rozdziale nawiązującym do społecznych, ekonomicznych i przestrzennych uwarunkowań rozwoju województwa zachodniopomorskiego przedstawiono ocenę m. in. leśnictwa oraz stanu i ochrony środowiska w regionie.

W odniesieniu do leśnictwa:

- ✓ województwo zachodniopomorskie jest czwartym najbardziej zalesionym województwem w Polsce;
- ✓ grunty leśne zajmują 9% powierzchni gruntów leśnych Polski, z których otrzymuje się niemal 11% krajowego pozyskania drewna (najwięcej w Polsce);
- ✓ region charakteryzuje się największymi zasobami drzewnymi w kraju;
- ✓ bardzo wysokie jest przemysłowe wykorzystanie lasu – ponad ¼ krajowego zużycia tarcicy;
- ✓ województwo jest w czołówce krajowej pod względem skupu półproduktów pochodzenia leśnego (15% krajowego skupu grzybów i owoców leśnych).

W odniesieniu do środowiska zapisano, że na jego stan i ochronę wpływa m. in. bardzo duża powierzchnia obszarów chronionych. Wyznaczono tu 60 obszarów wchodzących w skład sieci ekologicznej Natura 2000 (łącznie 37% powierzchni województwa).

¹ Geblewicz O. (red.). 2018. „Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030”. Szczecin.

➤ **Program Ochrony Środowiska (POŚ) Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2024.**

Program jest podstawą działań Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie polityki ekologicznej. Stanowi aktualizację poprzedniego Programu na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019, który został przyjęty Uchwałą nr XII/142/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2011r. Zapisy zamieszczone w POŚ są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa (PEP).

Na poziomie województwa zachodniopomorskiego, w obszarze działania dotyczącym zasobów przyrodniczych (ZP), obrano 3 cele:

- I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.
- II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
- III. Zwiększanie lesistości.

Zapisy dotyczące ochrony przyrody, lasów, leśnictwa, planów urządzenia lasu:

ZP.1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu.

ZP.1.15. Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000).

ZP.2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków.

ZP.2.1. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną.

ZP.2.2. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych.

ZP.2.3. Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych, zbiornikach wodnych oraz strefie przybrzeżnej i na terenach zmeliorowanych w stanie niepogorszonym.

ZP.5. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa.

ZP.5. 2. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

ZP.5.3. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody.

ZP.6. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.

ZP.6.1. Uwzględnianie w planach urządzenia lasu przebudowy drzewostanów monokulturowych, które są niezgodne z siedliskiem.

ZP.6.2. Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne.

ZP.6.3. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych.

ZP.6.4. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych.

ZP.6.5. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m. in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej.

ZP.6.6. Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych).

ZP.6.7. Działania zmierzające do uregulowania stanu zwierzyny powodującej szkody gospodarcze w lasach.

ZP.6.8. Utrzymanie i rozwój leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach oraz pełniących funkcje edukacyjne.

ZP.6.9. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną.

ZP.7. Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej na terenach leśnych.

ZP.7.1. Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych.

ZP.7.2. Działania edukacyjne na temat roli i znaczenia lasów.

ZP.8. Zwiększenie lesistości.

ZP.8.1. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.

ZP.8.3. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych, oraz na których postępuje naturalna sukcesja.

ZP.8.4. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo.

- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Stargardzkiego na lata 2017–2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024**
- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łobeskiego na lata 2018 – 2021 z uwzględnieniem lat 2022 – 2025**
- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Goleniowskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025**
- **Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chociwel na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzany na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 – 2022**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Suchań na lata 2019 – 2023 (projekt)**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Dąbrowa na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023**

- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dobra na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Maszewo na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027** (aktualizacja w trakcie opracowywania)
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Węgorzyno na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Choszczno na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024**

Cele określone w tych dokumentach powiązane z *Planem* dotyczą – „racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych”, do zadań należy „ochrona i powiększanie zasobów leśnych” a przedsięwzięcia zakładają „opracowanie planów urządzenia lasu”.

Innego typu dokumentami planistycznymi powiązаныmi z *Planem* są **plany ochrony, zadania ochronne i plany zadań ochronnych dla form ochrony przyrody** wynikające z Ustawy o ochronie przyrody. W obszarze oddziaływania *Planu* są to rezerваты, park krajobrazowy oraz obszary Natura 2000.

Rezerwat przyrody „Głowacz” posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 25/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Głowacz” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 48 z 2009 r., poz. 1184), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Głowacz” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 1763).

Rezerwat przyrody „Bórbagno Miałka” posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 15/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bórbagno Miałka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2013 r., poz. 2206), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bórbagno Miałka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 1512).

Rezerwat przyrody „Krzemieńskie Źródłiska” posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemieńskie Źródłiska” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2013 r., poz. 2209), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 października 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemieńskie Źródłiska” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 3995).

Spośród obszarów Natura 2000, których grunty położone są w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany, plany zadań ochronnych ustanowiono dla obszarów:

- Dolina Iny koło Recza PLH320004 - plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1918), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 maja 2018 r., poz. 2604).

- Ostoja Ińska PLB320008 - plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 30 października 2017 r., poz. 4303).

Pewne powiązanie z *Planem* mają także plany urządzenia lasu dla nadleśnictw sąsiadujących. Powiązanie następuje jedynie poprzez ustalenie granicy pomiędzy nadleśnictwami. Zapisy w *Planie* w żaden sposób nie odnoszą się do sąsiednich nadleśnictw, podobnie jak zapisy planów innych nadleśnictw nie odnoszą się wprost do Nadleśnictwa Dobrzany.

W pozostałych przeanalizowanych dokumentach i opracowaniach nie stwierdzono związków z ustaleniami *Planu*.

2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień *Planu* oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych.

➤ Lubuski Region Inspekcyjny, obejmujący zasięgiem działania teren Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie i Zielonej Górze

Inspekcja przeprowadza okresowe, w zasadzie co pięć lat (w połowie okresu obowiązywania planu urządzenia lasu i na koniec okresu obowiązywania) kontrole kompleksowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa, m.in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Wydział ten prowadzi kontrole sprawdzające przeważnie w następnym roku po kontroli kompleksowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli kompleksowej. Ponadto, w miarę potrzeby, wykonuje kontrole problemowe.

➤ Wydziały merytoryczne RDLP

Wydziały wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.

➤ **Nadleśnictwo**

W Nadleśnictwie realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w *Planie* (pozostawienie pasów ochronnych, biogrup);
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębny w drzewostanach, co do których podano w *Prognozie* zalecane terminy przeprowadzenia zabiegów;
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw na siedliskach przyrodniczych.
- prowadzenie ewidencji występowania nowych stanowisk gatunków prawnie chronionych, siedlisk chronionych, obiektów cennych przyrodniczo;
- wymienianie stanowisk gatunków prawnie chronionych w waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa i coroczną aktualizację tej waloryzacji.

2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska.

Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany zostały umieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisanii ogólnym planu urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa.

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Dobrzany położone jest w województwie zachodniopomorskim, w następujących powiatach i gminach:

- powiat stargardzki: miasta Stargard, Chociwel, Dobrzany, Suchań, gminy Chociwel, Dobrzany, Ińsko, Marianowo, Stara Dąbrowa, Stargard, Suchań;
- powiat łobeski: gminy Dobra, Węgorzyno;
- powiat choszczeński: gmina Recz;
- powiat goleniowski: gmina Maszewo.

Jest jednym z 35 nadleśnictw w zarządzie RDLP w Szczecinie, położonym w jej północno-wschodniej części. Od północy sąsiaduje z N-ctwem Nowogard i N-ctwem Łobez, od wschodu z N-ctwem Drawsko (RDLP w Szczecinku) i N-ctwem Drawno, od południa z N-ctwem Choszczno, a od zachodu z N-ctwem Kliniska.

Jest Nadleśnictwem jednoobrębowym, podzielonym na 12 leśnictw.

- **Położenie wg regionalizacji przyrodniczo – leśnej.**

Zgodnie z podziałem Polski na regiony przyrodniczo – leśne² Nadleśnictwo położone jest w:

Krainie I: Bałtyckiej

Mezoregionie: Równiny Nowogardzkiej (I-7)

Pojezierza Choszczeńskiego (I-10)

Równiny Słupskiej (I-11)

Krainie III: Wielkopolsko-Pomorskiej

Mezoregionie: Równiny Drawskiej (III-5)

- **Położenie wg regionalizacji fizyczno-geograficznej.**

Wg podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne (zmodyfikowanego w 2018 r. na podstawie podziału J. Kondrackiego i A. Richlinga z 1994 r.)³ Nadleśnictwo Dobrzany położone jest w:

Podobszarze: Pozaalpejskiej Europy Zachodniej (3),

Prowincji: Niżu Środkowoeuropejskiego (31),

Podprowincji: Pobrzeży Południobałtyckich (313),

Makroregionie: Pobrzeża Szczecińskiego (313.2-3)

Mezoregionie: Równiny Pyrzyckiej (313.31)

Równiny Nowogardzkiej (313.32)

Podprowincji: Pojezierzy Południobałtyckich (314-316),

Makroregionie: Pojezierza Zachodniopomorskiego (314.4)

Mezoregionie: Pojezierza Choszczeńskiego (314.42)

Pojezierza Ińskiego (314.43)

- **Położenie wg regionalizacji geobotanicznej.**

Położenie Nadleśnictwa Dobrzany zgodnie z regionalizacją geobotaniczną⁴, wykorzystywaną przy określeniu zróżnicowania zespołów roślinnych:

Obszar: Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane,

Prowincja: Środkowoeuropejska,

Podprowincja: Południobałtycka,

Dział: Pomorski (A)

Kraina: Szczecińska (A.3)

Okręg: Myśliborski (A.3.2)

² Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

³ Jerzy Solon et al. *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*. „Geographia Polonica”. 2 (91). s. 143-170.

⁴ J.M. Matuszkiewicz. 1994. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IGIPIZ PAN. Warszawa.

Kraina: Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4)

Okręg: Nowogardzko-Choszczeński (A.4.1)

3.1.2. Dominujące funkcje lasów.

Dla celów planowania urządzeniowego lasy Nadleśnictwa zostały podzielone w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych, na 3 podstawowe grupy lasów: rezerwy, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

Tabela 2. Funkcje lasu – zestawienie powierzchni.

Funkcja lasu	N-ctwo Dobrzany	
	Pow. [ha]	Pow. %
Lasy gospodarcze	2451,29	13,0
Lasy ochronne	16172,24	86,1
Rezerwy	164,73	0,9
Razem	18788,26	100,00

Tabela 3. Kategorie ochronności – zestawienie powierzchni.

Funkcja Lasu	Nadleśnictwo Dobrzany
	ha
Cenne fragm. przyrody	9 635.55
W miastach i wokół miast	641.91
Wodochronne	8.67
Wodochronne, cenne fragm. przyrody	3 843.31
Cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt	1 258.18
Cenne fragm. przyrody, w miastach i wokół miast	153.28
Cenne fragm. przyrody, nasienne	7.72
Wodochronne, w miastach i wokół miast	60.33
Wodochronne, cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt	327.83
Wodochronne, cenne fragm. przyrody, w miastach i wokół miast	210.26
Wodochronne, cenne fragm. przyrody, ostoje zwierząt, w miastach i wokół miast	25.20
Razem	16 172.24

3.2. Walory przyrodniczo – leśne Nadleśnictwa.

3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb.

Nadleśnictwo Dobrzany charakteryzują trzy typy ukształtowania terenu:

- ✓ teren nizinny o deniwelacji nie przekraczającej 5 m, dominujący na terenie leśnictw Chociwel, Dobrzany, Kania, Karkowo, Marianowo, Pęczino i Suchań;
- ✓ teren nizinny falisty, którego deniwelacja nie przekracza 12-15 m, stoki wzniesień mają nachylenie do 5%, przeważający w leśnictwach Lublino oraz Błotno;
- ✓ teren nizinny pagórkowaty gdzie pagórki, wały, garby sięgają do wysokości 20-25 m o nachyleniu stoków 6°-30°, występujący na obszarze leśnictw Kielno, Krzemień i Kozia Góra.

Różnica wysokości na terenie Nadleśnictwa pomiędzy najniższym punktem 22 m n.p.m. (oddz. 397, 398) a najwyższym punktem 180 m n.p.m. (góra Głowacz, oddz. 127) wynosi około 158 m.

Zasadniczymi formami geomorfologicznymi na terenie Nadleśnictwa Dobrzany powstały w wyniku działalności lodowca oraz wskutek peryglacjalnych oraz postglacjalnych procesów denudacyjnych i akumulacyjnych są formy:

- ✓ pochodzenia lodowcowego i wodnolodowcowego (wysoczyzna morenowa falista, pagórki i wzgórze morenowe, równiny sandrowe, równina erozyjno-akumulacyjna wód roztopowych, kemy, ozy);
- ✓ polodowcowe (zagłębienia powstałe po martwym lodzie);
- ✓ pochodzenia rzeczno-jeziornego (dna dolin rzecznych i rzeczno-rozlewiskowych);
- ✓ utworzone przez roślinność (równiny torfowe);
- ✓ antropogeniczne (nasypy, żwirownie i piaskownie).

Powierzchniowa warstwa utworów geologicznych na obszarze nadleśnictwa powstała w wyniku zlodowacenia północnopolskiej fazy pomorskiej, w dolinach i zagłębieniach występują młodsze utwory holoceny (piaski rzeczne w dolinach cieków i osady organiczne) oraz utwory pochodzące z okresu kredowego (górną jurą).

W Nadleśnictwie przeważają gleby rdzawe – 48,7 %, gleby płowe – 24,0%, gleby murszowate 5,9%, gleby torfowe 5,4%, gleby brunatne właściwe 5,2%, gleby gruntowo glejowe 2,3% ,gleby murszowe 3,9%, gleby i inne poniżej 4,6%. Szczegółowy opis zawarty jest w operacji glebowo-siedliskowym opracowanym przez BULiGL oddział Gorzów Wlkp.

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.

Wody powierzchniowe

Teren Nadleśnictwa należy do obszarów bogatych w jeziora i naturalne zbiorniki wodne. Sieć hydrograficzna jest dobrze rozwinięta, występują tu wody płynące, sztuczne i naturalne akweny oraz tereny podmokłe.

Nadleśnictwo Dobrzany położone jest na terenie dwóch jednostek hydrograficznych należących do zlewni morza Bałtyckiego:

- ✓ Dorzecze Odry (około 95% powierzchni nadleśnictwa);
- ✓ Dorzecze rzek Przymorza.

Najkorzystniejsze warunki hydrologiczne w podregionie szczecińskim istnieją w dolnym dorzeczu Iny. Ina jest prawobrzeżnym dopływem Odry o długości 129,1 km i powierzchni zlewni 2130 km². Źródła rzeki znajdują się na Pojezierzu Ińskim, w rejonie miejscowości Ciemnik. Wzdłuż biegu rzeka przyjmuje szereg dopływów, z których największe znaczenie mają: Reczyca oraz Krąpiel i Pęczinka. Największą rzeką przepływającą przez nadleśnictwo jest Krąpiel, prawobrzeżny dopływ Iny. Ma ona swój początek w jeziorze Kamienny Most, następnie w kierunku zachodnim przepływa

przez jez. Chociwel. Jej prawobrzeżnym dopływem jest Okra, lewobrzeżnym Krępa i Pęczinka. Rzeka Krępa przepływa przez jez. Marianowskie i Wiechowskie.

W zlewni Iny, szczególnie w górnym jej biegu, położone są liczne jeziora. Największe z nich to: Ińsko (589,9 ha), Krzemień (229,1 ha) i Wisola (181,5 ha). Ina uchodzi do Odry poniżej jeziora Dąbie.

Oprócz wcześniej wymienionych rzek dużą rolę spełniają licznie występujące na tym terenie jeziora (których misy najczęściej mają kształt podłużny), ciekły, kanały, małe oczka wodne, torfowiska, bagna czy mokradła. Do największych jezior znajdujących się w zasięgu nadleśnictwa zaliczamy⁵ Jez. Szadzko, Jez. Marianowskie, Jez. Wiechowo, Jez. Woświn, Jez. Sierakowo, Jez. Ińsko, Jez. Dłusko, Jez. Starzec.

Wody podziemne

Według podziału regionalnego wód podziemnych Polski obszar nadleśnictwa leży w rejonie pomorskim niecki szczecińskiej. Teren charakteryzuje się dominacją poziomów wodonośnych czwartorzędowych (zgodnie z Regionalizacją Hydrologiczną Polski: Prowincja hydrologiczna nizinna, Pasma zbiorników czwartorzędowych), w których znajduje się 90% ogólnych zasobów wód podziemnych. Czwartorzędowe piętro składa się z trzech poziomów wodonośnych: nadglinowego, górnego międzyglinowego oraz dolnego międzyglinowego. Pierwszy poziom występuje lokalnie zwykle w piaskach i żwirach sandrów, warstwa wodonośna o miąższości kilku metrów i współczynnikiem filtracji około 20 m/na dobę, mająca charakter swobodny. Poziom ten jest słabo izolowany. Górny międzyglinowy poziom występujący na większości obszaru, składa się z dwóch warstw wodonośnych zbudowanych z wodnolodowcowych utworów piaszczystych lub piaszczysto-żwirowych, pokryty jest gliną charakteryzującą się napiętym zwierciadłem wody. Dolny międzyglinowy poziom wodonośny związany jest z piaszczystymi utworami miocenu. Zwierciadło wody ma charakter napięty. Żadne z występujących poziomów wodonośnych nie ma rangi głównego zbiornika wód podziemnych. Ujęcia komunalne i przemysłowe nie posiadają wyznaczonej i obowiązującej pośredniej strefy ochrony sanitarnej.

W południowej części gminy Stara Dąbrowa w oparciu o Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa potencjalnie mogą zalegać wody geotermalne które w przyszłości mogą być wykorzystane gospodarczo.

Ponadto bliskość obszaru Ińskiego Parku Krajobrazowego położonego na stokach morenowych Wzgórz Ińskich zbudowanych ze słabo przepuszczalnych glin porośniętych lasami, chroni wody podziemne występujące na tym obszarze.

⁵ J. Jańczak. *Atlas jezior Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe Poznań. 1999

Ujęcia wody

Ujęcia wody przeznaczonej do spożycia, ustanowione formalnie decyzjami właściwych organów administracji rządowej znajdują się na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, poza lasami.

Zbiorniki mogące być wykorzystane jako kąpieliska

Na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Dobrzany znajdują się 4 zbiorniki wodne stanowiące ewidencyjnie jezioro:

- leśnictwo Lublino, oddz. 124i – 0,94 ha;
- leśnictwo Karkowo, oddz. 191a – 7,69 ha;
- leśnictwo Krzemień, oddz. 563f – 1,03 ha i oddz. 609g – 4,39 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się jeziora, które mogą być wykorzystywane jako kąpieliska. Na gruntach leśnych leżących w sąsiedztwie tych jezior, jak również w kilku miejscach wzdłuż rzek, znajdują się miejsca turystyczne. Zaznaczenie tych obiektów na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do ochrony tych obiektów.

Zgodnie z zapisami POP wokół jezior i większych bagien stanowiących siedliska przyrodnicze zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

3.2.3. Powietrze⁶

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza za 2019 rok była klasyfikacja 3 stref województwa zachodniopomorskiego: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefa zachodniopomorska, przeprowadzona zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska. Klasyfikację przeprowadzono dla poszczególnych zanieczyszczeń, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin. Odrębnie dla każdej substancji dokonuje się klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji – klasa B,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego – klasa A,
- przekracza poziom docelowy – klasa C,
- nie przekracza poziomu docelowego – klasa A,
- przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D2,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D1.

⁶ Praca zbiorowa. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2019.”. Szczecin. 2020. www.powietrze.gios.gov.pl

Nadleśnictwo Dobrzany należy do strefy zachodniopomorskiej (PL3203).

W 2019 roku przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza na obszarze województwa zachodniopomorskiego dotyczyło jedynie benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków. Obowiązujący dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu poziom docelowy ($1\text{ng}/\text{m}^3$) został przekroczony na 2 spośród 8 stanowisk pomiarowych. Na pozostałych stanowiskach nie zarejestrowano przekroczeń. W związku z tym w ocenie za 2019 rok tylko strefa zachodniopomorska otrzymała klasę C ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu.

W 2019 r. na obszarze wszystkich stref został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu, określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D2). Powinno to być uwzględnione w wojewódzkich programach ochrony środowiska poprzez zaplanowanie działań zmierzających do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2019 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia: dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), pyłu zawieszonego (PM10), tlenku węgla (CO), pyłu zawieszonego (PM2,5), benzenu (C_6H_6), ozonu (O_3) – poziom docelowy, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb), wszystkie trzy strefy województwa otrzymały klasę A.

Ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę roślin podlega strefa zachodniopomorska. Ocena dotyczy dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O_3). W 2019 r. w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO_2 , jak i przez średnie stężenie SO_2 z okresu zimowego (październik-marzec). Nie została także przekroczona wartość wskaźnika AOT40, obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń.

W strefie zachodniopomorskiej wystąpiło przekroczenie obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

W ocenie jakości powietrza stwierdzono, że nie wystąpiły przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10, a przekroczenia benzo(a)pirenu wystąpiły jedynie na obszarze strefy zachodniopomorskiej. Taki wynik oceny jest efektem sprzyjających warunków meteorologicznych, które panowały w okresie jesienno-zimowym w 2019 r. Nastęstwem łagodnych warunków atmosferycznych była mniejsza emisja zanieczyszczeń pyłowych z sektora komunalno-bytowego, która jest szczególnie odpowiedzialna za wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10.

3.2.4. Klimat.

Na terenie Polski w oparciu o „Regiony Klimatyczne Polski”⁷ wyodrębniono 28 obszarów, które wykazują pewne odrębne charakterystyczne cechy klimatu wyrażone średnią roczną liczbą dni z poszczególnymi typami pogody. Obszary te uznano za regiony klimatyczne oznaczając je cyframi I-XXVIII, przypisując nazwy w większości przypadków do nazw jednostek fizycznogeograficznych. Cechą charakterystyczną granic regionów klimatycznych jest ich różna wyrazistość. Przejścia między poszczególnymi obszarami klimatycznymi traktujemy jako strefę przejściową, w której następują stopniowo zmiany parametrów (określenie średniej rocznej liczby dni z poszczególnymi typami pogody w każdym regionie klimatycznym).

Obszar Nadleśnictwo Dobrzany znajduje się w dwóch regionach:

VI Regionie Zachodniopomorskim

VII Regionie Środkowopomorskim.

Region VI na terenie Polski w głównej mierze obejmuje Nizinę Szczecińską. Jego charakterystyczną cechą, w porównaniu z innymi rejonami, jest względnie częste występowanie dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie zimną, z dużym zachmurzeniem nieba. Ponadto region ten charakteryzuje się największą ilością dni w ciągu roku (36,0) z pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną, bez opadu, z temperaturą 5,1 – 15,0°C, średnim dobowym zachmurzeniem 21-79 % i dobową sumą opadów poniżej 0,1 mm. Przez 84,9 dni w roku panuje tu typ pogody bardzo ciepłej z temperaturą 15,1-25,0°C , pochmurnej , bez opadów. W tym regionie występuje stosunkowo dużo, bo aż 139,2, dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, z dużym zachmurzeniem ($\geq 80\%$), z opadem ($\geq 0,1$ mm) o temperaturze 5,1 – 15,0°C.

Region VII obejmuje środkową część Pojezierza Pomorskiego. Nie notuje się tu występowania skrajnych (w odniesieniu do innych regionów) wartości średnich liczb dni z wyróżnionymi typami pogody. Liczniej niż w innych obszarach występują dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem, których jest średnio w roku 50, oraz z pogodą chłodną i deszczową, których jest 26. Ponad 36 dni średnio w roku cechuje pogoda umiarkowanie ciepła z dużym zachmurzeniem nieba i opadem. Około 11 dni to pogoda bardzo ciepła, słoneczna, bez opadów.

Tabela 4. Warunki termiczne dla województwa zachodniopomorskiego.

Rok	Średnie roczne temperatury [C°]	Średnie roczne opady w [mm]
2010	8,0	715
2011	9,7	630
2012	9,1	529
2013	9,2	585
2014	10,6	603
2015	10,2	439
2016	9,9	469
2017	9,7	860

⁷ A. Woś. 1999 Klimat Polski, PWN Warszawa

Rok	Średnie roczne temperatury [C°]	Średnie roczne opady w [mm]
2018	10,3	401
2019	10,9	608

<https://www.weatheronline.pl>

Klimat na obszarze obejmującym Nadleśnictwo Dobrzany należy do strefy klimatu umiarkowanego. Występują tu przenikania wpływów Atlantyku i Euroazji z przewagą wpływu oceanu Atlantyckiego, czego wynikiem są zmienne stany pogody, uzależnione od napływu mas powietrza. Dominują masy powietrza polarno-morskiego, napływające z zachodu lub północnego zachodu oraz polarno-kontynentalnego napływające ze wschodu. Średnia roczna opadów w latach 2010-2018 wyniosła 589,3 mm, opady minimalne stanowią wartość 401 mm odnotowany w 2018 r., maksymalna wartość opadów przypada na 2017 r. i wyniosła 860 mm. Śledząc tabelę nr 1 zauważyć można zrównoważony okres dni z opadami w ciągu roku na przestrzeni 10 lat, niewielkie odchyłki nie wpływają na zmianę klimatu tego regionu. Średnia wartość temperatur na przestrzeni 10-lecia wyniosła 9,7 °C, a największą średnią temperaturę odnotowano w 2019 roku 10,9°C.

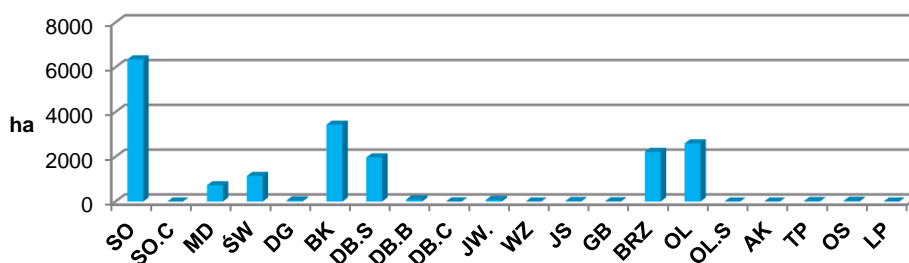
3.2.5. Drzewostany.

Drzewostany są głównym przedmiotem planu urządzenia lasu, dlatego też w *Prognozie* poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

W lasach Nadleśnictwa Dobrzany występuje 65 gatunków drzew i krzewów, spośród których 20 pełni rolę gatunków panujących w drzewostanach. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podszytach.

Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy więc realizować tak, by wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

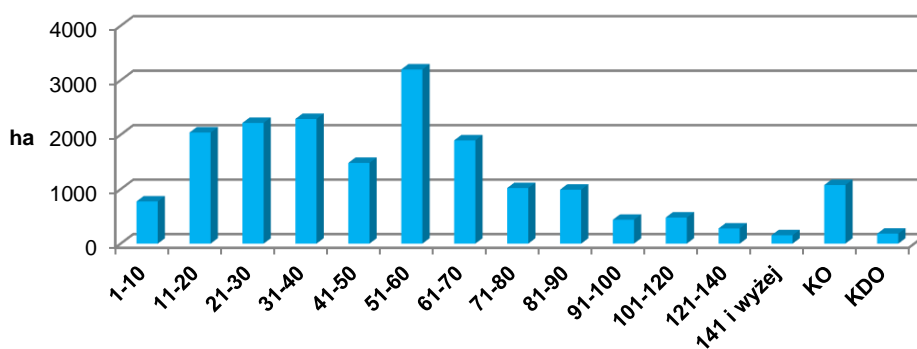
Gatunki panujące w Nadleśnictwie Dobrzany:

Rysunek 1. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących.

Oceniając udział powierzchniowy wg gatunków panujących należy stwierdzić, że w drzewostanach Nadleśnictwa zdecydowanie przeważa sosna (34% powierzchni). Wysoki jest również udział buka (18%), olszy (14%), brzozy (12%) i dębu szypułkowego (10%). Pozostałe gatunki zajmują zdecydowanie niższą powierzchnię.

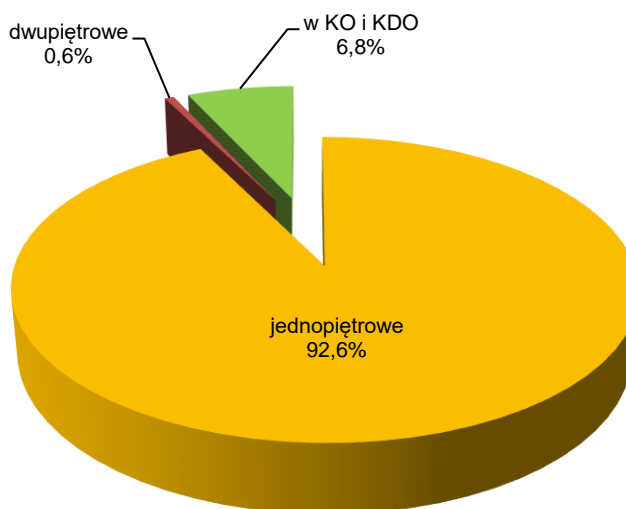
Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Dobrzany:

Rysunek 2. Struktura wiekowa drzewostanów.

W Nadleśnictwie największy udział mają drzewostany w wieku 51-60 lat (IIIB klasa wieku) - 17% ogółu powierzchni.

Budowa pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie Dobrzany:

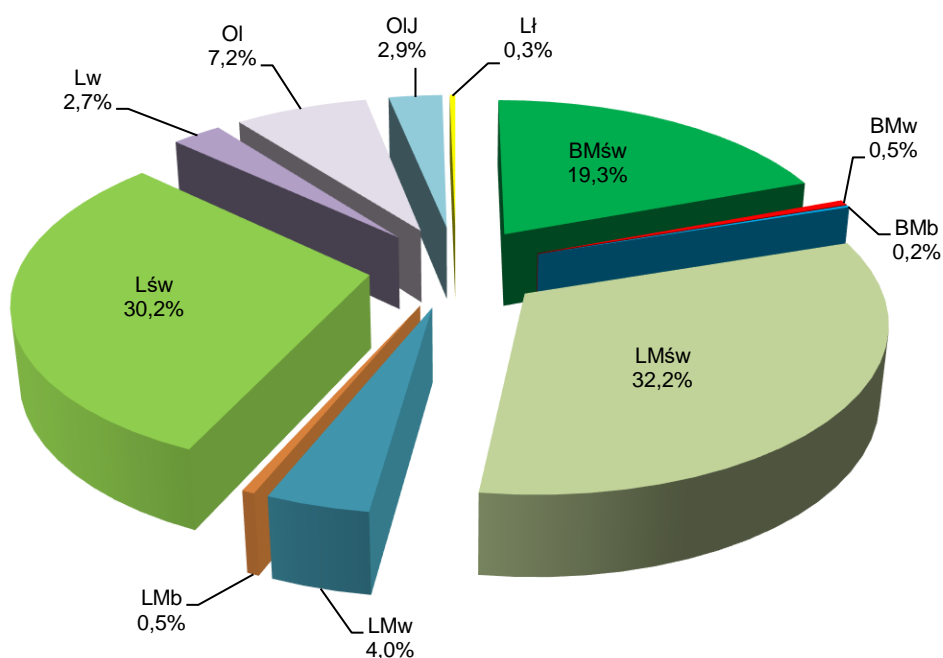
Rysunek 3. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.

W Nadleśnictwie zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują blisko 93% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe stanowią bardzo znikomą część. Drzewostany w KO i KDO stanowią ok. 7 % powierzchni.

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany występują 374 wydzielania, na których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 1307,38 ha.

Typy siedliskowe lasu

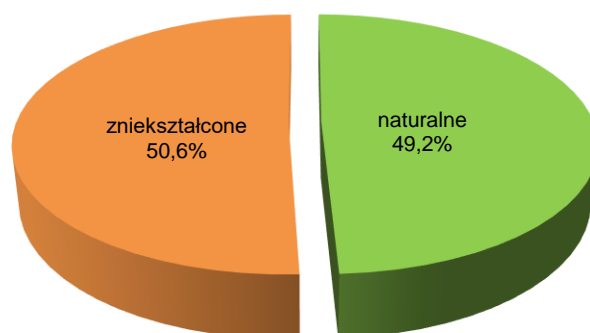
Siedliska lasowe i Ol zajmują łącznie – 80%, borowe – 20% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Dominującymi typami siedliskowymi (według panujących w wydzielaniach leśnych) w Nadleśnictwie są: LMśw - 32,2% i Lśw – 30,2%. Spośród siedlisk borowych największą powierzchnię (19,3% ogółu) zajmuje BMśw.

Rysunek 4. Udział procentowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Dobrzany.

Formy aktualnego stanu siedliska

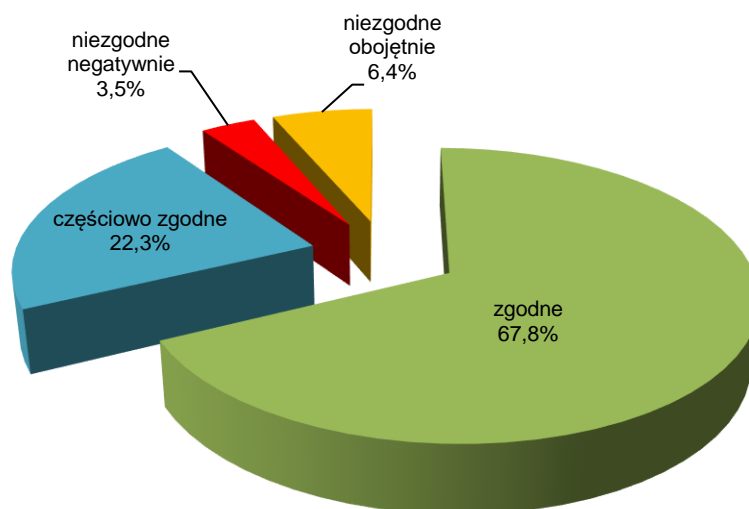
W Nadleśnictwie Dobrzany siedliska naturalne i zniekształcone zajmują zbliżoną powierzchnię. Nieznacznie tylko przeważają siedliska zniekształcone, stanowiąc 50,6% ogółu siedlisk. Na terenie Nadleśnictwa występują marginalne ilości siedlisk zdegradowanych (25,00 ha).

Rysunek 5. Formy stanu siedliska.

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem

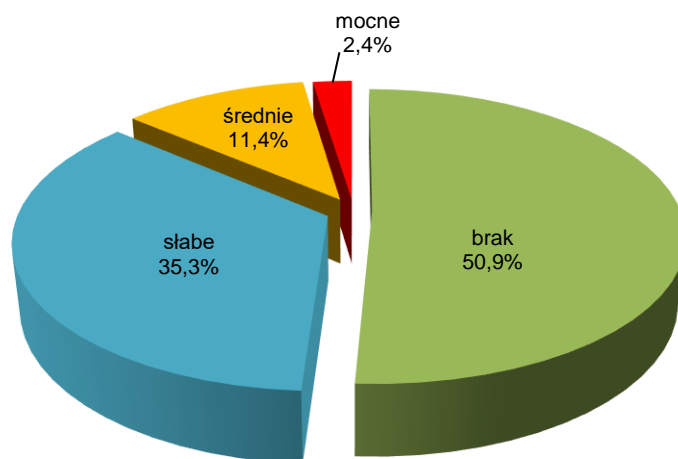
Największą powierzchnię zajmują w Nadleśnictwie drzewostany zgodne z siedliskiem i stanowią 67,8 % powierzchni wszystkich drzewostanów. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany częściowo zgodne z siedliskiem - 22,3% powierzchni.

Rysunek 6. Zestawienie powierzchni [ha] wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego – borowacenie (pinetyzacja)

Blisko 51% powierzchni Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których borowacenie nie występuje. Powierzchnia drzewostanów charakteryzujących się słabą pinetyzacją stanowi 35%. Borowaceniu średniemu uległo ok. 11% , a borowaceniu mocnemu zaledwie 2 % powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa.

Rysunek 7. Borowacenie w Nadleśnictwie Dobrzany.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego – neofityzacja

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono w udziale drzewostanów 17 gatunków drzew i krzewów obcych, występujących w warstwie drzew, podrostów oraz podszytów (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 5. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w Nadleśnictwie.

Gatunek	Forma występowania								Razem		
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjsc)		w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń		w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydziałów						
Nadleśnictwo Dobrzany											
choina kanadyjska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
czeremcha późna	-	-	-	-	4	-	-	170	-	-	174
dagleźnia zielona	26	53.74	61	29.08	181	-	3	25	35	331	
dąb czerwony	3	6.96	25	6.50	229	1	2	1	10	271	
kasztanowiec biały	-	-	3	1.72	24	-	-	2	10	39	
morwa biała	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
orzech czarny	-	-	-	-	5	-	-	2	-	7	
robinia akacyjowa	3	2.49	24	6.56	120	-	1	80	12	240	
sosna Banksa	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2	
sosna czarna	1	0.87	2	0.49	8	-	-	-	-	11	
sosna smołowa	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
sosna wejmutka	-	-	-	-	5	-	-	-	3	8	
sosna wydmowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
śnieguliczka	-	-	-	-	-	-	-	32	-	32	

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
biała										
żywoтник olbrzymi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
żywoтник wschodni	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
żywoтник zachodni	-	-	1	0.28	2	-	-	-	3	6

Znaczącym problemem jest występowanie czeremchy amerykańskiej i lokalnie robinii akacyjowej. Na odnawianych powierzchniach gatunek ten może stanowić konkurencję dla pożądaných gatunków. Pozostałe gatunki nie są ekspansywne, przez co nie stanowią zagrożenia w gospodarce leśnej.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego – monotypizacja

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany monotypizacja nie występuje.

Drzewostany cenne przyrodniczo

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany wytypowano 23 drzewostany o łącznej powierzchni 56,86 ha, które wyróżniają się swoimi walorami przyrodniczymi – starodrzewy, drzewostany nawiązujące do naturalnych zbiorowisk leśnych, niekiedy ze stanowiskami gatunków rzadkich i chronionych. Nie planuje się w nich, w najbliższym dziesięcioleciu użytkowania rębego.

Parki, drzewostany o charakterze parkowym

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się drzewostany, będące pozostałością dawnych parków. Łącznie obiekty te zajmują powierzchnię 36,95 ha.

Ekosystemy referencyjne

Ekosystemy referencyjne to reprezentatywne przykłady istniejących ekosystemów zachowane w stanie naturalnym bądź zbliżonym do naturalnego.

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany Aneksem do Zarządzenia Nr 6 Nadleśniczego Nadleśnictwa Dobrzany z 2019 r. ustanowiono ekosystemy referencyjne na łącznej powierzchni 544,10 ha (uwzględniono zarówno już istniejące, jak i proponowane ekosystemy referencyjne).

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.

Tabela 6. Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. na gruntach N-ctwa (ha)	Udział % na gruntach N-ctwa
1	2	3	4
Rezerwat przyrody	3	204,46	1,0
Park krajobrazowy	1	6990,32	34,0
Obszar Natura 2000 – OSO	1	16847,50	81,8
Obszar Natura 2000 – SOO	3	6099,61	29,6
Obszary chronionego krajobrazu	1	1031,48	5,0
Pomniki przyrody	37	-	-
Użytki ekologiczne	1	28,62	0,1
Ochrona gatunkowa grzybów i porostów*	2	-	-
Ochrona gatunkowa roślin*	34	-	-
Ochrona gatunkowa zwierząt*	10	-	-

* gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

3.3.1. Rezerwat przyrody.

- **Rezerwat przyrody „Głowacz”**

Rezerwat utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 kwietnia 1985 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 7 z 1985 r., poz. 60). Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Głowacz” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 5142).

Rezerwat położony jest na terenie gminy Ińsko (powiat stargardzki).

Cel ochrony:

Zachowanie rzeźby terenu charakterystycznej dla krajobrazu młodoglacjalnego, torfowisk mszarnych i mokradeł śródleśnych, lasów bukowych i olsów oraz związanych z nimi lokalnych populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Rezerwat zlokalizowany jest w strefie moreny czołowej, dla której charakterystyczna jest bardzo urozmaicona rzeźba terenu: liczne wzniesienia posiadają znaczne jak na lokalne warunki deniwelacje, dochodzące do 30 m, ich stoki osiągają nachylenie 10%. Najwyższym wzniesieniem jest Głowacz o wysokości 180 m n.p.m. Charakterystyczne dla tego obszaru jest występowanie licznych bezodpływowych zagłębień terenowych. Innym dowodem glacialnej przeszłości terenu są liczne głazy narzutowe, z których największy ma 6,3 m obwodu.

Niemal 2/3 powierzchni lasów w rezerwacie stanowią drzewostany brzoźowe i osikowe pochodzące z samosiewu na gruntach porolnych. Chronione są one jako przykład spontanicznej sukcesji roślinności leśnej. Pozostałe lasy to zbliżone do naturalnych buczyny żyzne *Melico-Fagetum* i kwaśne *Luzulo pilosae-Fagetum*, na niewielkich powierzchniach grądy, łągi olszowe i łożowiska. Z rzadkich gatunków roślin leśnych występuje tu: podkolan biały, kruszczyk szerokolistny, czerniec gronkowy. Lasy są ostoją orlika krzykliwego, żurawia oraz schronieniem dla zwierzyny łownej (zwłaszcza dzików i saren). Największe mokradło w rezerwacie to mszar o powierzchni około 11 ha. Na kożuchu torfowców występują tu m.in. tak rzadkie gatunki jak: przygiełka biała, turzycza bagienna, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne, modrzewnica zwyczajna, w okrajku występuje wolfia bezkorzeniowa.

Istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rezerwatu przyrody „Głowacz”:

- nienaturalny skład i struktura drzewostanów pochodzących ze sztucznych odnowień (drzewostany świerkowe, modrzewiowe) oraz ich zakwaszający wpływ na siedliska;
- ekspansja w rezerwacie inwazyjnych gatunków roślin, w tym robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia* i czeremchy amerykańskiej *Prunus serotina*;
- spadek poziomu wód gruntowych oraz związane z nim:
 - sukcesja drzew i krzewów lekkonasiennych na obszarze mszaru;
 - uwalnianie biogenów zawartych w torfie, a tym samym postęp eutrofizacji i zubożenie siedlisk przyrodniczych;
- antropopresja, tj. nielegalna penetracja rezerwatu oraz związane z nią niszczenie chronionych i zagrożonych gatunków roślin, wycinanie i okaleczanie drzew oraz kradzież drewna, zaśmiecanie terenu rezerwatu, kłusownictwo, pożary, płoszenie zwierząt;
- intensyfikacja produkcji rolnej na gruntach bezpośrednio sąsiadujących z rezerwatem oraz wpływ biogenów użyźniających mszar wysokotorfowcowy i zbiorniki wodne, skutkujący przyspieszoną sukcesją i zanikaniem gatunków charakterystycznych dla ww. siedlisk.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 25/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Głowacz” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 48 z 2009 r., poz. 1184), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Głowacz” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 1763).

• **Rezerwat przyrody „Bórbagno Miałka”**

Rezerwat utworzony Rozporządzeniem Nr 74/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2007 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bórbagno Miałka” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 108 z 2007 r., poz. 1875). Rezerwat florystyczny zajmował powierzchnię 34,20 ha, celem ochrony zgodnie z rozporządzeniem było zachowanie boru bagiennego z rzadkimi gatunkami roślin

naczyniowych i torfowców. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 108 poz. 5145 z dnia 8 listopada 2017 r.) powiększono zasięg rezerwatu do 49,82 ha, zmianie uległ rodzaj rezerwatu na torfowiskowy oraz zmodyfikowano cel ochrony na: zachowanie mozaiki siedlisk torfowiskowych i leśnych z charakterystyczną dla nich florą i fauną.

Rezerwat położony jest na terenie gminy Ińsko (powiat stargardzki).

Cel ochrony:

Zachowanie mozaiki siedlisk torfowcowych i leśnych z charakterystyczną dla nich florą i fauną.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Przyczynę dużej różnorodności florystycznej na terenie rezerwatu stanowią różnorodność siedlisk oraz niejednorodne stosunki wodne. Na wschód od rezerwatu znajdują się rozległe łąki z zagłębieniami otoczonymi zaroślami wierzbowymi, wypełnionymi wodą lub porośniętymi szuwarem turzycowym, a pozostałości boru bagiennego (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*) znajdują się głównie w części zachodniej i północnej. W rezerwacie potwierdzono stanowiska gatunków takich jak: bagno zwyczajne *Ledum palustre*, borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*, żurawina błotna *Oxycoccus palustris*, wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*, pływacz zwyczajny *Urticularia vulgaris*, turzyca ciborowata *Carex bohemica*, turzyca pospolita *Carex fusca*, turzyca długokłosa *Carex elongata* i turzyca pęcherzykowata *Carex vesicaria*, oraz wrzos zwyczajny *Calluna vulgaris*. Warstwę mszystą stanowią torfowce – głównie *Sphagnum palustre*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum squarosum*, *Sphagnum fimbriatum* oraz *Sphagnum russowii*. Podmokły teren rezerwatu jest lokalną ostoją zwierzyny w polnym krajobrazie terenów pomiędzy wsiami Ścienne i Linówko. Bytowanie na tym terenie rodziny bobrów (*Castor fiber*) wpłynęło w istotny sposób na stosunki wodne rezerwatu i terenów przyległych.

Istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rezerwatu przyrody „Bórbagno Miałka”:

- trwały spadek poziomu wód gruntowych przyczyniający się do wpływu na charakterystykę parametrów wody w torfowisku – wykształcania się zbiorowisk skąpożywnych siedlisk torfowisk przejściowych przy wysokich stanach wód, a w momentach przesuszenia, w wyniku mineralizacji torfu oraz dostarczonych wcześniej biogenów, użyźniania siedliska;
- występowanie ekspansywnych gatunków obcych roślin, w tym łubinu trwałego *Lupinus polyphyllus*;
- penetracja terenu rezerwatu przez ludzi, kłusownictwo, wandalizm, jazda quadami oraz związane z nią zaśmiecanie obiektu, zawlekanie obcych gatunków roślin, wydeptywanie prawnie chronionych gatunków roślin i płoszenie zwierząt;
- występowanie modrzewia europejskiego *Larix decidua* i świerka pospolitego *Picea abies* przyczyniających się do zakwaszania siedliska grądu subatlantyckiego;

- zagrożenie pożarowe – przypalenie koron drzew stykających się z kablem pod napięciem istniejącej linii elektroenergetycznej;
- występowanie ekspansywnych gatunków obcych w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu (w tym łubinu trwałego *Lupinus polyphyllus*);
- przekształcenie działek sąsiadujących bezpośrednio z rezerwatem na grunty pod zabudowę, a w efekcie lokalizacja nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu i związane z tym:
 - rozsączanie ścieków bytowych (nawet oczyszczonych w tzw. oczyszczalniach przydomowych) do gruntu wpływające eutrofizująco na oligotroficzne ekosystemy rezerwatu,
 - wzrost antropopresji na obiekt).

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 15/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bórbagno Miałka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2013 r., poz. 2206), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bórbagno Miałka” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r., poz. 1512).

- **Rezerwat przyrody „Krzemieńskie Źródlika”**

Rezerwat utworzony Rozporządzeniem Nr 62/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2007 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Krzemieńskie Źródlika” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 108 z 2007 r., poz. 1863), zaktualizowany Rozporządzeniem Nr 47/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenia w sprawie rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 96 z 2008 r., poz. 2078).

Rezerwat położony jest na terenie gminy Ińsko (powiat stargardzki).

Cel ochrony:

Zachowanie źródeł z rzadkimi zespołami roślinnymi i ostoi fauny.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

W skład rezerwatu wchodzi zespół dobrze zachowanych źródeł, których wody spływają do małego jeziora Chotom (Dobrzanek), skąd jeden silniejszy strumień płynie w stronę jeziora Krzemień i wpada do niego po 120 m, pokonując 0,8 m różnicy poziomów. Powodem szczególnych warunków, jakie panują w rezerwacie, są wychodnie warstw wodonośnych, które rozwijają unikalne ekosystemy źródliskowe i bagienne.

Istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rezerwatu przyrody „Krzemieńskie Źródlika”:

- spadek poziomu wód gruntowych oraz związane z nim uwalnianie biogenów zawartych w torfie, a tym samym postęp eutrofizacji i zubożenie strukturalne siedlisk przyrodniczych;
- antropogeniczny skład drzewostanów oraz fragmentaryczne zniekształcenie struktury gatunkowej siedlisk zarówno w warstwie drzewostanu jak i runa;

- niedostateczny udział martwych drzew w części rezerwatu związany z aktualną strukturą wiekową drzewostanów;
- antropopresja, tj. nielegalna penetracja rezerwatu oraz związane z nią niszczenie chronionych i zagrożonych gatunków, zaśmiecanie terenu rezerwatu, kłusownictwo, pożary, płoszenie zwierząt. Nasilenie zjawiska następuje w sezonie wakacyjnym na skutek wzmożonego ruchu ludności podążającej przez obszar rezerwatu na dziką plażę przy Jeziorze Krzemień;
- ubożenie bioróżnorodności rezerwatu poprzez ustępowanie gatunków ptaków szponiastych z rezerwatu na skutek fragmentacji ich miejsc żerowania, znajdujących się poza granicami chronionego obiektu;
- spływy biogenów do rezerwatu na skutek nieczystości/ścieków pochodzących z zabudowy rozproszonej oraz związane z powyższym zmiany trofii w obiekcie i ekspansja gatunków nitrofilnych oraz przyspieszona sukcesja.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Zarządzeniem Nr 14/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemieńskie Źródła” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2013 r., poz. 2209), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 października 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Krzemieńskie Źródła” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2016 r., poz. 3995).

3.3.2. Park krajobrazowy

Iński Park Krajobrazowy wraz z otuliną ustanowiony został w listopadzie 1981 r. Obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 14/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2005 r. w sprawie Ińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 64 z 2005 r., poz. 1377). Na mocy tych rozporządzeń park obejmuje obszar o powierzchni 17763 ha, położony w gminach Dobrzany, Ińsko, Chociwel i Węgorzyno. Na obszarach graniczących z Parkiem została wyznaczona otulina obejmująca obszar o powierzchni 26240 ha.

Tabela 7. Zestawienie powierzchni Ińskiego Parku Krajobrazowego w Nadleśnictwie Dobrzany.

Lp.	Nadleśnictwo Dobrzany	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa [ha]	Pow. na gruntach leśnych [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa
1	2	3	4	5	6	7
1	Iński Park Krajobrazowy	17763,00	11963,86	6990,32	6547,55	33,95

Lp.	Nadleśnictwo Dobrzany	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. n-ctwa [ha]	Pow. na gruntach leśnych [ha]	% pow. ogólnej n-ctwa
1	2	3	4	5	6	7
	Wykaz oddziałów	L. Chociwel oddz.: 13f- k, ~a, ~b; 14b- s, ~ a, ~c, ~d; 15-18; 23a- h, ~a; 33a-i, ~a; 34-44; 45a, f-m, ~b, ~c; 46m-s, ~d, ~f; 59-75; 76a-b, d, h-p, ~a-~c; 77l-x, ~c, ~d; L. Lublino oddz.: 87-101; 102a-h, ~a, ~b; 103-116; 117a-j, ~a, ~b; 118-121; 122a-m, ~a; 123a-h, ~a; 124a, ~b; 125a-d, g-o, ~b; 126-128; L. Kielno oddz.: 400-402; 408-413; 420; 420A; 421-429; 437-444; 454-465; 475-497; L. Marianowo oddz.: 403a-h, ~a; 404-407; 414-419; 430-436; 445-451; 452a, f, h-r, ~a, ~b; 453f-j, ~d, ~f; 466-474; 540-554; L. Krzemień oddz.: 498-506; 509a, g-l, ~a; 510-511; 513-519; 521-523; 555-557; 561-564; 568-573; 578-581; 581A; 582-584; 592-596; 607a; 608-609; L. Dobrzany oddz.: 558-559; 560a-h, ~a, ~b; 565-566; 567a-h, ~f, ~g; 574-576; 577a-b, f, l-m, ~a, ~c; 585-591; 597-598; 599a-l, n-t, 600-602; L. Błotno oddz.: 603b-s, ~b, ~c, ~d; 604-605; 606a, g-k; 612a-b; 613a-i; 658c-j, ~a, ~c.				
	Otulina Ińskiego Krajobrazowego	26240,00	12919,68	3085,53	2871,89	14,99
2	Wykaz oddziałów	L. Chociwel oddz.: 1; 1A; 2-4; 5a-k, m-x, ~a, ~b; 8-12; 13a-d; 14a, ~b; 18d; 19-20; 23i-o; 24-27; 45b-d, ~a; 46a-l, ~a-~c; 47-50; 76c, f-g; 77a-k, y, ~a, ~b; 78-80; L. Lublino oddz.: 102i-s, ~b, ~c, ~f; 117k-p; 122n-r; 123i-n, ~b; 124b-k, ~a; 125f, r-w, ~a; 129-137; 242a-m, ~a; 399; 399A; 399B; L. Karkowo oddz.: 400A; 400B; 400C; 400D; 400F; 400G; 401A; 401B; 401C; 403i; 435A; 436A; 436B; 452b-d, g, ~c; 453a-d, ~a, ~b, ~c; 453A; 554Aa-o, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f; L. Krzemień oddz.: 507-508; 509b-f; 512; 520; 524-529; 530a-g, ~b; 531a-d, ~c; 592A; 607b; L. Dobrzany oddz.: 305; 305A; 305B; 306; 306A; 307a-f, h-j, m-o, r, x, ~a, ~b; 307A; 308a; 309-310; 312-320; 321a-d, ~a, ~b; 322a-d, g-o; ~a, ~b; 322A; 560i; 567g, i, ~a, ~b, ~c, ~d; 577c-d, g-k, ~b, ~d; 599m; L. . Błotno oddz.: 603a, t-fx, ~a; 606; 610; 611a-j, ~b; 612c-i, ~b; 613j-n; 616f-g; 617a-j, ~c, ~d; 618a-f, ~b; 658a-b, h, ~b; 659-662; 663a-j, ~a, ~b, ~c, ~d; 664d-h, ~a, ~b; 680-685.				

Celem ochrony Parku jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnianie jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju, a w szczególności:

- 1) utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych;
- 2) zachowanie różnorodności biologicznej ekosystemów;
- 3) zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, zwłaszcza dzikich ptaków i ich siedlisk na obszarze specjalnej ochrony ptaków natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008;
- 4) zachowanie naturalnej rzeźby terenu;
- 5) zachowanie i wprowadzanie powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych;

- 6) prowadzenie wszelkiej działalności gospodarczej w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na środowisko i krajobraz;
- 7) utrzymanie wszelkich powiązań ekologicznych w otulinie Parku.

Íński Park Krajobrazowy posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 36/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie planu ochrony Íńskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 92 z 2005 r., poz. 1874).

3.3.3. Obszary Natura 2000

Natura 2000 jest przyjętym przez Unię Europejską systemem ochrony wybranych elementów przyrody, najważniejszych z punktu widzenia całej Europy. System ten nie ma zastępować systemów krajowych, ale je uzupełniać – dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega na wybraniu (wg określonych kryteriów), a następnie objęciu skuteczną ochroną określonych obszarów. Podstawę do wybrania i ochrony obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią dwie dyrektywy europejskie: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa:

- **Dyrektywa Rady 2009/147/WE** (Wild Birds Directive) z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia). W myśl tej dyrektywy powołuje się **Obszary Specjalnej Ochrony (OSO)**.
- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG** (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Habitatowa bądź Siedliskowa). Dyrektywa ta zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do typowania terenów ważnych dla ochrony gatunków oraz siedlisk jako **Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)**.

W dniu 28 listopada 2019 r. Komisja Europejska zatwierdziła Obszary Mające Znaczenie dla Wspólnoty. Z chwilą zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską obszar podlega wszystkim przepisom ustaw. Wyznaczenie obszarów siedliskowych (SOO) nastąpi w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska.

Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. wyznaczono 144 obszary specjalnej ochrony ptaków.

Art. 33. 1. Ustawy o Ochronie Przyrody zabrania podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000.

Przepis ten stosuje się odpowiednio dla projektowanych obszarów Natura 2000.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrzany znajdują się:

- specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):

- Dolina Iny koło Recza PLH320004;
- Dolina Krąpieli PLH320005;
- Pojezierze Ińskie PLH320067;
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
- Ostoja Ińska PLB320008.

Tabela 8. Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Dobrzany.

	Powierzchnia [ha]	
Sumaryczna powierzchnia obszarów Natura 2000	22947,11	% pow. nadleśnictwa
Rzeczywista powierzchnia obszarów Natura 2000	17160,10	83,3

Tabela 9. Zestawienie wspólnych powierzchni [ha] obszarów Natura 2000.

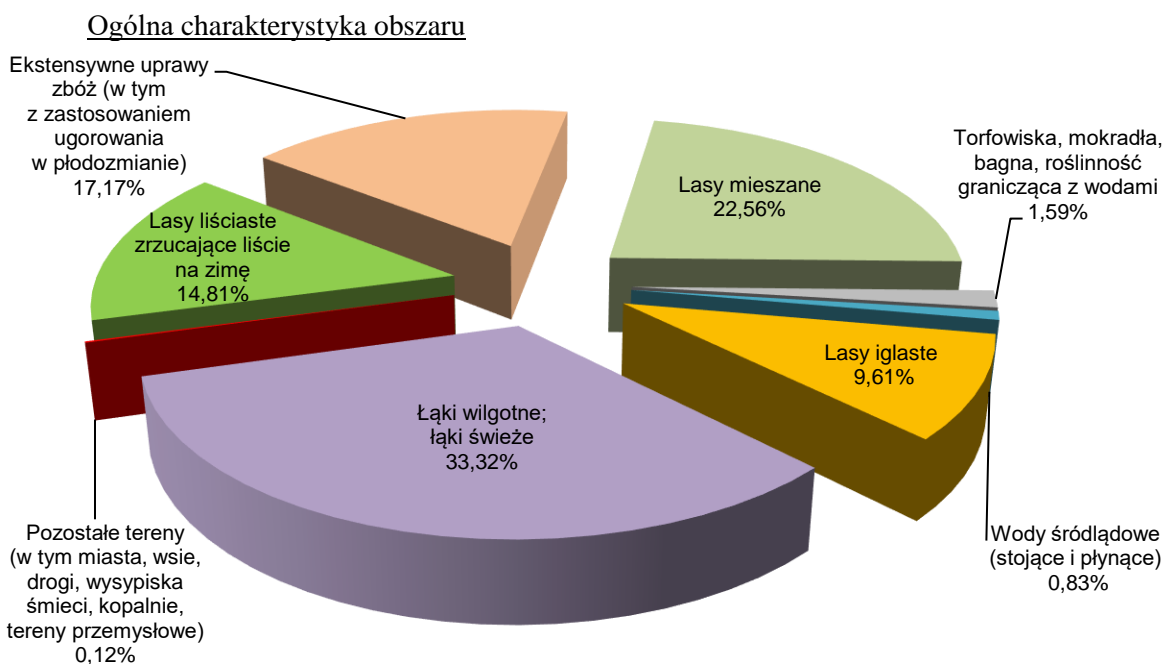
	PLH320004	PLH320005	PLH320067	PLB320008
PLH320004	X	-	-	-
PLH320005	-	X	-	-
PLH320067	-	-	X	5787,01
PLB320008	-	-	5787,01	X

- Dolina Iny koło Recza PLH320004

Obszar o powierzchni 4471,82 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Iny koło Recza (PLH320004) (Dz. U. z dnia 9.08.2018 r., poz. 1528).

Tabela 10. Zestawienie powierzchni SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004.

Dolina Iny koło Recza PLH 320004	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	Pow. nadleśnictwa [ha]	Pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Dobrzany	4471,82	526,68	203,20	201,53	0,99
Oddział, pododdział	L. Suchań oddz.: 701j, n-o, t; 703b-h, j; 709b-w; 710; 714; 714Ac-i; 715; 716a-b, d-k.				

Rysunek 8. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (wg SDF).

Opis obszaru⁸:

Teren ostoi ciągnie się od miejscowości Recz do drogi Suchań-Piasecznik, obejmując środkowy fragment doliny rzeki Iny oraz jej dopływów: rzek Reczanki, Wardynki, Stobnicy i mniejszych strumieni. Ponadto w obszarze występują nieliczne naturalne jeziora, których łączna powierzchnia wynosi ok. 56 ha. Są one zlokalizowane głównie w bocznych dolinach: w rynn timer wapniczej, w sąsiedztwie miejscowości Rajska, a także w okolicy Chełpy i w górnym biegu rzeki Wardynki. Doliny rzeczne porozcinane są przez płaskie i faliste wysoczyzny morenowe. Na zboczach dolin wykształciły się formy erozyjne i akumulacyjne formy wodnolodowcowe, stanowiące obecnie miejsca wydobywania się na powierzchnię wód podziemnych, występowania mokradeł i cieków. W formach erozyjnych zgromadzony jest torf, trawertyny i mady rzeczne. Złoże torfu „Dolina Iny” należy do największych w regionie, natomiast w dolinie Reczanki i Wardynki zlokalizowane są najgłębsze i najbardziej aktywne hydrologicznie torfowiska źródłiskowe, których bogate w węglan wapnia wody podziemne wydobywają się pod znacznym ciśnieniem hydrostatycznym. Efektem takich warunków hydrologicznych jest wykształcenie się i dominacja w strukturze siedlisk przyrodniczych formacji łągowych przy źródłach i na dnach dolin, natomiast na morenowych zboczach dolin głównych i w rozcięciach erozyjnych przeważają dobrze wykształcone grądy i buczyny. Ponadto w ostoi występują wilgotne i zmiennowilgotne łąki z roślinnością typową dla siedlisk zasobnych w wapń. Wyływy wód podziemnych przyczyniły się także do wykształcenia młaków źródłiskowych z roślinnością typową dla mechowiskowych torfowisk węglanowych. Obrzeża dolin, utworzone m. in.

⁸ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004

przez ozy, kemy, terasy akumulacyjne, są zalesione lub porośnięte przez roślinność ciepłolubną i napiaskową (murawy kserotermiczne oraz półnaturalne suche łąki).

Jakość i znaczenie⁹

Łącznie stwierdzono w ostoi występowanie 13 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 8 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Ponadto ostoja stanowi cenny korytarz ekologiczny regionalny i ponadregionalny, intensywnie wykorzystywany przez ptaki migrujące.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1918). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 maja 2018 r., poz. 2604).

- **Dolina Krąpieli PLH320005**

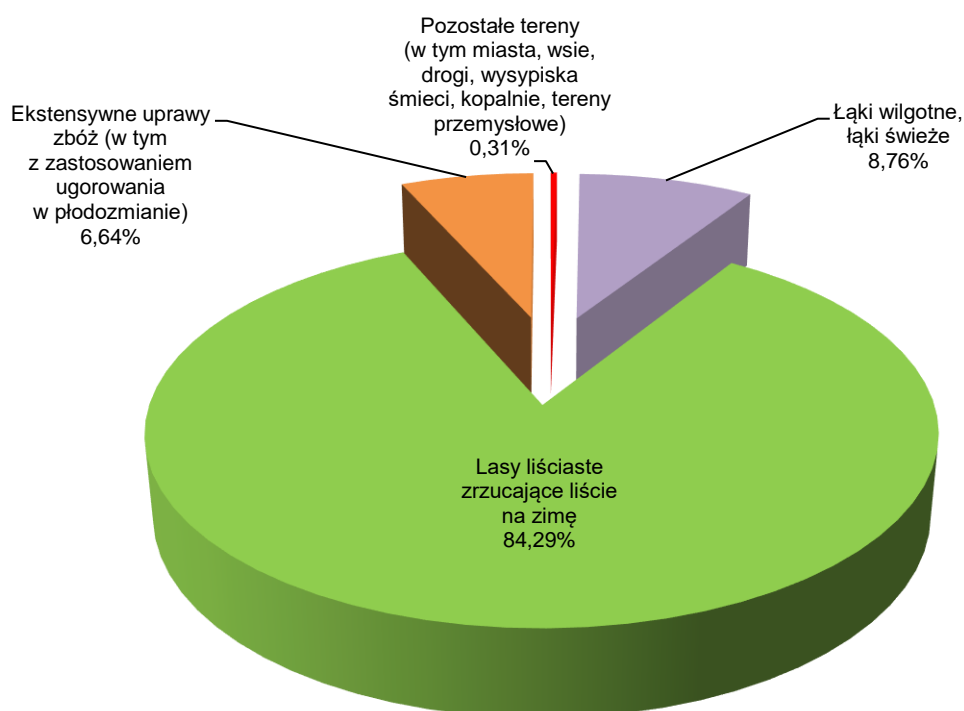
Obszar o powierzchni 232,76 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2019) 8586). Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

Tabela 11. Zestawienie powierzchni SOO Dolina Krąpieli PLH320005.

Dolina Krąpieli PLH 320005	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Dobrzany	232,76	232,76	109,40	104,27	0,53
Oddział, pododdział	L. Pęczyno oddz.: 386-390; 391a-i, k, m, o-t; 391Bb-s.				

⁹ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 9. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Krąpieli PLH320005 (wg SDF).

Opis obszaru¹⁰:

Ostoja obejmuje kręty, wąski, głęboko wcięty w wysoczyznę dennomorenową fragment doliny rzeki Krąpiel o dużym spadku. Na jej krawędzi występują wyraźnie wykształcone ozy. W części wschodniej dolina jest V- kształtna, zalesiona, w części zachodniej, U-kształtna z dużym udziałem zbiorowisk otwartych. Jej szerokość waha się od kilkudziesięciu metrów w przełomach do ponad 200 m. Stoki o bardzo zróżnicowanym nachyleniu osiągają do 16 metrów wysokości. Rzeka płynie wartkim nurtem w naturalnym korycie po piaszczysto-kamienistym dnie (z głazami narzutowymi). W wodzie występuje krasnorost *Hildenbrandia rivularis*, a wzdłuż brzegów wąskie pasy szuwarów, ziołorośli i zbiorowisk welonowych. W północnej części dno i zbocza doliny porastają bogate florystycznie łągi jesionowo-olszowe, grądy i kwaśne buczyny. W części południowej łągi wierzbowo-topolowe oraz jesionowo-olszowe sąsiadują z wilgotnymi łąkami ekstensywnie użytkowanymi. Na zboczach występują płaty kwiatnych muraw kserotermicznych i napiaskowych oraz ciepłolubne zarośla z rzędu *Prunetalia*. Obszar w przeważającej części porastają lasy liściaste (ok.84%). Ze względu na trudną dostępność terenu, w wielu miejscach struktura i skład drzewostanów ma naturalny charakter (ze zróżnicowaniem wiekowym i wywrotami).

¹⁰ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krąpieli PLH320005

Jakość i znaczenie¹¹

Głęboko wcięta, kręta dolina przez długi czas była obszarem trudnodostępnym, w związku z tym zarówno krajobraz jak i duże zróżnicowanie i charakter szaty roślinnej, mają wiele cech naturalnych. Do największych walorów ostoi należą: nieregulowana rzeka o górskim charakterze, naturalny układ roślinności oraz bogactwo florystyczne. Na stosunkowo niewielkim obszarze skupia się ogromne bogactwo flory: 484 gatunków roślin naczyniowych, w tym 15 gatunków chronionych, 11 gatunków zagrożonych w Polsce lub na Pomorzu, 18 gatunków rzadkich na Pomorzu. Stwierdzono występowanie 12 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Plan zadań ochronnych:

Trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji planu zadań ochronnych tworzonej w ramach realizowanego przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Szczecinie projektu POIS.02.04.00-00-0193/16-00 pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZObis)” – poza gruntami nadleśnictwa.

W ramach prac nad projektem *Planu*, na podstawie Art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.) opracowano zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 w części pokrywającej się z gruntami Nadleśnictwa.

• **Pojezierze Ińskie PLH320067**

Obszar o powierzchni 10229,90 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2019) 8586). Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

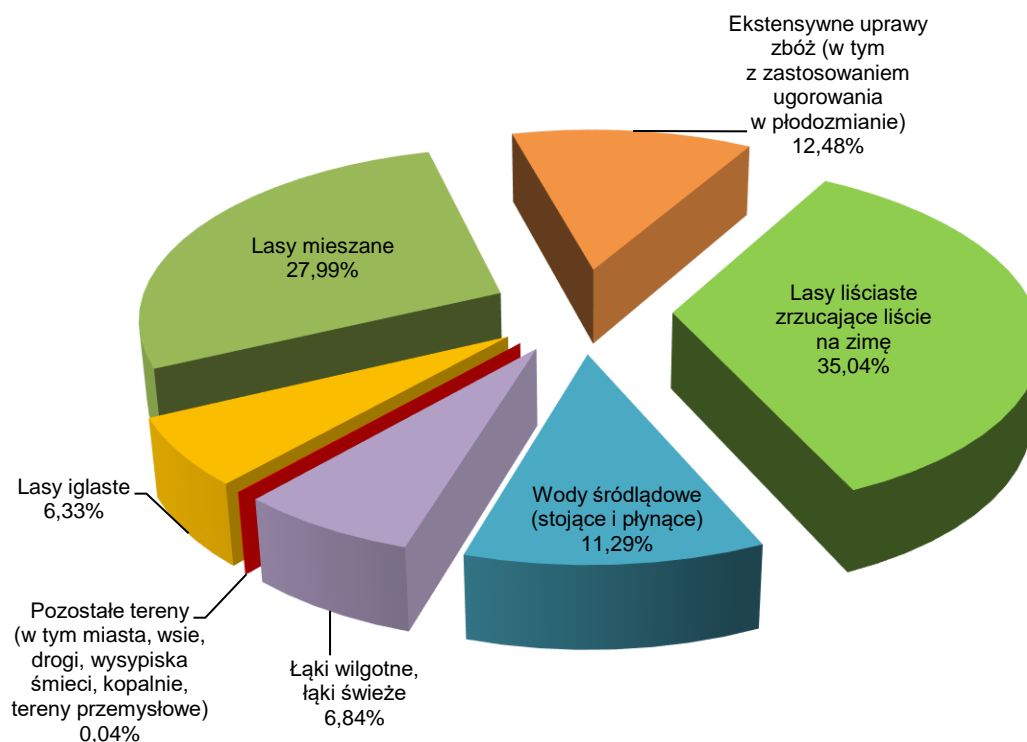
Tabela 12. Zestawienie powierzchni SOO Pojezierze Ińskie PLH320067.

Pojezierze Ińskie PLH0067	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Dobrzany	10229,90	8592,20	5787,01	5424,17	28,10
Oddział, pododdział	L. Lublino oddz.: 127; 128 a-r; L. Kozia Góra oddz.: 400 a-r, w, ~a; 401; 402 b-k, ~a, ~b; 408-413; 420; 420A; 421-429; 437-465; 475-497; L. Kielno oddz.: 403 a-h, ~a; 404-407; 414-419; 430-436; 445-451; 452 a, f, h-p, ~a, ~b; 453 f-j, ~d, ~f; 466-474; 540-543; 544 a-i, ~a, ~cd, ~d; 545-548; 549 a, d, g-l, ~a, ~b, ~c; 550 a-l, ~a, ~b, ~c; 551-553; 554 a-c, ~a, ~b; 554A a, ~c; L. Krzemień oddz.: 498-506; 509 k-l; 510-511; 513 b-m, ~a, ~b; 514-519; 5250 m; 521-523; 524 b, d, i-j; 525-526; 527 b-g, ~a, ~b; 529 a-h, ~a, ~b; 555-557; 561-564; 568-573; 578-581; 581A; 582-584; 592-596; 607 a; 608-609; L. Dobrzany oddz.: 558-559; 560 a-h, ~a, ~b; 565; 566; 567 a-f; h, ~f, ~g, ~h; 574-576;				

¹¹ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krąpieli PLH320005

Pojezierze Ińskie PLH0067	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
	577 a-b, f, l-m, ~a, ~c; 585-589; 590 a-f, ~a; 591 a, ~b, ~c; 597-598; 599 a-l, n-t; 600 a-j, ~a, ~b; 601 a, d, ~a, ~b; L. Błotno oddz.: 603 b, ~b; 611-612; 613 a-k, n, ~a, ~b; 614 a-b, i-o, ~a; 615 f-r, ~a, ~c; 616-618; 619 b-g, ~a; 620-624; 626-629; 630 a-h, ~a, ~b, ~c; 631-640; 642 b-c; 643 a-l, n; 644-648; 652 c.				

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 10. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Pojezierze Ińskie PLH320067 (wg SDF).

Opis obszaru¹²:

Ostoja zajmuje środkową, najbardziej urozmaiconą pod względem ukształtowania i pokrycia terenu, część mezoregionu Pojezierze Ińskie. Rzeźba terenu charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem form i wysokości względnych. Głównym walorem przyrodniczym obszaru są dobrze zachowane tereny leśne, które zajmują ponad 60% powierzchni ostoi. Są to świeże lasy liściaste z bukiem i dębem oraz bory mieszane. Znaczący udział mają również lasy na siedliskach wilgotnych i bagiennych, z których najcenniejsze są priorytetowe bory i lasy bagienne oraz lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe. O niepowtarzalności krajobrazu Pojezierza Ińskiego świadczą występujące tu jeziora (największe – Jezioro Ińsko), oczka wodne, rzeki i strumienie. Sieć hydrograficzna obszaru opiera się w zasadzie na dwóch głównych ciekach: Inie (górny bieg) i Pęczince. W granicach ostoi Ina jest niedużym ciekim, który (mimo ofaszynowania) płynie dość wartko,

¹² Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Ińskie PLH320067

posiada twarde, piaszczyste dno i w miarę naturalny charakter. Pęczynka w tym obszarze podlega stosunkowo silnej antropopresji: przepompowywanie wody oraz zespół dużych stawów karpionych wpływają na obniżenie poziomu wód w cieku oraz pogorszenie warunków środowiskowych dla bytującej tam ichtiofauny. Oprócz lasów i wód, dużą rolę odgrywa roślinność terenów podmokłych: trzcinowiska, turzycowiska, roślinność szuwarowa, torfowisk niskich i przejściowych.

Jakość i znaczenie¹³

Największe znaczenie przyrodnicze mają występujące tu duże mezotroficzne jeziora (Ińsko, Wisola, Krzemień i Długie) z rozległymi łąkami ramienicowymi, rzadkimi i zagrożonymi gatunkami glonów oraz zbiorowiskami z klasy *Littorelletea*. Na terenie ostoi występują również cenne zespoły roślinności łąkowej oraz niewielkie torfowiska. W tutejszych lasach buczynowych został odnaleziony po blisko 100 latach grzyb *Botryobasidium pruinatum*, który był uznany za wymarły, ponadto w obszarze stwierdzono dwa nowe dla Polski gatunki grzybów (czarnobruszek i *Tomentella subtetacea*). Ze względu na wysoki udział dobrze zachowanych siedlisk podmokłych obszar ma duże znaczenie dla fauny, w szczególności dla ptaków oraz płazów i gadów. Duża liczba drobnych zbiorników wodnych i mokradeł sprzyja licznemu występowaniu bezkręgowców wodnych.

Plan zadań ochronnych:

Trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji planu zadań ochronnych tworzonej w ramach realizowanego przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Szczecinie projektu POIS.02.04.00-00-0193/16-00 pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZObis)” – poza gruntami Nadleśnictwa.

W ramach prac nad projektem planu u. l., na podstawie Art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.) opracowano zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 w części pokrywającej się z gruntami Nadleśnictwa.

- **Ostoja Ińska PLB320008**

Obszar o powierzchni 87710,94 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 z 4 lutego 2011 r., poz. 133).

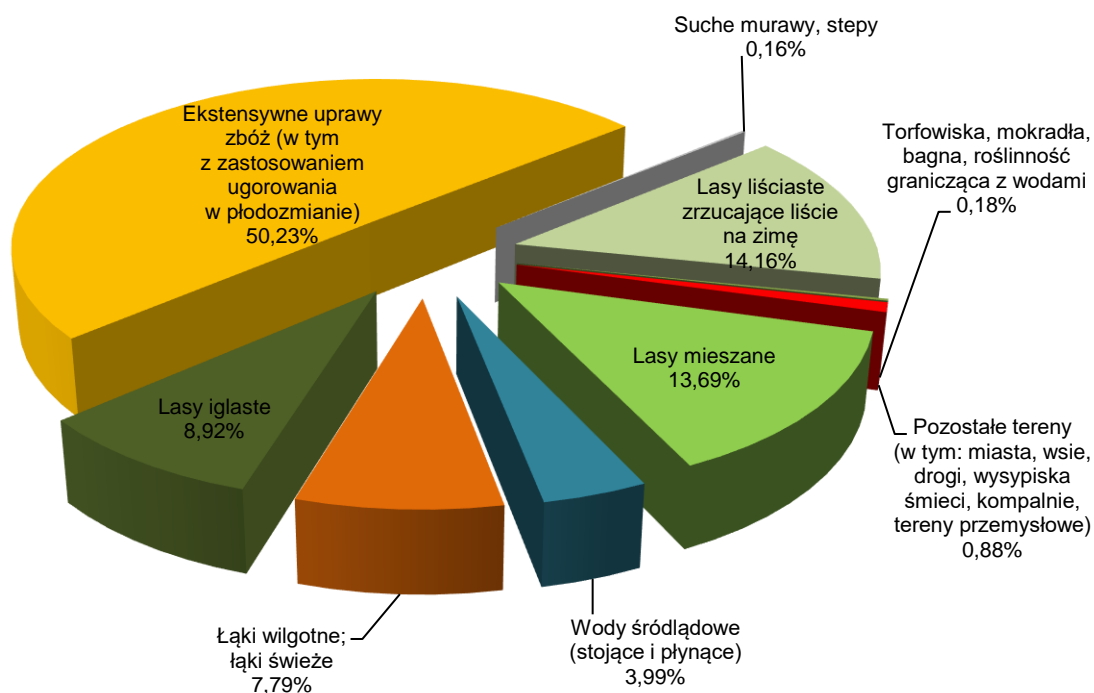
Tabela 13. Zestawienie powierzchni OSO Ostoja Ińska PLB320008.

Ostoja Ińska PLB320008	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Dobrzany	87710,94	46972,38	16847,50	15747,58	81,83

¹³ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Ińskie PLH320067

Ostoja Ińska PLB320008	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Oddział, pododdział	L. Chociwel oddz.: 1; 1A; 2-21; 23-27; 33-50; 59-80; L. Kania oddz.: 58; 138-194; 194A; 224-227; L. Lublino oddz.: 87-137; 242-258; 399A; 399B; L. Karkowa oddz.: 22; 28-32; 52-57; 81-85; 85A; 86; 191; 195-209; 209A; 210-215; 228-233; 233A; 234-238; 239a-p, ~a; 240-241; 247A; 247B; L. Kozia Góra oddz.: 400-402; 408-413; 420; 420A; 421-429; 437-444; 454-465; 475-497; L. Kielno oddz.: 400A; 400B; 400C; 400D; 400F; 400G; 401A; 401B; 401C; 403-407; 414-419; 430-435; 435A; 436; 436A; 436B; 445-453; 453A; 466-474; 540-554; 554A; L. Marianowo oddz.: 259-260; 260A; 261-296; 297a-g, j-m, ~b; 298-304; 304A; 308A; 328-330; 330A; 331-333; 334A; 339A; 344; 344A; 344B; 344Ca-j; L. Krzemień oddz.: 498-531; 556-557; 561-564; 568-573; 578-581; 581A; 582-584; 592; 595A; 593-596; 607-609; L. Dobrzany oddz.: 305; 305A; 305B; 306; 306A; 307; 307A; 308; 308B; 309-311; 311A; 312-313; 313A; 314-317; 317A; 318a-m; ~a~c; 319-320; 320A; 320B; 320C; 321-324; 324A; 325-326; 326B; 327; 558-560; 565-566; 567a-f, h-i, ~c~g; 574-577; 585-591; 597-602; L. Pężino oddz.: 334-343; L. Błotno oddz.: 603-605; 606a-k, ~a, ~b; 610-624; 626-652; 653a-w, ~a, ~b, ~c; 654-656; 658-662; 663a-j, ~a~d; 664d-h, ~a, ~b; 680-658.				

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 11. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (wg SDF).

Opis obszaru¹⁴:

Ostoja obejmuje znaczny fragment Pojezierza Ińskiego. Rzeźba terenu, ukształtowana podczas stadiału pomorskiego zlodowacenia bałtyckiego, charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem form i wysokości względnych. Wyróżniono tu trzy zasadnicze jednostki geomorfologiczne i związane z nimi typy krajobrazu:

- wyniesienia moreny czołowej;
- sandry;
- wysoczyznę moreny dennej.

Cechy charakterystyczne dla obszaru to pofalowany teren, silnie rozczłonkowane lasy, liczne bagna i małe zbiorniki wodne. Stosunkowo niewielką powierzchnię pokrywają zbiorowiska łąkowe oraz siedliska wilgotne (trzciniowiska, turzycowiska, roślinność szuwarowa, roślinność torfowisk niskich i przejściowych). Występujące lasy to przeważnie świeże lasy liściaste z bukiem i dębem oraz bory mieszane. Znaczący udział mają też lasy siedlisk wilgotnych i bagiennych z olchą i jesionem oraz sosną i brzozą.

Jakość i znaczenie¹⁵

Ostoja ptasia o randze europejskiej E08. Stwierdzono tu występowanie co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Obszar bardzo ważny jako ostoja bielika i kilku innych gatunków ptaków drapieżnych, kilku gatunków kaczek i żurawia.

Dobrze zachowane są zbiorowiska roślinne, zwłaszcza leśne. Oprócz nich duże znaczenie przyrodnicze ma roślinność wodna i terenów podmokłych oraz zespoły roślinności łąkowej.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 30 października 2017 r., poz. 4303).

3.3.4. Obszar chronionego krajobrazu

• OChK „D” (Choszczno-Drawno)

Obszar ustanowiony w 1998 r. Obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XXX/470/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę

¹⁴ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008

¹⁵ J.w.

Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2018 r., poz. 1406).

Obszar o powierzchni ogólnej 24520 ha położony jest w województwie zachodniopomorskim, na terenie powiatu choszczeńskiego.

Tabela 14. Zestawienie powierzchni OChK „D” (Choszczno-Drawno)

OChK „D” Choszczno- Drawno	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	pow. leśna nadleśnictwa [ha]	% Powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Dobrzany	24520,00	2303,80	1031,48	996,00	5,0
Wykaz oddziałów	L. Krzemień oddz.: 528k-l, 530h-j, ~c, ~d; 531f-k, ~a, ~b; L. Błotno oddz.: 611k-l, ~a; 614-615; 616a-d, h-l, ~a, ~b; 618g; 619-624; 626-656				

OChK „D” zajmuje południową część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, jakim jest dolina Iny wraz z dolinami Stobnicy i Wardynki. Teren jest bardzo zróżnicowany – z dominującymi polami przeplatają się lasy sosnowe, bagienne lasy olszowe, łąki i nieużytki. Całość porożciniana jest szeregiem cieków o charakterze górskich potoków. Znajduje się tu również kilkanaście jezior.

3.3.5. Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany znajduje się 37 pomników przyrody. Są grupy drzew i pojedyncze drzewa. Wykaz pomników przyrody z określeniem lokalizacji, aktów uznania i krótkim opisem zamieszczono w programie ochrony przyrody.

3.3.6. Użytki ekologiczne.

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany znajduje się 1 użytek ekologiczny – „Bagno Ciszewo” zajmujący powierzchnię 28,62 ha. Charakterystykę obiektu zamieszczono w programie ochrony przyrody.

3.3.7. Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt.

- **Ochrona gatunkowa grzybów, w tym porostów.**

Określając listę gatunków grzybów, w tym porostów, chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa Dobrzany.

Tabela 15. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków grzybów, w tym porostów w Nadleśnictwie Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	KZ
<u>Porosty</u>				
1.	<i>Cladonia arbuscula.</i>	Chrobotek leśny	OC	
2.	<i>Cladonia rangiferina</i>	Chrobotek reniferowy	OC	

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	KZ
<u>Grzyby</u>				
1.	<i>Ganoderma lucidum</i>	Lakownica żółtawa	OC	R
2.	<i>Inonotus obliquus</i>	Błyskoporek podkorowy	OC	R
3.	<i>Sparassis crispa</i>	Siedzuń sosnowy		R

Objaśnienia:

SP – status prawny

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

KZ – Kategoria zagrożenia – „Czerwona lista roślin i grzybów Polski” (Zarzycki K., Mirek Z. 2006):

Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.

EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.

E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.

[E] – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

V – narażone- zagrożone wyginięciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.

[V] – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

R – rzadki

I – o nieokreślonym znaczeniu

• Ochrona gatunkowa roślin.

Określając listę gatunków roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach podstawowych do planu zadań ochronnych dla obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 16. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w Nadleśnictwie Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
Bryophyta - Mchy									
1.	<i>Aulacomium palustre</i>	Próchniczek błotny	OC						
2.	<i>Dicranum scoparium</i>	Widłoząb miotłasty	OC						
3.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	OC						
4.	<i>Pleurozium schreberi</i>	Rokietnik pospolity	OC						
5.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	OC						
6.	<i>Polytrichum strictum</i>	Płonnik cienki	OC						
7.	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty	OC						
8.	<i>Sphagnum angustifolium</i>	Torfowiec wąskolistny	OC						
9.	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Torfowiec frędzlowany	OC						
10.	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	Torfowiec Girgensohna	OC						
11.	<i>Sphagnum</i>	Torfowiec magellański	OC						

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
	<i>magellanicum</i>								
12.	<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny	OC						
13.	<i>Sphagnum russowii</i>	Torfowiec Russowa	OC						
14.	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	OC						
15.	<i>Sphagnum spp.</i>	Torfowiec	OC						
Pteridophyta - Paprotniki									
1.	<i>Dryopteris cristata</i>	Nerecznica grzebieniasta				V	E	R	T
2.	<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skrzyp leśny							
3.	<i>Huperzia selago</i>	Wroniec widlasty	OC		NT				
4.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	OC		NT		R		T
5.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	OC		NT		R		T
Spermatophyta – Nasienne									
1.	<i>Actaea spicata</i>	Czerniec gronkowy				V	V		T
2.	<i>Allium ursinum</i>	Czosnek niedźwiedzi	OC			V	E		T
3.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	OC			V	V	R	T
4.	<i>Calla palustris</i>	Czermień błotna						R	T?
5.	<i>Campanula latifolia</i>	Dzwonek szerokolistny	OC		NT	V	E		T
6.	<i>Carex limosa</i>	Turzyca bagienna			NT	V	E	R	T
7.	<i>Corydalis intermedia</i>	Kokorycz wąta				R	R		T
8.	<i>Corydalis solida</i>	Kokorycz pełna				R	R		T
9.	<i>Dactylorhiza maculata</i>	Storczyk plamisty (kukułka plamista)	OC			V	V		T
10.	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Storczyk szerokolistny (Kukułka szerokolistna)	OC		NT		V	R	T
11.	<i>Daphne mezereum</i>	Wawrzynek wilczełyko	OC			R	R		T
12.	<i>Drosera intermedia</i>	Rosiczka pośrednia	OS		EN	V	V		T
13.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	OS		NT	I	V		T
14.	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	OC						T
15.	<i>Epipactis palustris</i>	Kruszczyk błotny	OS		NT	V	V		T
16.	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Wełnianka wąskolistna							T?
17.	<i>Eriophorum latifolium</i>	Wełnianka szerokolistna				V	V	R	T
18.	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Wełnianka pochwowata					V		T?
19.	<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	OC			I	I		T
20.	<i>Helichrysum arenarium</i>	Kocanki piaszkowe	OC						T?
21.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	OC				V		T
22.	<i>Leucojum vernum</i>	Śnieżyca wiosenna	OC		NT		I		T
23.	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	OC				V		T
24.	<i>Lonicera periclymenum</i>	Wiciokrzew pomorski	OC				V		T
25.	<i>Lotus maritimus</i>	Komonicznik skrzydlastostrąkowy	OC		NT	V	V	V	T
26.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	OC						T?
27.	<i>Neottia nidus-avis</i>	Gnieźnik leśny	OC			V	E		T

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
28.	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybień biały	OC						T
29.	<i>Oxycoccus palustris</i>	Żurawina błotna					V		T?
30.	<i>Paris quadrifolia</i>	Czworolist pospolity							T
31.	<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały	OC			V	V		T
32.	<i>Rhynchospora alba</i>	Przygielka biała			NT	V	E	R	T
33.	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bagnica torfowa	OS		VU	V	E	V	T
34.	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	OC	VU		R	R		T
35.	<i>Trollius europaeus</i>	Pełnik europejski	OS		VU	V	V		T
36.	<i>Utricularia minor</i>	Pływacz drobny	OS		NT	V	V	R	T
37.	<i>Utricularia vulgaris</i>	Pływacz zwyczajny			NT				T
38.	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Borówka bagienna					V		T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014)

Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; E – gatunki ginące; V – gatunki silnie zagrożone; R – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczyk J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Gatunki, dla których w tabeli nie określono kategorii zagrożenia występują na innych listach gatunków zagrożonych: Rzadkie i zagrożone gatunki flory polskiej (Jasiewicz 1981); Rote Liste der gefährdeten Höheren Pflanzen Mecklenburg-Vorpommerns (Fukarek F., eds. 1991); Rote Liste Farn- und Blütenpflanzen im Land Brandenburg (Benkert D.; Klemm G., eds. 1993).

Szczegółową lokalizację oraz źródło informacji zinwentaryzowanych gatunków grzybów, porostów i roślin zamieszczono w wykazie stanowiącym osobny tom.

- **Ochrona gatunkowa zwierząt**

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urządzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Dobrzany, waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), materiałach podstawowych do planów zadań ochronnych obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 17. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w Nadleśnictwie Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
Mięczaki							
1.	<i>Anodonta cygnaea</i>	Szczeżuja wielka		OC		EN	
2.	<i>Pseudanodonta complanata</i>	Szczeżuja spłaszczona		OC			
Owady							
1.	<i>Bombus lapidarius</i>	Trzmiel kamiennik		OC			
2.	<i>Bombus terrestris</i>	Trzmiel ziemny		OC			
3.	<i>Carabus auronites</i>	Biegacz zielonożłoty		OC			
4.	<i>Carabus coriaceus</i>	Biegacz skórzasty		OC			
5.	<i>Carabus intricatus</i>	Biegacz pomarszczony		OC			
6.	<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz		OS	VU		TAK
7.	<i>Formica polyctena</i>	Mrówka ćmawa		OC	NT		
8.	<i>Formica rufa</i>	Mrówka rudnica		OC	NT		
9.	<i>Iphielides podalirius</i>	Paż żeglarz		OC	VU		
10.	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa		OS			TAK
Plazy							
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny		OS			TAK
2.	<i>Bufo bufo</i>	Ropucha szara		OC			
3.	<i>Epidalea calamita</i>	Ropucha paskówka		OS			
4.	<i>Hyla arborea</i>	Rzekotka drzewna		OS			
5.	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Traszka zwyczajna		OC			
6.	<i>Pelobates fuscus</i>	Grzebiuszka ziemna		OS			
7.	<i>Pelophylax esculenta</i>	Żaba wodna		OC			
8.	<i>Pelophylax lessonae</i>	Żaba jeziorkowa		OC			
9.	<i>Pelophylax ridibunda</i>	Żaba śmieszka		OC			
10.	<i>Pseudepidalea viridis</i>	Ropucha zielona		OS			

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
11.	<i>Rana arvalis</i>	Żaba moczarowa		OS			
12.	<i>Rana temporaria</i>	Żaba trawna		OC			
13.	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta		OS	NT		TAK
Gady							
1.	<i>Anguis fragilis</i>	Padalec zwyczajny		OC			
2.	<i>Lacerta agilis</i>	Jaszczurka zwinka		OC			
3.	<i>Lacerta vivipara</i>	Jaszczurka żyworodna		OC			
4.	<i>Natrix natrix</i>	Zaskroniec zwyczajny		OC			
5.	<i>Vipera berus</i>	Żmija zygzakowata		OC			
Ptaki							
1.	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastrząb gołębiarz		OS			
2.	<i>Accipiter nissus</i>	Krogulec		OS			
3.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trzciniak		OS			
4.	<i>Acrocephalus palustris</i>	Łozówka		OS			
5.	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Trzcinniczek		OS			TAK
6.	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Rokitniczka		OS			TAK
7.	<i>Actitis hypoleucos</i>	Brodziec piskliwy		OS			TAK
8.	<i>Aegithalos caudatus</i>	Raniuszek		OS			
9.	<i>Alauda arvensis</i>	Skowronek polny		OS			
10.	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek		OS			TAK
11.	<i>Anas acuta</i>	Rożeniec		OS	CR		TAK
12.	<i>Anas platyrhynchos</i>	Krzyżówka					TAK
13.	<i>Anser anser</i>	Gęś gąsior					TAK
14.	<i>Anthus pratensis</i>	Świergotek łąkowy		OS			
15.	<i>Anthus trivialis</i>	Świergotek drzewny		OS			
16.	<i>Apus apus</i>	Jerzyk		OS			
17.	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy		OS			TAK
18.	<i>Ardea cinerea</i>	Czapla siwa		OS			TAK
19.	<i>Athene noctua</i>	Pójdźka		OS			
20.	<i>Bombycilla garrulus</i>	Jemiołuszka		OS			
21.	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk		OS	NT		TAK
22.	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz		OS	NT		TAK
23.	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł		OS			TAK
24.	<i>Buteo buteo</i>	Myszołów		OS			
25.	<i>Carduelis cannabina</i>	Makolągwa		OS			
26.	<i>Carduelis carduelis</i>	Szczygieł		OS			
27.	<i>Carduelis chloris</i>	Dzwoniec		OS			
28.	<i>Carduelis flammea</i>	Czczotka		OS			TAK
29.	<i>Carduelis spinus</i>	Czyżyk		OS			
30.	<i>Carpodacus erythrinus</i>	Dziwonia		OS			TAK
31.	<i>Certhia brachydactyla</i>	Pełzacz ogrodowy		OS			
32.	<i>Certhia familiaris</i>	Pełzacz leśny		OS			
33.	<i>Charadrius dubius</i>	Sieweczka rzeczna		OS			TAK
34.	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Rybitwa białoskrzydła		OS	VU	NT	TAK
35.	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna		OS	VU		TAK
36.	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały		OS			TAK
37.	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny		OS			TAK
38.	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy		OS			TAK
39.	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Grubodziób		OS			
40.	<i>Columba oenas</i>	Siniak		OS			TAK
41.	<i>Corvus corax</i>	Kruk		OC			
42.	<i>Corvus corone</i>	Wrona siwa		OC			
43.	<i>Corvus frugilegus</i>	Gawron		OS	VU		

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
44.	<i>Corvus monedula</i>	Kawka		OS			
45.	<i>Crex crex</i>	Derkacz		OS	VU		TAK
46.	<i>Cuculus canorus</i>	Kukułka		OS			
47.	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Modraszka		OS			
48.	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy		OS	NT		TAK
49.	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy		OS			TAK
50.	<i>Dendrocopos major</i>	Dzięcioł duży		OS			TAK
51.	<i>Dendrocopos minor</i>	Dzięciołek		OS			TAK
52.	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny		OS			TAK
53.	<i>Emberiza calandra</i>	Potrzeszcz		OS			
54.	<i>Emberiza citrinella</i>	Trznadel		OS			
55.	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Potrzos		OS			
56.	<i>Erithacus rubecula</i>	Rudzik		OS			
57.	<i>Falco subbuteo</i>	Kobuz		OS			
58.	<i>Falco tinnunculus</i>	Pustułka		OS			TAK
59.	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Muchołówka żałobna		OS	NT		
60.	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała		OS			TAK
61.	<i>Fringilla coelebs</i>	Zięba		OS			
62.	<i>Fulica atra</i>	Łyska					
63.	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk		OS	VU		TAK
64.	<i>Gallinula chloropus</i>	Kokozka wodna		OS			TAK
65.	<i>Garrulus glandarius</i>	Sójka		OS			
66.	<i>Grus grus</i>	Żuraw		OS			TAK
67.	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik		OS			TAK
68.	<i>Hippolais icterina</i>	Zaganiacz		OS			
69.	<i>Hirundo rustica</i>	Dymówka		OS			
70.	<i>Jynx torquilla</i>	Krętogłów		OS			
71.	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek		OS			TAK
72.	<i>Larus canus</i>	Mewa siwa		OS	VU		TAK
73.	<i>Larus ridibundus</i>	Mewa śmieszka		OS			TAK
74.	<i>Locustella fluviatilis</i>	Strumieniówka		OS			TAK
75.	<i>Locustella luscinioides</i>	Brzęczka		OS			TAK
76.	<i>Locustella naevia</i>	Świerszczak		OS			TAK
77.	<i>Lophophanes cristatus</i>	Czubatka		OS			
78.	<i>Lullula arborea</i>	Lerka		OS			TAK
79.	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Słowik rdzawy		OS			
80.	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek		OS			TAK
81.	<i>Mareca penelope</i>	Świstun		OS	CR		TAK
82.	<i>Mareca strepera</i>	Krakwa		OS			TAK
83.	<i>Mergus merganser</i>	Nurogęś		OS			TAK
84.	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna		OS	NT	NT	TAK
85.	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda		OS		NT	TAK
86.	<i>Motacilla alba</i>	Pleszka siwa		OS			
87.	<i>Motacilla cinerea</i>	Pliszka górską		OS			
88.	<i>Motacilla flava</i>	Pliszka żółta		OS			
89.	<i>Muscicapa striata</i>	Muchołówka szara		OS			
90.	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Białorzytka		OS			
91.	<i>Oriolus oriolus</i>	Wilga		OS			
92.	<i>Panurus biarmicus</i>	Wąsatka		OS			TAK
93.	<i>Parus major</i>	Bogatka		OS			
94.	<i>Passer domesticus</i>	Wróbel		OS			
95.	<i>Passer montanus</i>	Mazurek		OS			
96.	<i>Periparus ater</i>	Sikora sosnowka		OS			
97.	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad		OS			TAK
98.	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormoran		OS			TAK
99.	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Kopciuszek		OS			

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
100.	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Pleszka		OS			
101.	<i>Phylloscopus collybita</i>	Pierwiosnek		OS			
102.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Piecuszek		OS			
103.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Świstunka leśna		OS			
104.	<i>Pica pica</i>	Sroka		OC			
105.	<i>Picus viridis</i>	Dzięcioł zielony		OS			
106.	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby		OS			TAK
107.	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi		OS	VU		TAK
108.	<i>Podiceps nigricollis</i>	Zausznik		OS	VU		TAK
109.	<i>Poecile montanus</i>	Czarnogłówka		OS			
110.	<i>Poecile palustris</i>	Sikora uboga		OS			
111.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Gil		OS			
112.	<i>Rallus aquaticus</i>	Wodnik		OS			
113.	<i>Regulus regulus</i>	Mysikrólik		OS			
114.	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz		OS			TAK
115.	<i>Saxicola rubetra</i>	Pokląska		OS	NT		
116.	<i>Serinus serinus</i>	Kulczyk		OS			
117.	<i>Sitta europaea</i>	Kowalik		OS			
118.	<i>Somateria mollissima</i>	Edredon		OS			
119.	<i>Spatula clypeata</i>	Płaskonos		OS	VU		TAK
120.	<i>Spatula querquedula</i>	Cyranka		OS	VU		TAK
121.	<i>Streptopelia turtur</i>	Turkawka		OS	VU		
122.	<i>Strix aluco</i>	Puszczyk		OS			
123.	<i>Sturnus vulgaris</i>	Szpak		OS			
124.	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka		OS			
125.	<i>Sylvia borin</i>	Gajówka		OS			
126.	<i>Sylvia communis</i>	Cierniówka		OS			
127.	<i>Sylvia curruca</i>	Piegża		OS			
128.	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka		OS			TAK
129.	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Perkozek		OS			TAK
130.	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik		OS			TAK
131.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Strzyżyk		OS			
132.	<i>Turdus iliacus</i>	Drożdżik		OS			
133.	<i>Turdus merula</i>	Kos		OS			
134.	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak		OS			
135.	<i>Turdus pilaris</i>	Kwiczół		OS			
136.	<i>Upupa epops</i>	Dudek		OS			TAK
137.	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka		OS	EN		TAK
Ssaki							
1.	<i>Canis lupus</i>	Wilk		OS			TAK
2.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr		OC			TAK
3.	<i>Epseticus serotinus</i>	Mroczek późny		OS			
4.	<i>Erinaceus europaeus</i>	Jeż zachodni		OC			
5.	<i>Glis glis</i>	Popielica		OC		NT	
6.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK
7.	<i>Lynx lynx</i>	Ryś euroazjatycki		OS		NT	TAK
8.	<i>Mustela erminea</i>	Gronostaj		OC			
9.	<i>Myotis dasycneme</i>	Nocek łydkowłosy		OS			TAK
10.	<i>Myotis daubentonii</i>	Nocek rudy		OS			
11.	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży		OS			TAK
12.	<i>Myotis nattereri</i>	Nocek Natterera		OS			
13.	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Karlik malutki		OS			
14.	<i>Plecotus auritus</i>	Gacek brunatny		OS			
15.	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wiewiórka		OC			
16.	<i>Sorex araneus</i>	Ryjówka aksamitna		OC			

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
17.	<i>Sorex minutus</i>	Ryjówka malutka		OC			

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznany

„Czerwona lista ptaków Polski” (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.):

- RE – wymarłe regionalnie
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – zagrożone
- VU – narażone
- NT – bliskie zagrożenia

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Szczegółowa lokalizacja oraz źródło informacji zinwentaryzowanych gatunków zwierząt zamieszczona jest w wykazie stanowiącym osobny tom.

• **Ochrona strefowa**

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunków lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalone strefy ochrony.¹⁶

Ostoje, miejsca rozrodu i regularnego przebywania niektórych gatunków zwierząt podlegają ochronie zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183).

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany wyznaczono (na podstawie decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie) łącznie 25 stref ochrony, w tym:

- 8 stref ochrony bociana czarnego,

¹⁶ Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2020.55.t.j.)

- 12 stref ochrony bielika,
- 3 strefy ochrony kani rudej,
- 2 strefy ochrony orlika krzykliwego.

Powierzchnię stref przedstawia poniższa tabela:

Tabela 18. Powierzchnia stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Dobrzany.

Zestawienie powierzchni stref ochrony w Nadleśnictwie Dobrzany			
Nadleśnictwo Dobrzany			
Strefa całoroczna	301,68	Strefa okresowa	865,89
Łącznie: 1167,57 ha			

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one:

- gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000;
- gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- projektów w zakresie infrastruktury technicznej.

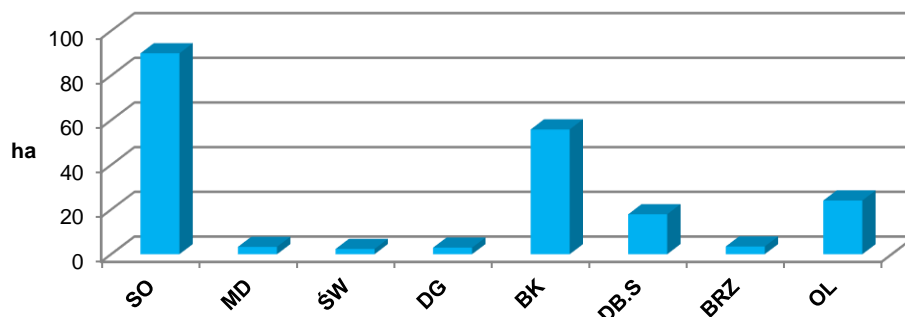
3.4.1. Obszary Natura 2000

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą również prowadzenia gospodarki leśnej na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na elementy chronionych siedlisk przyrodniczych oraz na miejsca występowania gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*. Poniżej dokonano oceny zasobów leśnych na początek okresu obowiązywania *Planu*, tj. na stan 1.01.2021 r.

- **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

Udział gatunków panujących:

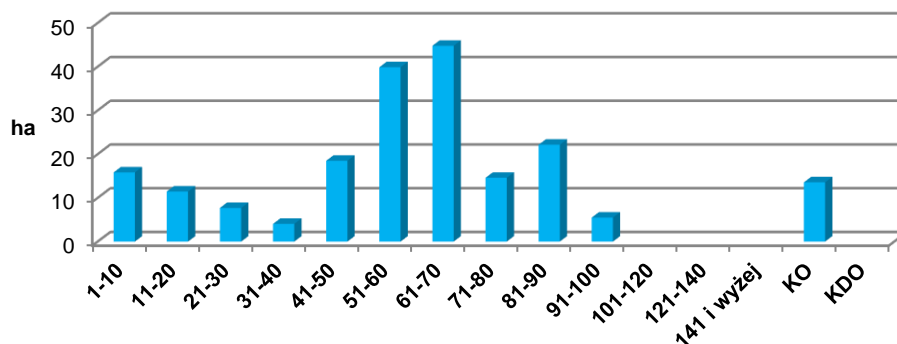
Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na ok. 45 % powierzchni. Istotnym gatunkiem jest również buk (28%), co wynika z wysokiego udziału buczyn w obszarze.

Rysunek 12. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320004.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Dolina Iny koło Recza w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany dominują drzewostany w IVa klasie wieku (61-70 lat) i zajmują ok. 23 % powierzchni gruntów zalesionych.

Rysunek 13. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004.

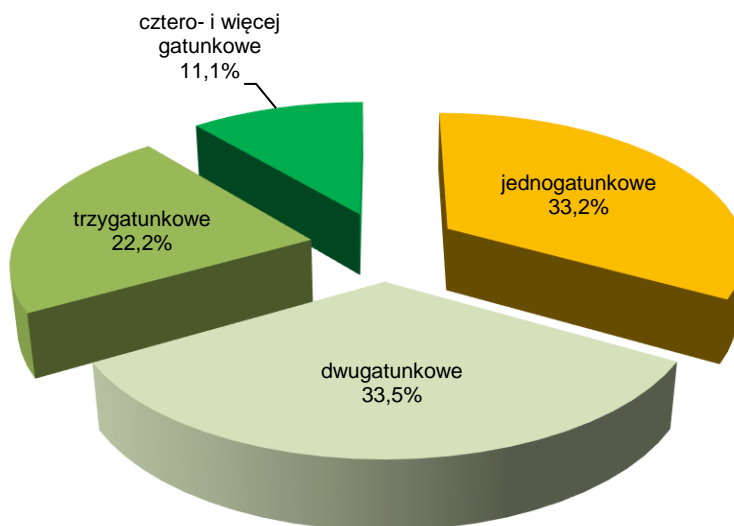
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 19. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednogatunkowe	ha	3,79	45,69	16,21	65,69	33,2
	dwugatunkowe		17,33	33,93	15,03	66,29	33,5
	trzygatunkowe		11,15	27,51	5,27	43,93	22,2
	cztero- i więcej gatunkowe		6,73	13,45	1,79	21,97	11,1

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany przeważają drzewostany dwugatunkowe zajmujące 33,5 % powierzchni. Nieznacznie mniejszą powierzchnię (33,2%) zajmują drzewostany jednogatunkowe.

Rysunek 14. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

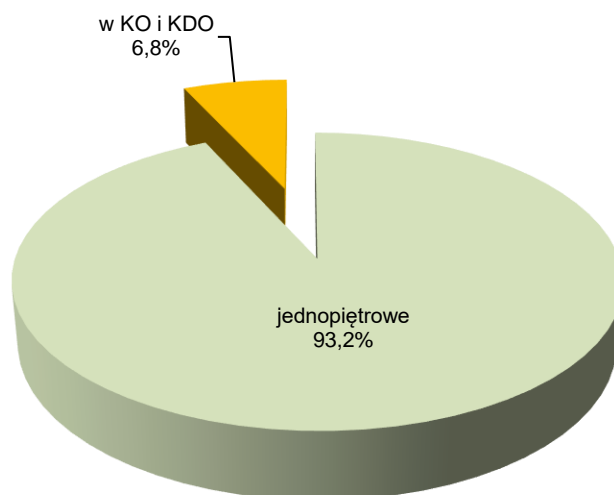
Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pułap wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

W granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 93,2 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią 6,8 % powierzchni.

Tabela 20. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednopiętrowe	ha	39,00	117,69	27,64	184,33	93,2
	w KO i KDO		0,00	2,89	10,66	13,55	6,8

Rysunek 15. Budowa piętrowa drzewostanów.

Na terenie obszaru Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany występuje 5 wydzieleń, na których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 11,28 ha.

Pochodzenie

Określając pochodzenie drzewostanów opierano się na informacjach zawartych w operatach urzędzenia lasu z poprzednich okresów gospodarczych i ustalając na gruncie. Pochodzenie najmłodszego pokolenia lasu, ustalono na gruncie w czasie prac terenowych oraz wykorzystując informacje otrzymane z Nadleśnictwa Dobrzany (m.in. baza SILP). Określone w czasie taksacji pochodzenie jest w miarę miarodajne dla drzewostanów pochodzących z lat 1946-2020. Natomiast dla drzewostanów z lat wcześniejszych może być obarczone znacznym błędem z uwagi na brak odpowiednich materiałów.

Aż 73 % powierzchni drzewostanów w granicach SOO Dolina Iny koło Recza na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

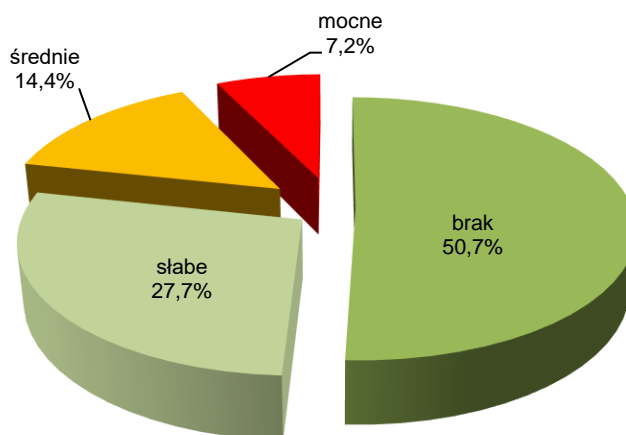
Tabela 21. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	z samosiewu	ha	7,48	35,03	10,84	53,35	27,0
	z sadzenia		31,52	85,55	27,46	144,53	73,0

Borowacenie

Tabela 22. Borowacenie w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		≤40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	brak	26,94	51,34	21,98	100,26	50,7
	słabe	5,34	44,38	5,11	54,83	27,7
	średnie	6,72	12,22	9,61	28,55	14,4
	mocne	0,00	12,64	1,60	14,24	7,2

Rysunek 16. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Z zestawień wynika, że 51% powierzchni SOO Dolina Iny koło Recza na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują ok. 28 % powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniowi średniemu uległo 14%, a mocnemu 7% ogółu drzewostanów.

Zachowanie trwałości zasobów przyrody i poprawa jej stanu są warunkami determinującymi gospodarkę leśną, dlatego też podejmowanie działań wynikających z planowania prac związanych z gospodarką leśną opartą na wyżej wymienionych zasadach, będzie sprzyjało minimalizowaniu negatywnego zjawiska, jakim jest borowacenie.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 4 gatunki drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 23. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
daglezcja zielona	1	2,94	1	0,50	2	-	-	-	-	4
dąb czerwony	-	-	1	0,16	-	-	-	-	-	1
robinia akacyjowa	-	-	-	-	6	-	-	9	-	15

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

W zasięgu SOO Dolina Iny koło Recza, na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany, nie stwierdzono stanowisk chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

W zasięgu SOO Dolina Iny koło Recza, na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany, nie stwierdzono stanowisk chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt.

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 24. Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płątów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia wydzieleń, w których zinventaryzowano siedlisko w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	C	-	-
2.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosienniczników	C	-	-
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	C	-	-
4.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	C	-	-
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-
6.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	A	-	-
7.	7220*	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	-	-
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-
9.	9130	Żyzne buczyny	B	14	58,82
10.	9160	Grąd subatlantycki	C	-	-
11.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	-	-
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	8	21,26
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-

* siedliska o znaczeniu priorytetowym

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

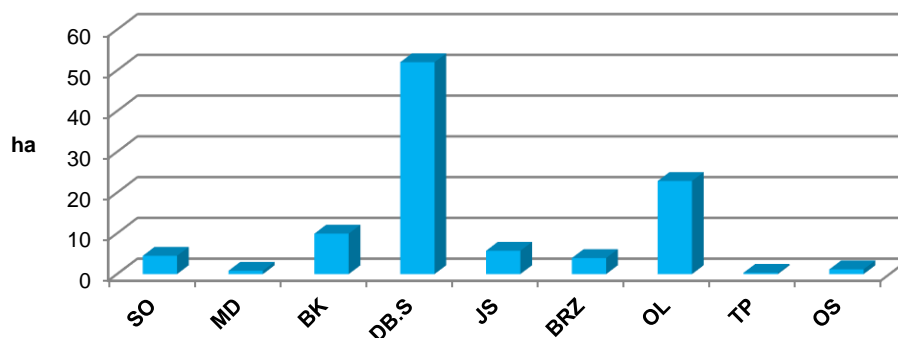
Tabela 25. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1163 Głowacz białopłetwy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1149 Koza C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1042 Zalotka większa C	Zasiedla obszary torfowiskowe, chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorkach i bagnach.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1060 Czerwończyk nieparek C	Gatunek związany ze środowiskiem wilgotnych łąk i torfowisk niskich.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1188 Kumak nizinny C	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1099 Minóg rzeczny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1096 Minóg strumieniowy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.

- **Dolina Krąpieli PLH320005**

Udział gatunków panujących:

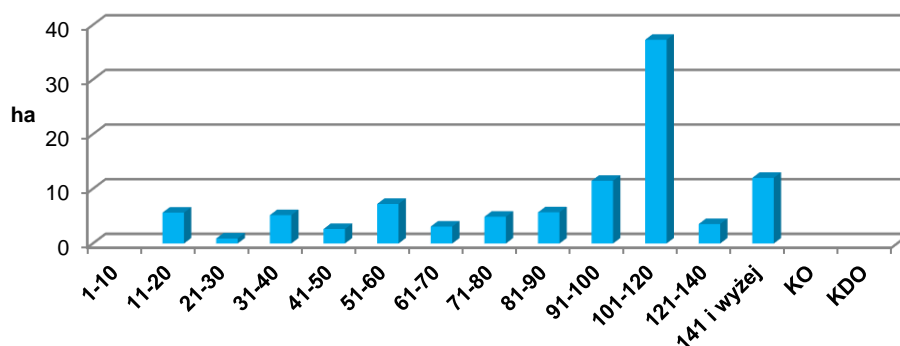
Głównym gatunkiem lasotwórczym jest olsza panująca na ok. 23 % powierzchni, co wynika z wysokiego udziału olsów w obszarze.

Rysunek 17. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320005.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Dolina Krąpieli w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany dominują drzewostany w wieku 101 – 120 lat i zajmują ok. 37% powierzchni gruntów zalesionych.

Rysunek 18. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Krąpieli PLH320005.

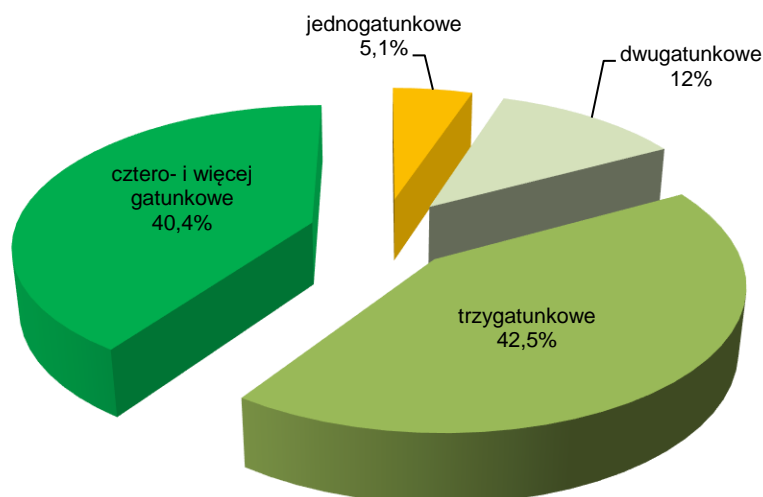
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 26. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Krapieli PLH320005 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednogatunkowe	ha	1,00	0,99	3,12	5,11	5,1
	dwugatunkowe		4,19	4,20	3,55	11,94	12,0
	trzygatunkowe		6,57	8,58	27,26	42,41	42,5
	cztero- i więcej gatunkowe		0,00	4,15	36,15	40,30	40,4

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach SOO Dolina Krapieli PLH320005 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany przeważają drzewostany trzygatunkowe zajmujące 42% powierzchni. Nieznacznie mniejszą powierzchnię (40%) zajmują drzewostany cztero- i więcej gatunkowe.

Rysunek 19. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Krapieli PLH320005 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pałap wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 27. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach SOO Dolina Krapieli PLH320005 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednopiętrowe	ha	11,76	17,92	70,08	99,76	100,0

W granicach SOO Dolina Krąpiei PLH320005 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany 100 % powierzchni zajmują drzewostany jednopiętrowe.

Na terenie obszaru Dolina Krąpiei PLH320005 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany występuje tylko jedno wydzielenie (3,84 ha), na którym zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra.

Pochodzenie

Określając pochodzenie drzewostanów opierano się na informacjach zawartych w operatach urzędzenia lasu z poprzednich okresów gospodarczych i ustalając na gruncie. Pochodzenie najmłodszego pokolenia lasu, ustalono na gruncie w czasie prac terenowych oraz wykorzystując informacje otrzymane z Nadleśnictwa Dobrzany (m.in. baza SILP). Określone w czasie taksacji pochodzenie jest w miarę miarodajne dla drzewostanów pochodzących z lat 1946-2020. Natomiast dla drzewostanów z lat wcześniejszych może być obarczone znacznym błędem z uwagi na brak odpowiednich materiałów.

Aż 92 % powierzchni drzewostanów w granicach SOO Dolina Krąpiei na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

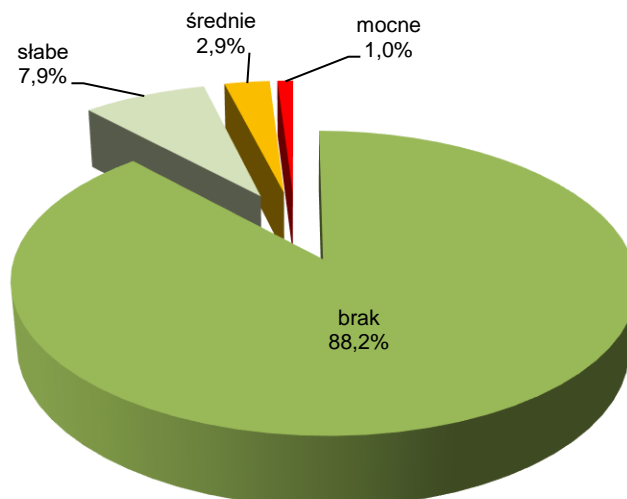
Tabela 28. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach SOO Dolina Krąpiei PLH320005 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	z samosiewu	ha	1,29	3,73	0,00	5,02	5,0
	z sadzenia		10,47	14,19	67,36	92,02	92,2
	brak informacji		0,00	0,00	2,72	2,72	2,7

Borowacenie

Tabela 29. Borowacenie w granicach SOO Dolina Krąpiei PLH320005 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		≤40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	brak	6,70	14,85	66,41	87,96	88,2
	słabe	4,06	1,99	1,84	7,89	7,9
	średnie	0,00	1,08	1,83	2,91	2,9
	mocne	1,00	0,00	0,00	1,00	1,0

Rysunek 20. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Krąpieli na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Z zestawień wynika, że 88% powierzchni SOO Dolina Krąpieli na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują ok. 8% powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniowi średniemu uległo 3%. Mocne borowacenie dotyczy niewielkiego odsetka drzewostanów (1%).

Zachowanie trwałości zasobów przyrody i poprawa jej stanu są warunkami determinującymi gospodarkę leśną, dlatego też podejmowanie działań wynikających z planowania prac związanych z gospodarką leśną opartą na wyżej wymienionych zasadach, będzie sprzyjało minimalizowaniu negatywnego zjawiska, jakim jest borowacenie.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Krąpieli na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 5 gatunków drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 30. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLH320005 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieliń					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
daglezcja zielona	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
dąb czerwony	-	-	3	1,07	-	-	-	-	-	3
kasztanowiec biały	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
robinia akacyjowa	-	-	-	-	1	-	-	1	-	2

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

W zasięgu SOO Dolina Krąpiele, na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany, nie stwierdzono stanowisk chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urządzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Dobrzany, waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), materiałach podstawowych do planów zadań ochronnych obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 31. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w SOO Dolina Krąpiele PLH320005 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
Ssaki							
1.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznany

„Czerwona lista ptaków Polski” (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.):

- RE – wymarłe regionalnie
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – zagrożone
- VU – narażone
- NT – bliskie zagrożenia

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 32. Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Krąpieci PLH320005 (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia wydziełów, w których zinventaryzowano siedlisko w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	6120*	Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe	C	-	-
2.	6210*	Murawy kserotermiczne – priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	C	-	-
3.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-
4.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-
5.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-
6.	9110	Kwaśne buczyny	C	-	-
7.	9160	Grąd subatlantycki	B	35	68,52
8.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	9	22,62

* siedliska o znaczeniu priorytetowym

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

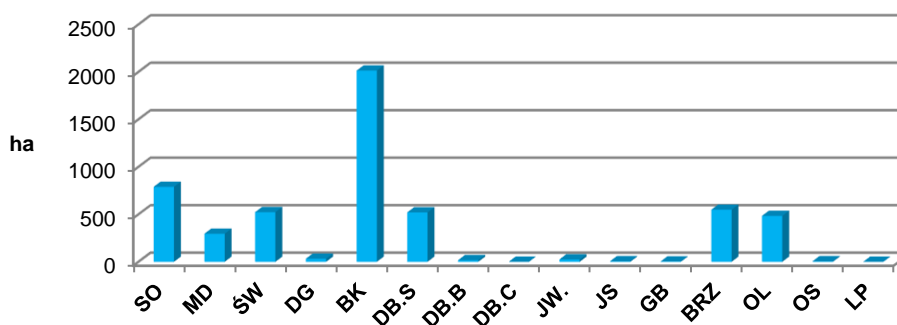
Tabela 33. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Krąpieci PLH320005.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1088 Kozioróg dębosz C	Preferuje dobrze nasłonecznione, ponad 100-letnie drzewa, rosnące pojedynczo lub w niewielkich skupiskach. Lubi też stare, dobrze prześwietlone dąbrowy. Spotkać go można tylko na żywych drzewach.	Brak informacji o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1099 Minóg rzeczny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.

- **Pojezierze Ińskie PLH320067**

Udział gatunków panujących:

Głównym gatunkiem lasotwórczym jest buk panujący na ok. 38,2 % powierzchni.

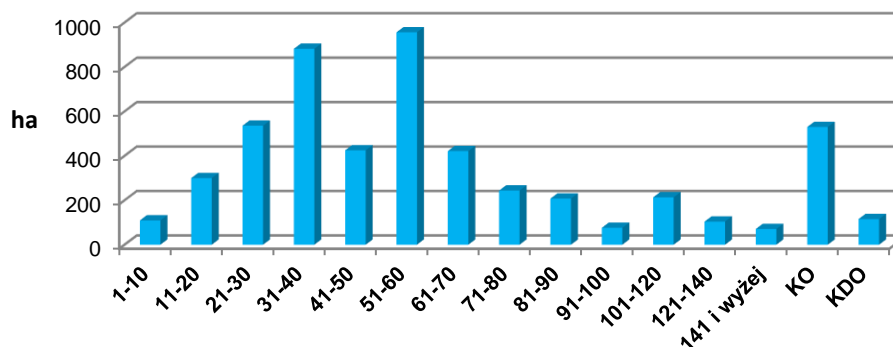

Rysunek 21. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320067.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Pojezierze Ińskie w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany dominują drzewostany w IIIb klasie wieku (51-60 lat) i zajmują ok. 18% powierzchni

gruntów zalesionych. Nieznacznie mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany w IIb klasie wieku (31-40 lat) – 17% ogółu.

Rysunek 22. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Pojezierze Ińskie PLH320067.

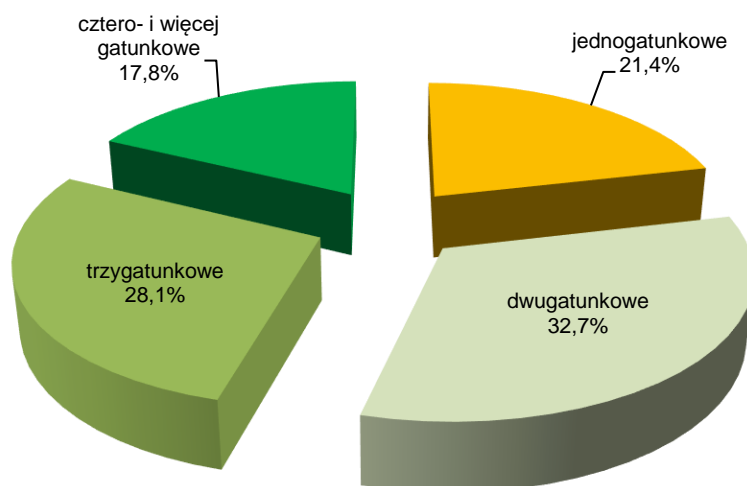
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 34. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednogatunkowe	ha	392,69	412,05	303,06	1107,80	21,4
	dwugatunkowe		612,00	633,54	453,32	1698,86	32,7
	trzygatunkowe		564,84	572,31	322,44	1459,59	28,1
	cztero- i więcej gatunkowe		257,52	525,26	141,47	924,25	17,8

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany przeważają drzewostany dwugatunkowe zajmujące niemalże 33 % powierzchni.

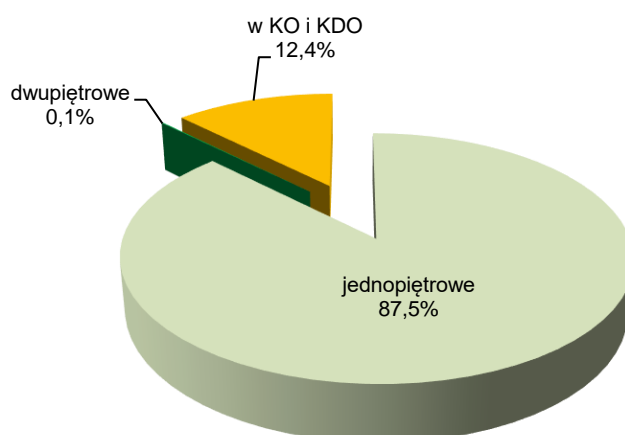
Rysunek 23. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pułap wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 35. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednopiętrowe	ha	1825,60	2046,35	672,09	4544,04	87,5
	dwupiętrowe		1,45	0,00	0,00	1,45	0,00
	w KO i KDO		0,00	96,81	548,20	645,01	12,4

Rysunek 24. Budowa piętrowa drzewostanów.

W granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 88 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią 12 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują marginalną powierzchnię.

Na terenie obszaru Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany występują 94 wydzielnia, na których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 337,35 ha.

Pochodzenie

Określając pochodzenie drzewostanów opierano się na informacjach zawartych w operatach urzędzenia lasu z poprzednich okresów gospodarczych i ustalając na gruncie. Pochodzenie najmłodszego pokolenia lasu, ustalono na gruncie w czasie prac terenowych oraz wykorzystując informacje otrzymane z Nadleśnictwa Dobrzany (m.in. baza SILP). Określone w czasie taksacji pochodzenie jest w miarę miarodajne dla drzewostanów pochodzących z lat 1946-2020. Natomiast dla drzewostanów z lat wcześniejszych może być obarczone znacznym błędem z uwagi na brak odpowiednich materiałów.

Aż 80 % powierzchni drzewostanów w granicach SOO Pojezierze Ińskie na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

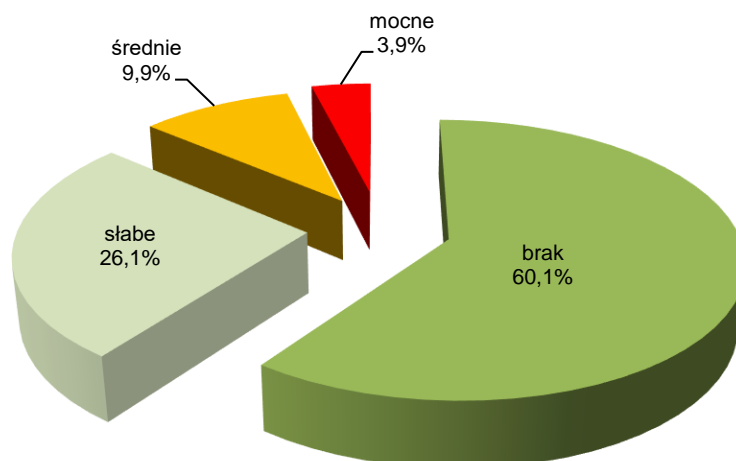
Tabela 36. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	odroślowe	ha	10,87	5,40	14,55	30,82	0,6
	z samosiewu		489,60	446,57	71,75	1007,92	19,4
	z sadzenia		1309,51	1691,19	1133,99	4134,69	79,7
	brak informacji		17,07	0,00	0,00	17,07	0,3

Borowacenie

Tabela 37. Borowacenie w granicach SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		≤40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	brak	1217,97	897,67	1004,68	3120,32	60,1
	słabe	441,45	807,75	106,44	1355,64	26,1
	średnie	133,61	306,95	70,54	511,10	9,9
	mocne	34,02	130,79	38,63	203,44	3,9

Rysunek 25. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Pojezierze Ińskie na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Z zestawień wynika, że 61% powierzchni SOO Pojezierze Ińskie na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują ok. 26 % powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniowi średniemu uległo 10%. Mocne borowacenie dotyczy niewielkiego odsetka drzewostanów (niepełna 4%).

Zachowanie trwałości zasobów przyrody i poprawa jej stanu są warunkami determinującymi gospodarkę leśną, dlatego też podejmowanie działań wynikających z planowania prac związanych z gospodarką leśną opartą na wyżej wymienionych zasadach, będzie sprzyjało minimalizowaniu negatywnego zjawiska, jakim jest borowacenie.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Pojezierze Ińskie na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 13 gatunków drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 38. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLH320067 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania									Razem
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjśc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień	
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieliń					
choina kanadyjska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	-	-	-	-	-	13	-	13
daglezcja zielona	14	32,12	47	23,03	73	-	2	19	19	174
dąb czerwony	1	1,03	5	1,66	60	-	-	1	1	68
kasztanowiec biały	-	-	-	-	4	-	-	-	3	7
orzach czarny	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
robinia akacyjowa	-	-	1	0,22	15	-	-	8	-	24
sosna Banksa	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
sosna czarna	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
sosna wejmutka	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
śnieguliczka biała	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5
żywołnik wschodni	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
żywołnik zachodni	-	-	1	0,28	2	-	-	-	1	4

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

Określając listę gatunków roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach podstawowych do planu zadań ochronnych dla obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 39. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w SOO Pojezierze Ińskie PLH320067na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
Bryophyta - Mchy									
1.	<i>Dicranum scoparium</i>	Widłóżab miotlasty	OC						
2.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	OC						
3.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	OC						
4.	<i>Polytrichum strictum</i>	Płonnik cienki	OC						
5.	<i>Sphagnum angustifolium</i>	Torfowiec wąskolistny	OC						
6.	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Torfowiec frędzlowany	OC						
7.	<i>Sphagnum</i>	Torfowiec Girgensohna	OC						

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
	<i>girgensohnii</i>								
8.	<i>Sphagnum magellanicum</i>	Torfowiec magellański	OC						
9.	<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny	OC						
10.	<i>Sphagnum russowii</i>	Torfowiec Russowa	OC						
11.	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	OC						
12.	<i>Sphagnum spp.</i>	Torfowiec	OC						
Pteridophyta - Paprotniki									
1.	<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skrzyp leśny							
2.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	OC		NT		R		T
3.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	OC		NT		R		T
Spermatophyta – Nasienne									
1.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	OC			V	V	R	T
2.	<i>Campanula latifolia</i>	Dzwonek szerokolistny	OC		NT	V	E		T
3.	<i>Daphne mezereum</i>	Wawrzynek wilczelyko	OC			R	R		T
4.	<i>Drosera intermedia</i>	Rosiczka pośrednia	OS		EN	V	V		T
5.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	OS		NT	I	V		T
6.	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	OC						T
7.	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Wełnianka wąskolistna							T?
8.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	OC				V		T
9.	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	OC				V		T
10.	<i>Lonicera periclymenum</i>	Wiciokrzew pomorski	OC				V		T
11.	<i>Lotus maritimus</i>	Komonicznik skrzydlastostrąkowy	OC		NT	V	V	V	T
12.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	OC						T?
13.	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybienie białe	OC						T
14.	<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały	OC			V	V		T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014)

Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanych

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; E – gatunki ginące; V – gatunki silnie zagrożone; R – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczyk J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Dobrzany, waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), materiałach podstawowych do planów zadań ochronnych obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 40. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
Owady							
1.	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa		OS			TAK
Plazy							
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny		OS			TAK
2.	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta		OS	NT		TAK
Ptaki							
1.	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy		OS			TAK
2.	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny		OS			TAK
3.	<i>Grus grus</i>	Żuraw		OS			TAK
4.	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik		OS			TAK
Ssaki							
1.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr		OC			TAK
2.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznanych

„Czerwona lista ptaków Polski” (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.):

- RE – wymarłe regionalnie
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – zagrożone

- VU – narażone
 - NT – bliskie zagrożenia
- „Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):
- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
 - CR – gatunki skrajnie zagrożone
 - EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
 - VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
 - NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
 - LC – gatunki najmniejszej troski
- Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 41. Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia wydzielen, w których zinventaryzowano siedlisko w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	3130	Jeziora lobeliowe	B	-	-
2.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic	A	-	-
3.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	B	15	31,74
4.	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	B	2	0,61
5.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-
6.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	C	-	-
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	B	19	26,33
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	B	-	-
9.	9110	Kwaśne buczyny	B	32	129,32
10.	9130	Żyzne buczyny	B	403	1677,67
11.	9160	Grąd subatlantycki	C	231	643,08
12.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	-	-
13.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	25	29,30
14.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	160	216,46

* siedliska o znaczeniu priorytetowym

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 42. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Pojezierze Ińskie PLH320067.

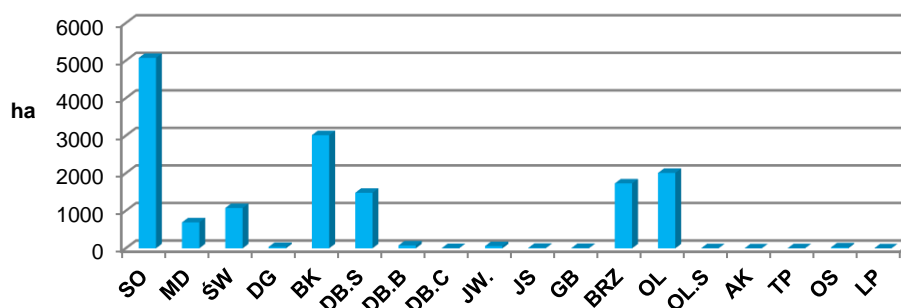
Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1188 Kumak nizinny B	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 27 stanowisk gatunku.
1163 Głowacz białopłetwy C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1149 Koza A	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1337 Bóbr B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 13 stanowisk gatunku.
1355 Wydra B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 12 stanowisk gatunku.
1096 Minóg strumieniowy C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1060 Czerwończyk nieparek B	Gatunek związany ze środowiskiem wilgotnych łąk i torfowisk niskich.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
4038 Czerwończyk fioletek B	Zasiedla wilgotniejsze polany i łąki np. na obrzeżach torfowisk niskich i w dolinach rzecznych.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1042 Zalotka większa B	Zasiedla obszary torfowiskowe, chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorkach i bagnach.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 10 stanowisk gatunku.
1166 Traszka grzebieniasta B	Jest gatunkiem ziemnowodnym, w okresie godowym spotkać ją można w różnego	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 16 stanowisk gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
	rodzaju zbiornikach wodnych, jak stawy (także w ogrodach), rowy, starorzecza. Zasiedla też sadzawki, a nawet doły po torfie, żwirze czy glinianki. Często pojawia się w okolicach źródeł. Preferuje wody stojące, rzadziej wybiera te o wolnym nurcie.	

- **Ostoja Ińska PLB320008**

Udział gatunków panujących:

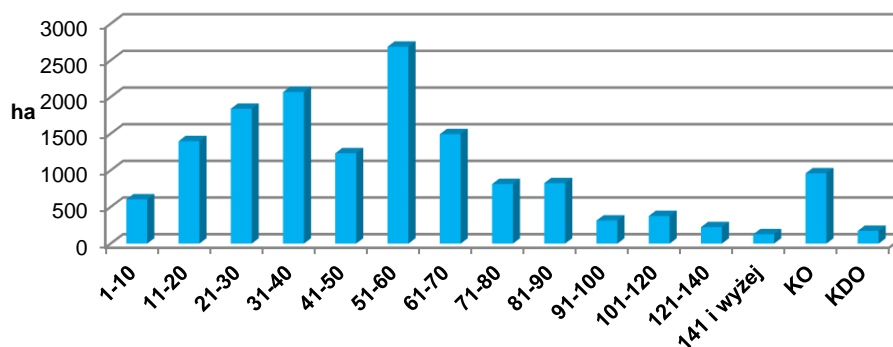
Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na ok. 33% powierzchni. Istotnymi gatunkami są również buk, olsza, dąb szypułkowy i brzoza.

Rysunek 26. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLB320008.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów OSO Ostoja Ińska w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany dominują drzewostany w IIIb klasie wieku (51-60 lat) i zajmują ok. 18% powierzchni gruntów zalesionych.

Rysunek 27. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008.

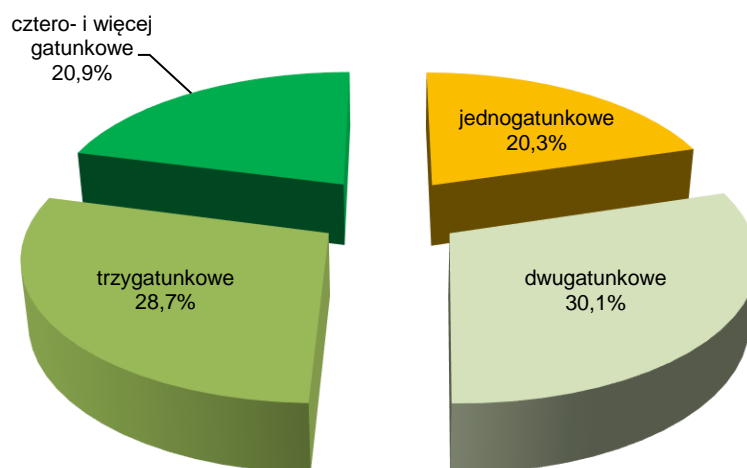
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 43. Bogactwo gatunkowe w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednogatunkowe	ha	1010,38	1411,07	647,67	3069,12	20,3
	dwugatunkowe		1591,13	2015,71	955,97	4562,81	30,1
	trzygatunkowe		1938,44	1691,27	715,21	4344,92	28,7
	cztero- i więcej gatunkowe		1370,18	1373,39	415,82	3159,39	20,9

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany przeważają drzewostany dwugatunkowe zajmujące 30% powierzchni.

Rysunek 28. Bogactwo gatunkowe w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Budowa piętrowa

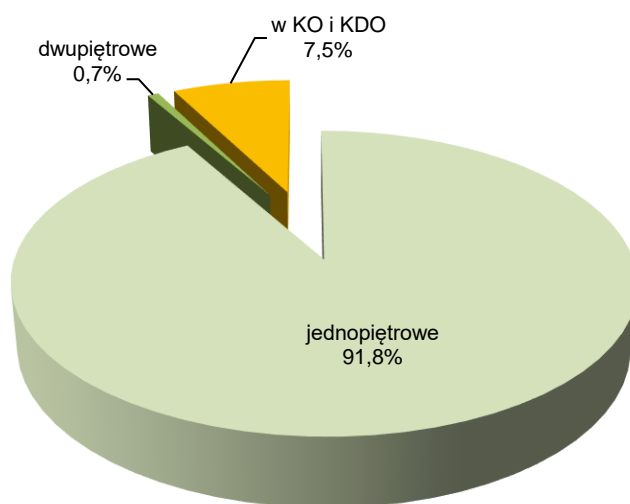
W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pułap wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 44. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	jednopiętrowe	ha	5907,20	6192,09	1791,36	13890,65	91,8
	dwupiętrowe		1,45	33,66	78,31	113,42	0,7
	w KO i KDO		1,48	265,69	865,00	1132,17	7,5

W granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 92 % powierzchni. Drzewostany w KOi KDO stanowią 7 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują marginalną powierzchnię (niespełna 1% ogółu).

Na terenie obszaru Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany występuje 327 wydzielen, w których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra na ogólnej powierzchni 1142,41 ha.

Rysunek 29. Budowa piętrowa drzewostanów.

Pochodzenie

Aż 86 % powierzchni drzewostanów w granicach OSO Ostoja Ińska na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

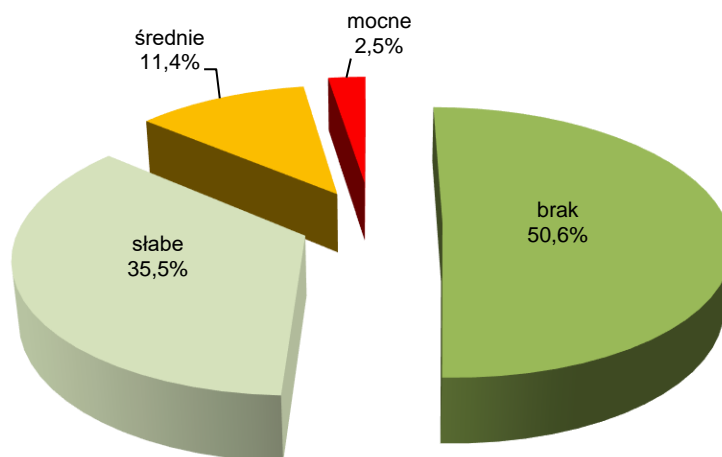
Tabela 45. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	odroślowe	ha	30,74	57,41	61,14	149,29	1,0
	z samosiewu		649,68	988,80	153,71	1792,19	11,8
	z sadzenia		5045,65	5437,54	2518,38	130001,57	85,9
	brak informacji		184,06	7,69	1,44	193,19	1,3

Borowacenie

Tabela 46. Borowacenie w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		≤40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Dobrzany	brak	3148,18	2782,81	1726,05	7657,04	50,6
	słabe	2152,00	2552,10	666,15	5370,25	35,5
	średnie	502,94	942,85	277,72	1723,51	11,4
	mocne	107,01	213,68	64,75	385,44	2,5

Rysunek 30. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Z zestawień wynika, że 51% powierzchni OSO Ostoja Ińska na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują 35% powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniu średniemu uległo 11%, a mocne borowacenie dotyczy 2% drzewostanów.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 16 gatunków drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 47. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLB320008 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania									Razem
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj.mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień	
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydziałów					
choina kanadyjska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	-	-	3	-	-	143	-	146
dąglezja zielona	18	36,80	60	28,59	153	-	3	24	28	286

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj.mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
dąb czerwony	3	6,96	14	3,83	195	1	2	1	5	221
kasztanowiec biały	-	-	1	0,03	14	-	-	1	7	23
orzech czarny	-	-	-	-	4	-	-	1	-	5
robinia akacyjowa	2	1,28	8	1,67	66	-	1	34	7	118
sosna Banksa	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
sosna czarna	-	-	-	-	5	-	-	-	-	5
sosna smołowa	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
sosna wejmutka	-	-	-	-	4	-	-	-	2	6
sosna wydmowa	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
śnieguliczka biała	-	-	-	-	-	-	-	26	-	26
żywołnik olbrzymi	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
żywołnik wschodni	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
żywołnik zachodni	-	-	1	0,28	2	-	-	-	3	6

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków grzybów, porostów i roślin

Określając listę gatunków grzybów i porostów chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa Dobrzany.

Tabela 48. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków grzybów i porostów w Nadleśnictwie Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	KZ
<u>Porosty</u>				
1.	<i>Cladonia arbuscula.</i>	Chrobotek leśny	OC	
2.	<i>Cladonia rangiferina</i>	Chrobotek reniferowy	OC	

Objaśnienia:

SP – status prawny

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

KZ – Kategoria zagrożenia – „Czerwona lista roślin i grzybów Polski” (Zarzycki K., Mirek Z. 2006):

Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.

EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.

E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.

[E] – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

V – narażone- zagrożone wyginięciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.

[V] – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

R – rzadki

I – o nieokreślonym znaczeniu

Określając listę gatunków roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach podstawowych do planu zadań ochronnych dla obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 49. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
Bryophyta - Mchy									
1.	<i>Dicranum scoparium</i>	Widłóżab miotlasty	OC						
2.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	OC						
3.	<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	OC						
4.	<i>Polytrichum strictum</i>	Płonnik cienki	OC						
5.	<i>Sphagnum angustifolium</i>	Torfowiec wąskolistny	OC						
6.	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Torfowiec frędzlowany	OC						
7.	<i>Sphagnum girgensohnii</i>	Torfowiec Girgensohna	OC						
8.	<i>sphagnum magellanicum</i>	Torfowiec magellański	OC						
9.	<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny	OC						
10.	<i>Sphagnum russowii</i>	Torfowiec Russowa	OC						
11.	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	OC						
12.	<i>Sphagnum spp.</i>	Torfowiec	OC						
Pteridophyta - Paprotniki									
1.	<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skrzyp leśny							
2.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	OC		NT		R		T
3.	<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	OC		NT		R		T
Spermatophyta – Nasienne									
1.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	OC			V	V	R	T
2.	<i>Campanula latifolia</i>	Dzwonek szerokolistny	OC		NT	V	E		T
3.	<i>Daphne mezereum</i>	Wawrzynek wilczelyko	OC			R	R		T
4.	<i>Drosera intermedia</i>	Rosiczka pośrednia	OS		EN	V	V		T
5.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	OS		NT	I	V		T
6.	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	OC						T
7.	<i>Eriophorum angustifolium</i>	Wełnianka wąskolistna							T?
8.	<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	OC			I	I		T
9.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	OC				V		T

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
10.	<i>Leucjum vernum</i>	Śnieżycza wiosenna	OC		NT		I		T
11.	<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	OC				V		T
12.	<i>Lonicera periclymenum</i>	Wiciokrzew pomorski	OC				V		T
13.	<i>Lotus maritimus</i>	Komonicznik skrzydlastostrąkowy	OC		NT	V	V	V	T
14.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	OC						T?
15.	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybienie białe	OC						T
16.	<i>Paris quadrifolia</i>	Czworolist pospolity							T
17.	<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały	OC			V	V		T
18.	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	OC	VU		R	R		T
19.	<i>Vaccinium uliginosum</i>	Borówka bagienna					V		T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014)

Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; E – gatunki ginące; V – gatunki silnie zagrożone; R – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczyk J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Gatunki, dla których w tabeli nie określono kategorii zagrożenia występują na innych listach gatunków zagrożonych: Rzadkie i zagrożone gatunki flory polskiej (Jasiewicz 1981); Rote Liste der gefährdeten Höheren Pflanzen Mecklenburg-Vorpommerns (Fukarek F., eds. 1991); Rote Liste Farn- und Blütenpflanzen im Land Brandenburg (Benkert D.; Klemm G., eds. 1993).

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkręgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urządzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Dobrzany, waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Dobrzany (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), materiałach podstawowych do planów zadań ochronnych obszarów sieci Natura 2000.

Tabela 50. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkręgowców i kręgowców) w OSO Ostoja Ińska PLB320008 na gruntach N-ctwa Dobrzany.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
Owady							
1.	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa		OS			TAK
Plazy							
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny		OS			TAK
2.	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta		OS	NT		TAK
Ptaki							
1.	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy		OS			TAK
2.	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny		OS			TAK
3.	<i>Grus grus</i>	Żuraw		OS			TAK
4.	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik		OS			TAK
	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda		OS			TAK
Ssaki							
1.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr		OC			TAK
2.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznanym

„Czerwona lista ptaków Polski” (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.):

- RE – wymarłe regionalnie
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – zagrożone
- VU – narażone
- NT – bliskie zagrożenia

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Przedmioty ochrony:

Tabela 51. Zestawienie gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w OSO Ostoja Ińska PLB320008 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A229 Zimorodek C	Gniazdowanie i żerowiska nie są związane z lasami. Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A051 Krakwa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A052 Cyraneczka B	Różnorodne śródlądowe porośnięte roślinnością zbiorniki wodne, preferuje jednak niewielkie, gęsto zarośnięte oczka, stawy, rzeki o powolnym nurcie, bagna.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A055 Cyranka C	Gęsto zarośnięte zbiorniki wodne. Często są to niewielkie stawy, a nawet rowy melioracyjne.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A089 Orlik krzykliwy C	Zwarte, stare i rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 2 strefy ochrony.
A028 Czapla siwa C	Płytkie wody przy jeziorach, rzekach i estuariach, trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A215 Puchacz C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; zasiedla zwarte kompleksy leśne, głównie liściaste, w pobliżu otwartych przestrzeni ze zbiornikami wodnymi, łąkami, tereny mało penetrowane przez człowieka.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A067 Gągoł B	Zamieszkuje wody słodkie, rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa.	
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A030 Bocian czarny C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; najczęściej gniazduje na starych drzewach, w lasach liściastych i mieszanych, w pobliżu bagien, łąk, cieków oraz zbiorników wodnych, gdzie żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 8 stref ochrony., ponadto zinwentaryzowano 1 stanowisko poza strefami ochrony
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A122 Derkacz C	Gatunek zamieszkujący wilgotne łąki z wysoką roślinnością zielną i kępami krzewów, pola uprawne oraz suchsze miejsca na bagnach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A036 Łabędź niemy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A236 Dzięcioł czarny C	Wysokopiennie bory iglaste, lasy mieszane, rzadziej lasy liściaste, ale też zadrzewienia i duże parki miejskie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw B	Miejsca lęgowe stanowią siedliska wodne i podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa potwierdzono 4 stanowiska gatunku.
A070 Nurogęś C	Czyste, bieżące lub stojące wody w lasach lub górach – okolice wielkich i rybnych jezior oraz rzek o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
A073 Kania czarna C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 3strefy ochrony.
A075 Bielik C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 12 stref ochrony.
A008 Zausznik C	Małe zbiorniki wodne na bagnach oraz płytkie stawy i jeziora o bujnej roślinności zanurzonej i z obszarami roślinności wystającej ponad lustro wody.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A006 Perkoz rdzawoszyi C	Płytkie, częściowo zarośnięte zbiorniki słodkowodne, starorzeczka, torfianki, wyrobiska. Zimą widywany na wybrzeżach morskich i na wodach śródlądowych obfitujących w drobne ryby.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A165 Samotnik C	Zadrzewione bagna. Na lęgowiska wybiera głównie olsy i łęgi, zarośnięte torfowiska na brzegach śródlęśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 r., poz.1839):

§ 3. 1. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

(...)

90) zalesienia:

a) pastwisk lub łąk, na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art.16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,

b) nieużytków na glebach bagiennych,

c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy;

91) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90.

Nadleśnictwo Dobrzany nie posiada gruntów przeznaczonych do zalesienia.

3.4.3 Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.

Plan urządzenia lasu potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji, nie jest więc podstawą ich realizacji. Plan urządzenia lasu nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Plan urządzenia lasu nie zawiera więc elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie infrastruktury technicznej.

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić kolizja między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębnego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana, w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych, właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- stosowanie w trakcie odnowień składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji *Planu*

Wśród problemów z zakresu ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia sporządzania *Planu* oraz jego realizacji należy wymienić:

- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk (programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska);

- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków.

3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W lokalnych warunkach zatrudnienie w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych, jak również z przetwórstwem drewna, ma duże znaczenie. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością zwolnień w wielu firmach związanych z przetwórstwem drewna.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu* poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest dość duży.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urządzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, plastyki, metale – w meblarstwie, czy węgiel – w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądany, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

4. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000.

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko.

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

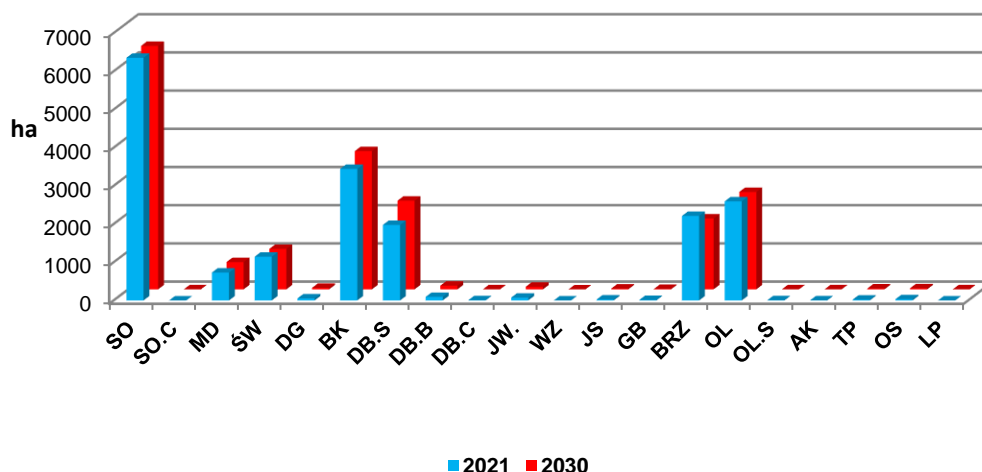
Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie obowiązujących w Lasach Państwowych zarządzeń i instrukcji.

- **Różnorodność gatunkowa**

W lasach Nadleśnictwa Dobrzany występuje 65 gatunków drzew i krzewów, spośród których 20 pełni rolę gatunków panujących w drzewostanach. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podszytach.

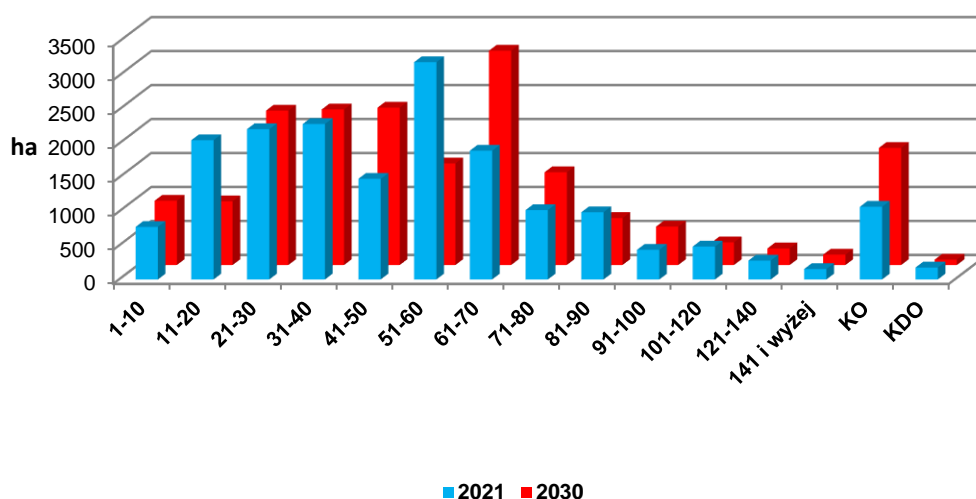
Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy więc realizować tak, by wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

Gatunki panujące w Nadleśnictwie Dobrzany:

Rysunek 31. Udział powierzchniowy wg rodzajów panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Dobrzany:

Rysunek 32. Struktura wiekowa drzewostanów na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

Oceniając typy drzewostanów i przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw można stwierdzić, że uwzględnione zostały wszystkie lasotwórcze gatunki drzew leśnych występujące naturalnie w zasięgu Nadleśnictwa. *Plan* zaleca, by podczas planowania składów gatunkowych odnowień wziąć pod uwagę zainwentaryzowane siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Zapisy planu urządzenia lasu przyczyniają się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków i przez to przyczyni się do ich zachowania.

- **Różnorodność genetyczna**

W *Planie* zamieszczono wykazy i zestawienia bazy nasiennej Nadleśnictwa Dobrzany, którą stanowią:

- wyłączony drzewostan nasienny;
- gospodarcze drzewostany nasienne;
- bloki upraw pochodnych;
- uprawy pochodne;
- drzewa mateczne;
- źródła nasion;
- szkółka leśna;
- plantacja nasienna.

Tak rozbudowana baza nasienna, a ponadto ochrona populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt wpłynie pozytywnie na różnorodność genetyczną.

- **Różnorodność ekosystemów**

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie trwałości lasów, w tym lasów łągowych i olsów,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach, pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności.

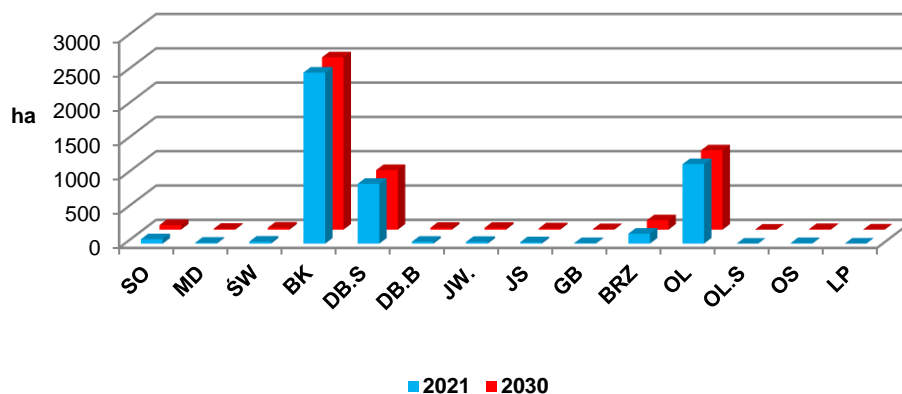
Dla siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w obszarach Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO), oraz dla części siedlisk przyrodniczych poza tymi obszarami przyjęto TD, orientacyjne składy upraw oraz rodzaje rębni zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia nr 1/2009 z dnia 23.11.2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

- **Leśne siedliska przyrodnicze**

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany zidentyfikowano 6 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Szczegółowe wyniki inwentaryzacji zamieszczono w „Programie ochrony przyrody”. Sposób zagospodarowania przyjęty dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych przedstawiają tabele i diagramy.

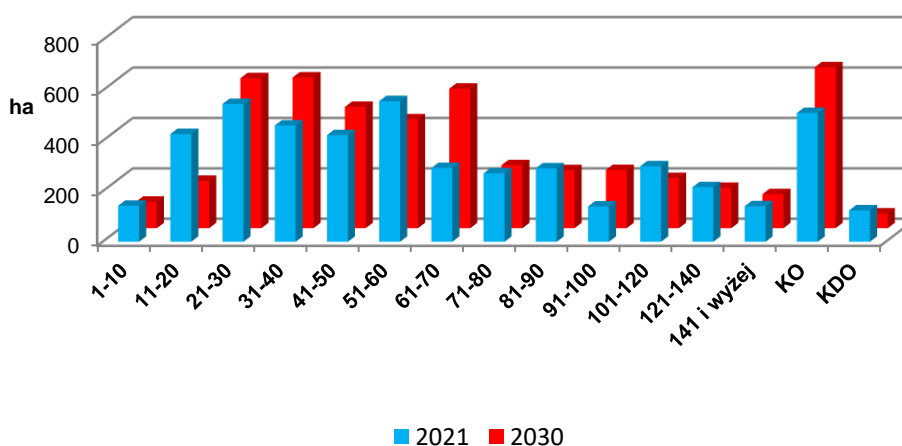
W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

Rysunek 33. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Wyrażna przewaga udziału buka w drzewostanach leśnych siedlisk przyrodniczych jest odzwierciedleniem powierzchniowej dominacji buczyn w zasięgu Nadleśnictwa. W wyniku realizacji zapisów *Planu*, po 10 latach, można założyć, że udział tego gatunku pozostanie na zbliżonym, wysokim poziomie.

Rysunek 34. Struktura wiekowa drzewostanów na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

W drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych najwyższy udział mają obecnie drzewostany w IIIb klasie wieku (51-60 lat). Na końcu okresu objętego planowaniem największy udział będą miały drzewostany w klasie odnowienia (KO).

Tabela 52. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Lp.	Kod	Pow. ogólna siedlisk	Rodzaje planowanych zadań				Brak zadań (w tym grunt nieleśny)	Przewidywany wpływ
			Odnowienia	Piel. drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
			powierzchnia w ha					
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1.	9110	264,82	34,58	226,00	0,45	52,56	31,06	0
2.	9130	2028,20	302,84	1757,84	2,83	513,92	110,50	0
3.	9160	1141,37	152,24	810,92	10,28	280,77	246,19	0
4.	9190	115,48	7,10	98,59	1,75	5,82	10,90	0
5.	91D0*	48,99	-	3,54	-	-	45,45	+
6.	91E0*	1113,21	100,47	675,51	62,40	78,30	409,55	0
Razem			597,23	3572,40	77,71	931,37	853,65	0

*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: PIEL, CW, CP, TW, TP

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny.

Suma powierzchni objętej wskazaniem gospodarczymi (w tym zapisem BRAK WSKAZAŃ) jest wyższa od sumy ogólnej powierzchni siedlisk zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie, co wynika z faktu, że część siedlisk zainwentaryzowanych zostało punktowo, zajmują więc tylko część powierzchni wydzielenia, natomiast zabiegiem objęta jest powierzchnia całego wydzielenia, w którym stwierdzono siedlisko.

O wybraniu konkretnej rębni dla danego siedliska decydują :

- typy siedliskowe lasu i docelowe typy drzewostanu ustalone na Komisji Założeń Planu, a przyjęte zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia Nr 1/2009 z dnia 23.11.2009 r. (dla siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w obszarach Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej SOO oraz dla części siedlisk przyrodniczych poza tymi obszarami);
- potrzeby hodowlane;
- uzyskanie właściwego składu gatunkowego odpowiedniego do typu siedliskowego lasu, przyspieszającego przywracanie naturalnego stanu siedliska oraz zachowanie trwałości lasu.

Sposób wykonania konkretnych rębni ustalany jest na etapie wykonawstwa, na podstawie Zasad Hodowli Lasu, z uwzględnieniem zapisów zawartych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

Zestawienie struktury i funkcji leśnych siedlisk przyrodniczych przedstawione w formie tabeli w programie ochrony przyrody jest wyciągiem z: wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004, Dolina Krąpieli PLH320005 i Pojezierze Ińskie PLH320067, wyników weryfikacji siedlisk przyrodniczych w N-ctwie Dobrzany oraz powszechnej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych prowadzonej w latach 2006-2007. Podczas prac taksacyjnych nastąpiła zmiana adresów leśnych oraz powierzchni części drzewostanów, dlatego też dane te wymagały aktualizacji. *Plan* nie zawiera informacji o strukturze stanu każdego z płatów siedlisk przyrodniczych, nie jest więc możliwe wykonanie analizy przyczyn uznania stanu za nieoptymalny.

Należy zauważyć, że na podstawie art. 52, pkt 1 *Ustawy OOS*, „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko (...) powinny być (...) dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (...).

Wnioski wynikające z analizy powierzchni zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi przedstawiono poniżej.

Kwaśne buczyny (9110)

Siedlisko to charakteryzuje się dominacją buka oraz minimalnym udziałem dębu bezszypułkowego i szypułkowego. Występująca w drzewostanie sosna stanowi gatunek niepożądany. Zachowanie tego siedliska przyrodniczego we właściwym stanie ochrony (wymóg Natura 2000) polega w szczególności na zachowaniu w dobrym stanie gatunku typowego, jakim dla tego siedliska jest buk. Drzewostany bukowe wymagają konsekwentnej pielęgnacji w całym okresie życia.

Kwaśne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 264,82 ha. Zaplanowane zadania dotyczące pielęgnacji na 226,0 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko przyczynią się pozytywnie do jego zachowania. Planowanie rębni złożonych na 52,56 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów bukowych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Do użytkowania rębnią zupełną zaplanowano jedno wydzielenie o pow. 0,45 ha (poza obszarem Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej). Ze względu na małą powierzchnią wydzielenia prowadzenie rębni złożonej byłoby trudne i nieracjonalne. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 31,06 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się czystym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębów oraz lipy. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony wymaga stosowania podobnych zabiegów, jak przy kwaśnej buczynie.

Żyzne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 2028,20 ha. Zaplanowane zadania z zakresu pielęgnacji na 1757,84 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko na pewno będą miały pozytywny wpływ na jego zachowanie. Planowanie rębni złożonych na 513,92 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów bukowych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Na powierzchni 2,83 ha zaplanowano rębnię zupełną w 3 wydzieleniach (poza obszarem Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej). Są to drzewostany w zaawansowanym wieku, gdzie ze względu na małe powierzchnie wydzieleni prowadzenie rębni złożonej byłoby trudne i nieracjonalne. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 110,50 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Trzy wydzielenia, na których zinwentaryzowano siedlisko na łącznej pow. 1,57 ha stanowią grunty nieleśne, dla których w *Planie* nie projektuje się wskazań.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Grąd subatlantycki (9160)

Grąd subatlantycki zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 1141,37 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnowania – 810,92 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni złożonych na 280,77 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Na powierzchni 10,28 ha zaplanowano rębnię zupełną w 6 wydzieleniach (poza obszarem Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej). Są to drzewostany ponad stuletnie, w których ze względu na małe powierzchnie wydzieleni prowadzenie rębni złożonej byłoby trudne i nieracjonalne. W jednym przypadku jest to drzewostan jesionowy przeznaczony do intensywnej przebudowy. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 246,19 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Dwa wydzielenia o łącznej pow. 1,59 ha stanowią grunty nieleśne, dla których w *Planie* nie projektuje się wskazań.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych powinny polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 115,48 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnacji – 98,59 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni złożonych na 5,82 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Do użytkowania rębnią zupełną przewidziano jedno wydzielenie o powierzchni 1,75 ha obejmujące położony w zagłębieniu drzewostan olszowy na siedlisku olsu, w zaawansowanym wieku (poza obszarem Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej). Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 10,90 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych powinny polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Bory i lasy bagienne (91D0)

Siedlisko zinwentaryzowano na łącznej powierzchni 48,99 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą pielęgnacji – 3,54 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 36,80 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Na gruntach nieleśnych zinwentaryzowano siedlisko na łącznej powierzchni 8,65 ha. *Plan* nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni.

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0)

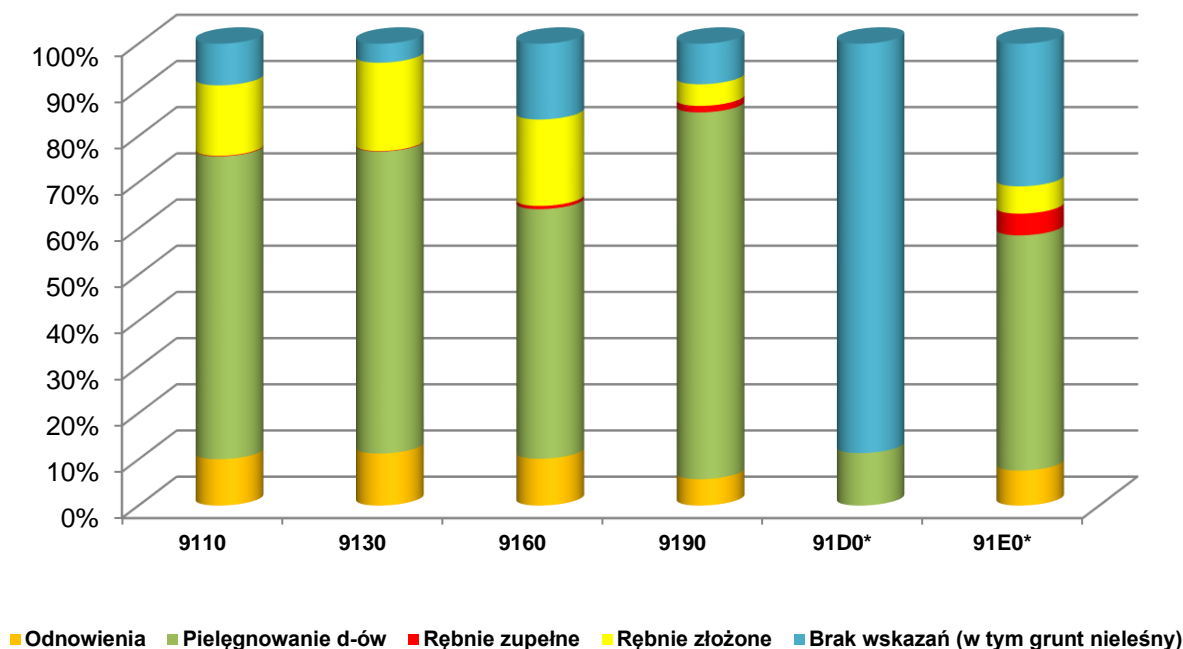
Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, związane z przepływem wody, umiejscowione wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, jak również związane z wypływem wód podziemnych (źródłiskowe lasy olszowe). Drzewostan tworzy przeważnie olsza, niekiedy z udziałem jesionu. Inwentaryzacja przeprowadzona w lasach niekiedy błędnie zaliczała do tego siedliska drzewostany olchowe położone w bezodpływowych obniżeniach terenu w sporym oddaleniu od cieków wodnych, dlatego też mogą wystąpić spore różnice w rzeczywistej ilości i powierzchni tego siedliska.

W warunkach Nadleśnictwa łęgi zidentyfikowano w drzewostanach na łącznej powierzchni 1113,21 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnacji drzewostanów – 675,51 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Rębnie złożone zaplanowano na 78,30 ha. Użytkowanie rębnią zupełną zaplanowano na łącznej powierzchni 62,40 ha

(poza obszarem Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej). są to drzewostany olszowe w zaawansowanym wieku, na siedlisku olsu, najczęściej o małej powierzchni). Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 383,54 ha drzewostanów, na których zinventaryzowano siedlisko.

Na gruntach nieleśnych zinventaryzowano siedlisko na łącznej powierzchni 26,01 ha. *Plan* nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych.

Taki sposób ujęcia w *Planiu* zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Rysunek 35. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania głównego i hodowli w drzewostanach, w których zinventaryzowano leśne siedliska przyrodnicze.

o Nieleśne siedliska przyrodnicze

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany zidentyfikowano 3 typy nieleśnych siedlisk przyrodniczych. Dokładną lokalizację oraz parametry wynikające z inwentaryzacji zamieszczono w programie ochrony przyrody.

W programie znalazły się również ramowe wskazania dotyczące ochrony tych siedlisk. Ogólnie można stwierdzić, że skupiają się one głównie wokół zachowania ich naturalnego charakteru. Planowane zabiegi gospodarcze w drzewostanach położonych w sąsiedztwie nieleśnych siedlisk przyrodniczych nie powinny negatywnie wpłynąć na ich stan zachowania.

o **Grunty do naturalnej sukcesji**

W *Planie* do naturalnej sukcesji przeznaczono 119 wydzieleń o łącznej powierzchni 210,15 ha. Są to głównie grunty na siedliskach bagiennych i wilgotnych, jak również niewielkie odkryte powierzchnie, ważne dla zachowania różnorodności biologicznej.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.

Plan urządzenia lasu nie zawiera propozycji zadań mających znaczący wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zapisy *Planu*, a w szczególności programu ochrony przyrody, mogą się jednak przydać Nadleśnictwu przy projektowaniu miejsc turystyczno – rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, oznaczaniu osobliwości przyrodniczych, edukacji przyrodniczo-leśnej, itp.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.

Analizę wpływu zapisów *Planu* na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Tabela 53. Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na zwierzęta chronione oraz rzadkie, co do których odnotowano dokładną lokalizację.

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wyłączeń-ogółem	Gr. nieleśny	Zaleszenia	Odnowienia	Pielęgnowanie	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	14	14	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	81	62	-	-	9	2	4	4	-
<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	27	23	-	-	1	-	1	2	0
<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	2	-	-	-	-	-	-	2	+
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	9	-	-	-	1	-	-	8	0
<i>Grus grus</i>	Żuraw	10	7	-	-	3	-	-	-	0
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	12	1	-	-	-	-	-	11	+
<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	3	-	-	-	-	-	-	3	+
<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski	17	8	-	-	6	-	-	3	0
<i>Lutra lutra</i>	Wydra	19	4	-	-	8	-	2	5	0

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Przewidywany „brak” wpływu odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wydzieniach gruntów nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Wpływ obojętny „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne, nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji.

Wpływ dodatni „+” przypisano gatunkom, występującym w wydzieleniach, w których jest informacja o ich lokalizacji i w których zaplanowano wskazanie o nie podjęciu działań gospodarczych, co przyczyni się do polepszenia stanu ochrony siedlisk tych gatunków.

Symbol „-” przypisano gatunkom, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z *Planu*. Dotyczy to kumaka nizinnego.

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

W wydzieleniach z gniazdami gatunków objętych ochroną strefową oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W strefie ochrony okresowej w drzewostanach zabiegi dotyczą głównie pielęgnacji na pow. ok. 438 ha. Na pow. ok. 83 ha na gruntach leśnych nie zaprojektowano wskazań gospodarczych. Na pow. ok. 144 ha zaplanowano rębnie złożone, a rębnię zupełną przewidziano w 17 wydzieleniach na łącznej powierzchni 21,72 ha. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* podano informacje iż należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07-dla bielika, 15.03. – 31.08 dla bociana czarnego, 1.03. – 31.08. dla orlika krzykliwego i kani rudej) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Program ochrony przyrody wymienia inne gatunki zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w tym występujące w zasięgu Nadleśnictwa Dobrzany, co do których brak dokładnej lokalizacji, jak również gatunki pospolicie występujące w całym Nadleśnictwie.

Rozplanowanie poszczególnych działań gospodarczych na cały obszar Nadleśnictwa, a więc brak tak czasowej, jak i powierzchniowej koncentracji czynności gospodarczych w jednym miejscu, powoduje rozproszenie ryzyka negatywnego oddziaływania na siedliska i populacje zwierząt. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach czynności mają stosunkowo niewielki wpływ na populacje gatunków związanych z lasem. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej kilka do kilkunastu dni. Sprzyja to także utrzymaniu populacji gatunków związanych z lasami. Mimo możliwego niekorzystnego wpływu zabiegów na pojedyncze stanowiska cennych gatunków, plan urządzenia lasu nie oddziałuje długookresowo negatywnie na stan całych populacji chronionych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk.

Plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych, w tym jeziorach, bagnach, użytkach ekologicznych, rolach, pastwiskach i zabudowaniach. W związku z powyższym zapisy planu nie mają wpływu na gatunki zwierząt związanych z gruntami nieleśnymi.

Zagadnienia ochrony zwierząt ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem bogactwa gatunkowego. Spośród nich można wymienić:

- należy przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych obowiązujących w strefach ochrony gatunków chronionych (strefy ochrony gniazd);
- pozostawiać drzewa dziuplaste.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych cennych gatunków zwierząt.

4.1.4 Oddziaływanie na grzyby, w tym porosty i rośliny, w szczególności na gatunki chronione

Analizę wpływu zapisów *Planu* na rośliny chronione i rzadkie wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Tabela 54. Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na grzyby, porosty, rośliny chronione oraz rzadkie, co do których odnotowano dokładną lokalizację.

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wyłączeń-ogółem	Gr. nieleśny	Zaleszenia	Odnowienia	Pielęgnowanie	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
<i>Cladonia arbuscula</i>	Chrobotek leśny	2	-	-	-	2	-	-	-	0
<i>Cladonia rangiferina</i>	Chrobotek reniferowy	2	-	-	-	2	-	-	-	0
<i>Dicranum scoparium</i>	Widłóżąb miotlasty	2	-	-	-	-	-	1	1	0
<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	4	-	-	-	-	-	2	2	0
<i>Polytrichum commune</i>	Płonnik pospolity	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Polytrichum strictum</i>	Płonnik cienki	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Sphagnum angustifolium</i>	Torfowiec wąskolistny	3	3	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Torfowiec frędzlowany	1	1	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Sphagnum girgensohnii</i>	Torfowiec Girgensohna	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Sphagnum magellanicum</i>	Torfowiec magellański	1	1	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny	7	6	-	-	-	-	-	1	+
<i>Sphagnum russowii</i>	Torfowiec Russowa	1	1	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	5	1	-	-	-	-	-	4	+
<i>Sphagnum sp.</i>	Torfowiec	43	13	-	1	9	-	1	19	0
<i>Equisetum sylvaticum</i>	Skrzyp leśny	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	7	-	-	-	4	1	2	-	-
<i>Lycopodium clavatum</i>	Widłak goździsty	2	-	-	-	2	-	-	-	0
<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	3	3	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Campanula latifolia</i>	Dzwonek szerokolistny	1	-	-	-	1	-	-	-	0
<i>Daphne mezereum</i>	Wawrzynek wilczełyko	6	-	-	-	1	-	1	4	0
<i>Drosera intermedia</i>	Rosiczka pośrednia	2	2	-	-	-	-	-	-	brak

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wyłączeń- ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	10	9	-	-	-	-	-	1	+
<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	11	2	-	-	8	-	1	-	0
<i>Eriophorum angustifolium</i>	Wełnianka wąskolistna	7	5	-	-	2	-	-	-	0
<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	2	-	-	-	2	-	-	-	0
<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	16	5	-	1	5	-	1	4	0
<i>Leucojum vernum</i>	Śnieżyca wiosenna	2	-	-	-	-	-	-	2	+
<i>Listera ovata</i>	Listera jajowata	1	-	-	-	1	-	-	-	0
<i>Lonicera periclymenum</i>	Wiciokrzew pomorski	2	-	-	-	2	-	-	-	0
<i>Lotus maritimus</i>	Komonicznik skrzydlastostrąkowy	1	1	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	4	3	-	-	-	-	-	1	+
<i>Nymphaea alba</i>	Grzybień białe	10	10	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Paris quadrifolia</i>	Czworolist pospolity	2	-	-	-	-	-	-	2	+
<i>Platanthera bifolia</i>	Podkolan biały	4	-	-	-	3	-	-	1	0
<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	3	-	-	-	3	-	-	-	0
<i>Vaccinium uliginosum</i>	Borówka bagienna	1	-	-	-	1	-	-	-	0

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Symbol „brak” odnosi się do stanowisk gatunków na gruntach nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Symbol „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji. Są to najczęściej gatunki pospolite w skali Nadleśnictwa, o których można sądzić, że liczba stanowisk jest większa, niż udało się określić na podstawie zebranych materiałów.

Wpływ dodatni „+” przypisano gatunkom, występującym w wydzieleniach, w których jest informacja o ich lokalizacji i w których zaplanowano wskazanie o nie podjęciu działań gospodarczych, co przyczyni się do polepszenia stanu ochrony siedlisk tych gatunków.

Symbol „-” przypisano gatunkom, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z *Planu*. Dotyczy to widłaka jałowcowatego.

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się dodatkowo pospolite, lecz nie wymienione w tabeli, chronione gatunki podlegające ochronie częściowej lub będące gatunkami cennymi, dla których Program ochrony przyrody nie podaje szczegółowej lokalizacji stanowisk. Gatunki te to m. in.: rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*, brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*. Rośliny te często rosną w wydzieleniach leśnych, zatem osobniki mogą ulec zniszczeniu podczas wykonywania zabiegów gospodarczych.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania zapisów planu na całe populacje pospolicie występujących omawianych gatunków.

Zagadnienia ochrony roślin ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem różnorodności ekosystemów. Spośród nich można wymienić:

- Podnoszenie wiedzy przyrodniczej wśród pracowników służby leśnej w Nadleśnictwie.
- Monitorowanie stanowisk gatunków chronionych.
- Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych tak, by nie szkodziły one gatunkom chronionym.

Leśniczy podczas projektowania szlaków zrywkowych (ciągów technologicznych) na etapie sporządzania szacunków brakarskich ma obowiązek uwzględnić wszystkie elementy związane z ochroną przyrody, w tym rzadkie i chronione rośliny. Stanowiska tych gatunków zaznacza na szkicu powierzchni manipulacyjnej, w której będzie wykonywane pozyskanie. Przy użytkowaniu rębny pozostawia się biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu. Taki sposób przygotowywania powierzchni pozwoli ochronić nie tylko te gatunki, których stanowiska są znane i opisane w programie ochrony przyrody, ale również nowe stanowiska roślin.

4.1.5. Oddziaływanie na wodę.

Jednym z podstawowych czynników decydujących o trwałości lasów, pozostających w zakresie wpływu *Planu* na gospodarkę leśną, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach.

Kategorię ochronności podano w opisach taksacyjnych i zaznaczono na odpowiednich mapach tematycznych.

W *Planie*, w drzewostanach położonych bezpośrednio przy ciekach i zbiornikach wodnych, w których istnieją warunki do odnowienia naturalnego, planowano rębnie złożone, natomiast na słabszych siedliskach, podczas stosowania rębni zupełnej (Ib), zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.

Ponadto w Programie Ochrony Przyrody zaleca się:

- poprawę stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez:
 - utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów bagien, jezior, cieków, rzek;
 - zachowanie istniejących torfowisk.

- wokół bagien o powierzchni co najmniej 0,50 ha oraz wszystkich bagien z siedliskami przyrodniczymi, źródeł, wycieków i wysięków wód podziemnych zaleca się w trakcie wykonywania cięć rębnych zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.
- wyłączenie z użytkowania rębnych drzewostanów na zabagnionych, trudno dostępnych siedliskach bagiennych oraz niektórych OI i OIJ.

4.1.6. Oddziaływanie na powietrze.

Biorąc pod uwagę charakter zaplanowanych prac w nadleśnictwie, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu mogła mieć negatywny wpływ na stan powietrza atmosferycznego. Zachowanie zasobów leśnych jest jednym z podstawowych celów gospodarowania. Realizacja założeń planu w żadnym wypadku nie powoduje zmniejszenia leśnych zasobów ani zarazem ich możliwości związanych z pochłanianiem dwutlenku węgla. Wręcz przeciwnie, można uznać, że zabiegi p.u.l. poprawiające stan lasów, równocześnie polepszają stan powietrza, który w dużym stopniu zależy od produkcji tlenu oraz pochłaniania dwutlenku węgla.

4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Jedynie działania mogące wpływać na powierzchnię ziemi to przygotowanie gleby pod odnowienia na zrębach. Wycięcie drzewostanów na powierzchniach zrębowych mogłoby powodować nasilenie erozji tylko na terenach silniej urzeźbionych, które w obszarze nadleśnictwa spotykane są rzadko. Krótkookresowe pozbawienie roślinności (dla każdego zrębu zaplanowano odnowienie lasu) na rozproszonych powierzchniach nie wpłynie negatywnie na stan gleby. Utrzymanie roślinności leśnej, będące podstawowym założeniem planu urządzenia lasu, sprzyja zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej oraz jest głównym zabezpieczeniem gleby przed erozją. Analizując wpływ założeń planu na powierzchnię ziemi można stwierdzić brak znacząco negatywnego oddziaływania.

4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki zrywkowe, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej poprzez sporządzenie wykazu cięć użytków rębnych na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza w wyborze drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych podczas wykonywania planu cięć kierowano się postulatami zawartymi w Zasadach Hodowli Lasu

(2012), w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Postulaty te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych ograniczono głównie do:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, na siedliskach borowych, olsach jak również na siedliskach silnie zachwaszczonych;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi;
- innych drzewostanów, w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest utrudnione.

W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, takich jak drogi leśne, rowy, itp. W drzewostanach użytkowanych rębniami zupełnymi planowano do pozyskania 95% miąższowości. Leśniczy na etapie wykonawstwa pozostawia resztę starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu (ok. 5%) w formie kęp lub grup drzew do naturalnej śmierci. W Programie Ochrony Przyrody zwraca się uwagę na kształtowanie strefy ekotonowej. W związku z powyższym zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego w bezpośrednim sąsiedztwie użytków rolnych, ważniejszych dróg publicznych, bagien, zbiorników i cieków. Ponadto należy dążyć do tego, aby strefy ekotonowe były maksymalnie wypełnione przez roślinność zielną, krzewy i drzewa w układzie pionowym i poziomym.

Do poprawy atrakcyjności krajobrazowej przyczyniają się także prace związane z dostosowaniem drzewostanów do warunków siedliskowych. Przebudowa litych drzewostanów iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego, ma pozytywny wpływ na walory krajobrazowe.

Realizacja użytkowania rębego ma ponadto bezpośredni wpływ na strukturę wiekowo-przestrzenną. Planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do urozmaicenia kompleksów leśnych, dzięki czemu ograniczy się powstawanie monokultur jednowiekowych i jednogatunkowych.

4.1.9. Oddziaływanie na klimat.

Realizacja zadań zwartych w p.u.l, nie powoduje zmian klimatu. Zabiegi przeprowadzane w lasach, których celem jest zachowanie ciągłości lasów mogą wpływać tylko na krótko- i średnioterminową zmianę mikroklimatu lokalnego, jedynie w miejscach wykonywanych zrębów i ich najbliższej okolicy.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na stan klimatu.

4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustalaniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za

optymalną. Tak prowadzona gospodarka leśna powinna pozostawić zasoby leśne dla przyszłych pokoleń w stanie lepszym niż dotychczas.

Na tej podstawie można przyjąć, że plan urządzenia lasu ma pozytywny wpływ na kształtowanie się zasobów naturalnych.

4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Na gruntach Nadleśnictwa Dobrzany występują następujące dobra kultury materialnej:

Tabela 55. Wzór nr 19. Wykaz obiektów kultury materialnej

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddz.	pow [ha]	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Zabiegi	Przewidywany wpływ*
1.	Grodzisko	Lublino	0,30	Grodzisko wczesnośredniowieczne	-	brak
		Lublino	0,54		-	brak
		Lublino	1,26		-	brak
		Karkowo	0,97		-	brak
		Marianowo	0,66		-	brak
		Pezino	1,28		-	brak
		Kielno	1,02		-	brak
		Kielno	0,50		-	brak
		Kielno	0,42		-	brak
		Suchań	0,72		-	brak
		Karkowo	0,77	Grodzisko słowiańskie	-	brak
		Kania	0,88		-	brak
		Kania	1,12	Grodzisko średniowieczne	BRAK WSK	0
		Suchań	1,22		BRAK WSK	0
Lublino	0,74	Grodzisko	BRAK WSK	0		
Suchań	2,23		BRAK WSK	0		
2.	Cmentarzysko	Suchań	-	Cmentarzysko	ODN-ZŁOŻ	0
3.	Cmentarz	Lublino	-	Cmentarz ewangelicki	BRAK WSK	0
		Suchań	-	Cmentarz żydowski	TP	0
		Karkowo	0,48	Cmentarz	-	brak
		Chociwel	0,49		BRAK WSK	0
		Chociwel	0,16		BRAK WSK	0
4.	Mogiła	Kania	-	Mogiła żołnierzy z II wojny światowej	TP	0
		Błotno	-		CP	0
		Kania	-	Rodowe kamienie pamiątkowe	BRAK WSK	0
		Karkowo	-	Grobowiec z XIX w.	-	brak
5.	Głaz	Karkowo	-	Głaz pomnikowy	BRAK WSK	0

* symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w Planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Niektóre z pośród wymienionych obiektów znajdują się tylko w części wydzielenia. Planowane zabiegi gospodarcze powinny być wykonywane ze szczególnym uwzględnieniem tych miejsc.

Przy stanowiskach w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi gospodarcze wskazane jest zachować szczególną ostrożność podczas prowadzenia prac, pozostawiając kępę starodrzewu z obiektem bez zabiegu.

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów nie mają wpływu na stan i zachowanie cennych zasobów kultury materialnej. W dalszym rozdziale *Prognozy* podano rozwiązania mające na celu ograniczenie wpływu planowanych zadań gospodarczych zawartych w *Planie*.

Krótką charakterystyką powyższych miejsc, szczegółowe dane w zakresie ich ochrony zamieszczona w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie tych obiektów na odpowiednich mapach tematycznych przyczyni się do utrwalenia wiedzy o występowaniu tego rodzaju dziedzictwa kulturowego na gruntach Nadleśnictwa.

4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko.

Syntetyczne zebranie ocen cząstkowych określonych dla poszczególnych elementów zawarte w poprzednich rozdziałach, pozwala na zbiorcze zestawienie wyników i dokonanie ogólnej oceny przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest subiektywną oceną popartą wiedzą ekspercką autora *Prognozy*.

Macierz oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa zawarta jest w tabeli A części tabelarycznej prognozy.

Ogólna analiza oddziaływania ustaleń *Planu* pozwala stwierdzić, że **nie wpływa on znacząco negatywnie na środowisko** i poszczególne jego elementy. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie, krótkoterminowo, i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregośkolwiek elementu środowiska.

4.2 Oddziaływanie planu na prawne formy ochrony przyrody z wyjątkiem ochrony gatunkowej oraz obszarów Natura 2000.

4.2.1 Oddziaływanie *Planu* na rezerваты przyrody

- Rezerwat przyrody „Głowacz”.

Tabela 56. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Głowacz”.

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	127a	2,27	D-STAN	BRĄK WSK	0

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
2.	127b	0,16	BAGNO	-	brak
3.	127c	8,02	D-STAN	TP	+
4.	127d	0,72	D-STAN	TP	+
5.	127f	6,15	D-STAN	BRAK WSK	0
6.	127g	0,31	BAGNO	-	brak
7.	127h	0,35	BAGNO	-	brak
8.	127i	3,50	D-STAN	BRAK WSK	0
9.	127j	1,06	D-STAN	BRAK WSK	0
10.	127k	1,87	D-STAN	BRAK WSK	0
11.	127l	12,12	BAGNO	-	brak
12.	127~a	0,15	DROGI L	-	brak
13.	128a	1,51	D-STAN	TP	+
14.	128b	10,89	D-STAN	BRAK WSK	0
15.	128c	0,40	BAGNO	-	brak
16.	128d	0,67	D-STAN	TP	+
17.	128f	0,41	BAGNO	-	brak
18.	128g	1,49	D-STAN	TP	+
19.	128h	1,96	D-STAN	TP	+
20.	128i	7,54	D-STAN	TP	+
21.	128j	1,08	D-STAN	TP	+
22.	128k	5,55	BAGNO	-	brak
23.	128l	3,60	D-STAN	BRAK WSK	0
24.	128m	1,27	D-STAN	BRAK WSK	0
25.	128n	0,68	D-STAN	BRAK WSK	0
26.	128o	1,79	D-STAN	BRAK WSK	0
27.	128p	0,63	D-STAN	BRAK WSK	0
28.	128r	1,74	D-STAN	BRAK WSK	0
29.	128s	0,70	D-STAN	BRAK WSK	0
30.	128~a	0,03	DROGI L	-	brak
31.	128~b	0,08	LINIE	-	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Na obszarze rezerwatu zaprojektowano czynności związane z pielęgnowaniem drzewostanów (trzebieże późne), m.in. cięcia pielęgnacyjne mające na celu usuwanie obcych siedliskowo świerków *Picea abies* powodujących zakwaszenie gleby, cięcia pielęgnacyjne mające na celu odsłanianie podrostu drzew liściastych, cięcia pielęgnacyjne mające na celu usunięcie drzew iglastych, pod których okapem istnieje podrost rodzimych gatunków drzew liściastych oraz zabiegi pielęgnacyjne mające na celu mechaniczne usuwanie samosiejek gatunków obcych siedliskowo i gatunków inwazyjnych. Wszystkie wykonywane w rezerwacie czynności wynikają z zapisów planu ochrony rezerwatu, w związku z czym *Plan* będzie mieć pozytywny wpływ na cel i przedmiot ochrony.

- **Rezerwat przyrody „Bórbagno Miałka”.**

Tabela 57. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Bórbagno Miałka”.

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	400a	0,67	D-STAN	BRAK WSK	0
2.	400b	1,19	D-STAN	BRAK WSK	0
3.	400c	1,09	D-STAN	BRAK WSK	0
4.	400d	1,55	D-STAN	BRAK WSK	0
5.	400f	1,13	D-STAN	TP	+
6.	400g	0,73	D-STAN	TP	+
7.	400h	1,59	D-STAN	BRAK WSK	0
8.	400i	2,13	D-STAN	TP	+
9.	400j	9,58	BAGNO	-	brak
10.	400k	3,52	D-STAN	TP	+
11.	400~a	0,13	DROGI L	-	brak
12.	401a	1,92	D-STAN	BRAK WSK	0
13.	401b	0,7	D-STAN	BRAK WSK	0
14.	401c	0,99	D-STAN	BRAK WSK	0
15.	401d	1,96	D-STAN	BRAK WSK	0
16.	401f	1,25	D-STAN	BRAK WSK	0
17.	401g	1,57	D-STAN	BRAK WSK	0
18.	401h	0,52	D-STAN	BRAK WSK	0
19.	401i	5,24	D-STAN	BRAK WSK	0
20.	401j	0,56	BAGNO	-	brak
21.	401k	0,94	D-STAN	BRAK WSK	0
22.	401l	5,89	D-STAN	BRAK WSK	0
23.	401m	0,89	D-STAN	BRAK WSK	0
24.	401n	2,46	D-STAN	BRAK WSK	0
25.	401o	0,99	D-STAN	BRAK WSK	0
26.	401~a	0,49	DROGI L	-	brak
27.	401~b	0,18	DROGI L	-	brak
28.	401~c	0,07	ROWY	-	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Na obszarze rezerwatu zaprojektowano czynności związane z pielęgnowaniem drzewostanów (cięcia pielęgnacyjne polegające na usuwaniu gatunków niepożądanych, a prace związane z wycinką, w celu ograniczenia zniszczeń siedlisk należy prowadzić w okresie jesienno- zimowym). Wszystkie wykonywane w rezerwacie czynności wynikają z zapisów planu ochrony rezerwatu, w związku z czym *Plan* będzie mieć pozytywny wpływ na cel i przedmiot ochrony.

- **Rezerwat przyrody „Krzemieńskie Źródlika”.**

Tabela 58. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Krzemieńskie Źródlika”.

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	510a	4,87	D-STAN	BRAK WSK	0
2.	510b	0,98	D-STAN	BRAK WSK	0
3.	510c	4,12	D-STAN	BRAK WSK	0
4.	510d	2,17	D-STAN	BRAK WSK	0
5.	510f	0,40	PS	-	brak
6.	510g	1,10	D-STAN	BRAK WSK	0
7.	510h	5,32	D-STAN	BRAK WSK	0
8.	510i	1,06	D-STAN	BRAK WSK	0
9.	510j	2,84	D-STAN	BRAK WSK	0
10.	510k	0,92	D-STAN	BRAK WSK	0
11.	510l	1,44	D-STAN	BRAK WSK	0
12.	510m	3,26	D-STAN	BRAK WSK	0
13.	510n	0,77	D-STAN	BRAK WSK	0
14.	510o	0,38	BAGNO	-	brak
15.	510p	2,32	D-STAN	BRAK WSK	0
16.	510~a	0,05	DROGI L	-	brak
17.	511a	0,46	D-STAN	BRAK WSK	0
18.	511b	1,15	D-STAN	BRAK WSK	0
19.	511c	1,33	D-STAN	BRAK WSK	0
20.	511d	1,71	D-STAN	BRAK WSK	0
21.	511f	0,69	D-STAN	BRAK WSK	0
22.	511g	3,47	BAGNO	-	brak
23.	511h	2,30	D-STAN	BRAK WSK	0
24.	511i	2,85	D-STAN	BRAK WSK	0
25.	511j	2,15	ZBIORNIK	-	brak
26.	511k	1,12	D-STAN	BRAK WSK	0
27.	511l	1,23	D-STAN	BRAK WSK	0
28.	511m	1,33	D-STAN	BRAK WSK	0
29.	511~a	0,17	LINIE	-	brak
30.	511~b	0,14	LINIE	-	brak
31.	513d	0,74	D-STAN	BRAK WSK	0
32.	513f	2,27	D-STAN	BRAK WSK	0
33.	513g	3,85	D-STAN	BRAK WSK	0
34.	513h	1,17	D-STAN	BRAK WSK	0
35.	513~a	0,22	LINIE	-	brak
36.	514a	3,94	D-STAN	BRAK WSK	0
37.	514b	4,36	D-STAN	BRAK WSK	0
38.	514c	3,21	D-STAN	BRAK WSK	0
39.	514d	2,00	BAGNO	-	brak
40.	514f	1,72	D-STAN	BRAK WSK	0
41.	514~a	0,36	LINIE	-	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Na obszarze rezerwatu nie zaprojektowano żadnych czynności gospodarczych.

W *Planie*, a dokładnie w programie ochrony przyrody, zestawiono zadania ochronne wynikające z ustanowionego dla rezerwatu przyrody planu ochrony, w związku z czym *Plan* będzie mieć pozytywny wpływ na cel i przedmiot ochrony.

4.2.2 Oddziaływanie *Planu* na parki krajobrazowe

Grunty Nadleśnictwa Dobrzany znajdują się w zasięgu Ińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

Tabela 59. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu Ińskiego Parku krajobrazowego i jego otuliny.

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
Iński Park Krajobrazowy		
BRAK WSK	615,44	+3
Odnowienia	99,12	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	3844,54	+2
Rębnia zupełna	125,50	-1
Rębnie złożone	1218,97	-1
Grunt nieleśny	496,12	brak
Iński Park Krajobrazowy - otulina		
BRAK WSK	175,06	+3
Odnowienia	18,24	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	2149,27	+2
Rębnia zupełna	100,80	-1
Rębnie złożone	195,19	-1
Grunt nieleśny	242,29	brak

Zakazy ustanowione dla parku krajobrazowego nie dotyczą prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, która jest wynikiem realizacji zapisów *Planu*. Przedstawienie w programie ochrony przyrody tematyki związanej z tą formą ochrony przyczyni się do popularyzacji wartości, dla których utworzono Iński Park Krajobrazowy.

Zaznaczenie granic obiektu na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do jego ochrony.

4.2.3 Oddziaływanie *Planu* na obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany ustanowiono jeden obszar chronionego krajobrazu:

- **OChK „D” Choszczno – Drawno**

Tabela 60. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu OChK „D” Choszczno-Drawno.

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
BRAK WSK	105,79	+3
Odnowienia	5,72	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	627,72	+2
Rębnia zupełna	19,06	-1
Rębnie złożone	126,92	-1
Grunt nieleśny	56,01	brak

* symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania: + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

- 0** (zero) – wpływ obojętny;
 - (minus) – wpływ ujemny, negatywny;
brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ;
 1- oddziaływanie krótkoterminowe;
 2- oddziaływanie średnioterminowe;
 3- oddziaływanie długoterminowe.

Zakazy ustanowione dla obszaru chronionego krajobrazu nie dotyczą prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, która jest wynikiem realizacji zapisów *Planu*. Przedstawienie w programie ochrony przyrody tematyki związanej z tą formą ochrony przyczyni się do popularyzacji wartości, dla których utworzono obszar.

Zaznaczenie granic obiektu na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do jego ochrony.

4.2.4 Oddziaływanie *Planu* na istniejące pomniki przyrody

Zabiegi gospodarcze zaplanowane w wydzieleniach, w których występują pomniki przyrody wynikają z potrzeb drzewostanów. Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych tych obiektów wpłynie pozytywnie na stan ich ochrony oraz popularyzacji.

4.2.5 Oddziaływanie *Planu* na istniejące użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Dobrzany znajduje się jeden użytek ekologiczny o pow. 28,62 ha.

Tabela 61. Planowane czynności gospodarcze w wyłączeniach leżących w bezpośrednim sąsiedztwie użytków ekologicznych.

Lp.	Nazwa Wydzielenie	Oddział pododdział	Pow. (ha)	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ*
1.	„Bagno Ciszewo” 522i 522j 522k 522l 522n 522o 522p 522r	522c	2,93	D-STAN	TW	0
		522d	1,58	D-STAN	TW	0
		522h	3,25	D-STAN	TP	0
		522m	1,76	R	-	brak
		522s	2,16	D-STAN	TW	0
		522t	0,19	R	-	brak
		522w	0,63	Ł	-	brak
		521d	14,59	D-STAN	TP	0
		521f	2,80	D-STAN	TP	0
		521i	2,71	SUKCESJA	-	brak
		523a	5,57	D-STAN	TW	0

* Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

- + (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
0 (zero) – brak znaczącego wpływu,
 - (minus) wpływ ujemny, negatywny,
brak – brak czynności w *planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Zaplanowane czynności gospodarcze w wyłączeniach leżących w bezpośrednim sąsiedztwie użytków ekologicznych nie będą miały znaczącego wpływu na zmianę stosunków wodnych, ponieważ związane są z pielęgnacją drzewostanów (TW, TP).

Zaznaczenie użytków ekologicznych na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do ochrony tych obiektów.

4.2.6 Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko

Tabela 62. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na formy ochrony przyrody.

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w Planie lub Prognozie	Przewidywane oddziaływanie*
1	2	3	4	5
1.	Rezerваты przyrody	Działania powinny wynikać z ustanowionych planów ochrony, zadań ochronnych		+
2.	Park krajobrazowy	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej	+
3.	Obszary Natura 2000	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na obszary N2000 zamieszczono w innym rozdziale <i>Prognozy</i> .		
4.	Obszar chronionego krajobrazu	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej	+
5.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
6.	Użytki ekologiczne	Brak zabiegów w obiektach, w najbliższym otoczeniu; planowane zabiegi pielęgnacyjne bez wpływu na obiekty.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz wskazanie sposobów ochrony cennych siedlisk; zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
7.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na gatunki chronione i rzadkie zamieszczono w innym rozdziale <i>Prognozy</i>		

* Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Podsumowanie oceny przewidywanego oddziaływania zamieszczonego w tabeli:

- w stosunku do rezerwatów – **wpływ dodatni**, ponieważ w *Planie* są zawarte informacje z planów ochrony i zadań ochronnych ustanowionych dla rezerwatów;

- w stosunku do parków krajobrazowych – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- w stosunku do obszaru chronionego krajobrazu – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- w stosunku do pomników przyrody – **wpływ dodatni**, ponieważ podanie w opisach taksacyjnych i programie ochrony przyrody lokalizacji oraz zaznaczenie jej na mapach tematycznych zapobiegnie przypadkowemu uszkodzeniu;
- w stosunku do użytków ekologicznych – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* propaguje zagadnienia ochrony ekosystemów stwierdzonych w tych obiektach;

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na obszary Natura 2000 oraz gatunki roślin i zwierząt ujęto w innym rozdziale *Prognozy*.

4.3 Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrzany znajdują się trzy obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO):

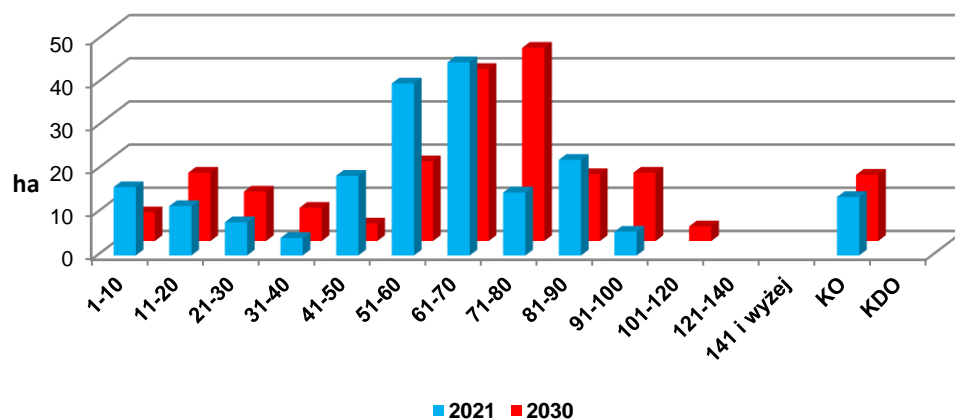
- **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 526,68 ha, z czego ok. 39 % (203,20 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym 1,67 ha tych gruntów stanowią wydzielania nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

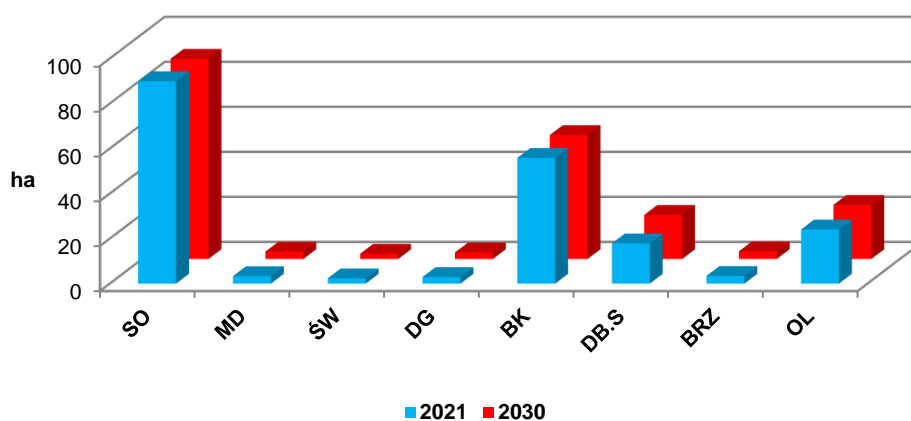
Zapisy *Planu* z wskazaniem gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą ok. 201 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 36. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320004 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 37. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320004 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tabela 63. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	-	-	Nie dotyczy.
2.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośnienniczników	C	-	-	Nie dotyczy.
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	C	-	-	Nie dotyczy.
4.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	C	-	-	Nie dotyczy.
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	Nie dotyczy.
6.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	A	-	-	Nie dotyczy.
7.	7220*	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	-	-	Nie dotyczy.
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-	Nie dotyczy.
9.	9130	Żyzne buczyny	B	14	58,82	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 8,55 ha* powierzchni (dwa wydzielania). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Jedno wydzielanie o pow. 0,72 ha stanowi grunt nieleśny (grodzisko). <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
10.	9160	Grąd subatlantycki	C	-	-	Nie dotyczy.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
11.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	-	-	Nie dotyczy.
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	B	8	21,26	Podczas wykonywania cięć trzebieżowych w pierwszej kolejności należy wyeliminować drzewa niepożądane. Dla 19,57 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-	Nie dotyczy.

* jest to powierzchnia zabiegu w całym wydzieleniu, która może być większa niż powierzchnia siedliska, zajmującego tylko fragment wyłączenia.

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z KZP). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska. By wypełnić powyższe, niekiedy jedyną alternatywą jest zrębowy sposób zagospodarowania. Często wielkość powierzchni nie pozwala na zastosowanie innej rębni niż rębni zupełna.

• **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 64. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1163 Głowacz białopłetwy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1149 Koza C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1042 Zalotka większa C	Zasiedla obszary torfowiskowe, chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorach i bagnach.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1060 Czerwończyk nieparek C	Gatunek związany ze środowiskiem wilgotnych łąk i torfowisk niskich.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1188 Kumak nizinny C	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1099 Minóg rzeczny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1096 Minóg strumieniowy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1918). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 maja 2018 r., poz. 2604).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO **Dolina Iny koło Recza PLH320004**.

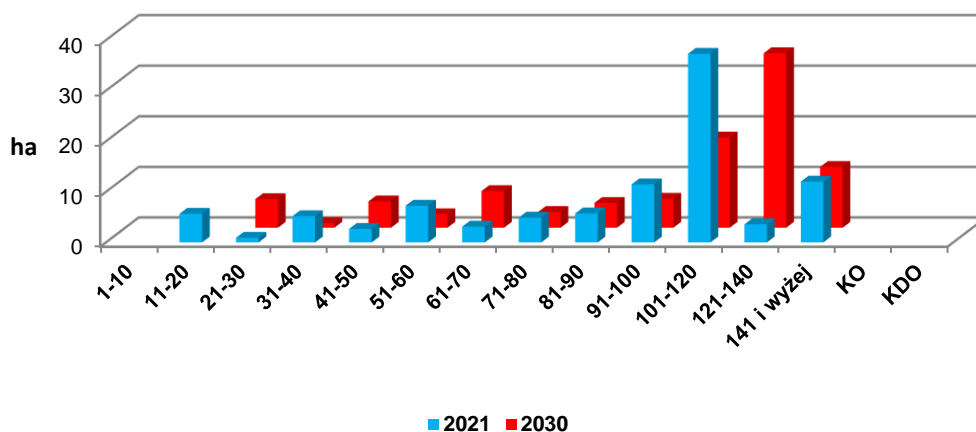
- **Dolina Krąpieli PLH320005**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 232,76 ha, z czego ok. 47 % (109,40 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym 5,07 ha tych gruntów stanowią wydzielania nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

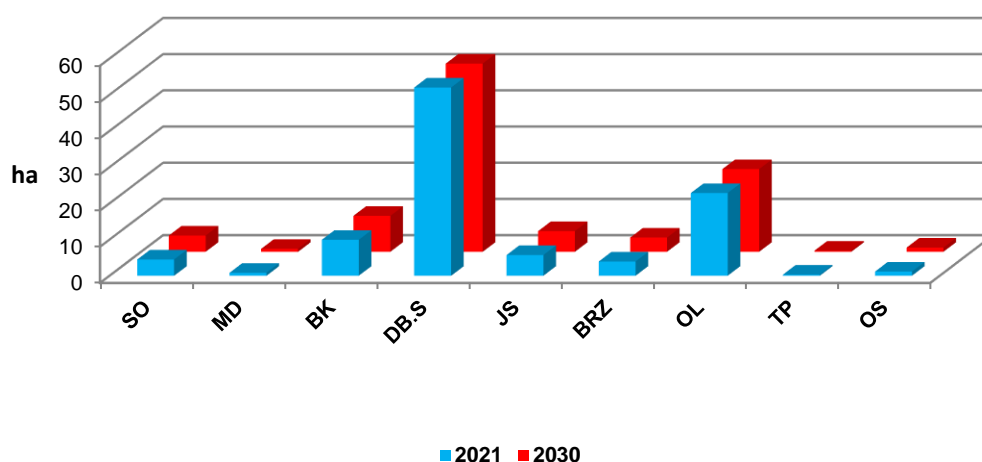
Zapisy *Planu* z wskazaniem gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydzieleń dotyczą ok. 104 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 38. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320005 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 39. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320005 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tabela 65. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Krąpiele PLH320005 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	6120*	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	C	-	-	Nie dotyczy.
2.	6210*	Murawy kserotermiczne	C	-	-	Nie dotyczy.
3.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	Nie dotyczy.
4.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-	Nie dotyczy.
5.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-	Nie dotyczy.
6.	9110	Kwaśne buczyny	C	-	-	Nie dotyczy.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
7.	9160	Grąd subatlantycki	C	35	68,52	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Dla 57,44 ha drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów, a jedno wydzielenie o pow. 1,28 ha stanowi grunt nieleśny (grodzisko). <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
8.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	B	9	22,62	Drzewostany na łącznej powierzchni 22,62 ha, w których zinwentaryzowano siedlisko, pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z KZP). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska. By wypełnić powyższe, niekiedy jedyną alternatywą jest zrębowy sposób zagospodarowania. Często wielkość powierzchni nie pozwala na zastosowanie innej rębni niż rębnia zupełna.

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 66. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Krapieli PLH320005 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1088 Kozioróg dębosz C	Preferuje dobrze nasłonecznione, ponad 100-letnie drzewa, rosnące pojedynczo lub w niewielkich skupiskach. Lubi też stare, dobrze prześwietlone dąbrowy. Spotkać go można tylko na żywych drzewach.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1099 Minóg rzeczny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Wg stanu na 1.01.2021 r. trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji pzo tworzonej w ramach realizowanego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Szczecinie projektu POIS.02.04.00-00-0193/16-00 pn.: „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZObis)*” – poza gruntami Nadleśnictwa.

W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu na podstawie Art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.) opracowano zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 pokrywającego się w części z gruntami Nadleśnictwa.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO **Dolina Krapieli PLH320005**.

- **Pojezierze Ińskie PLH320067**

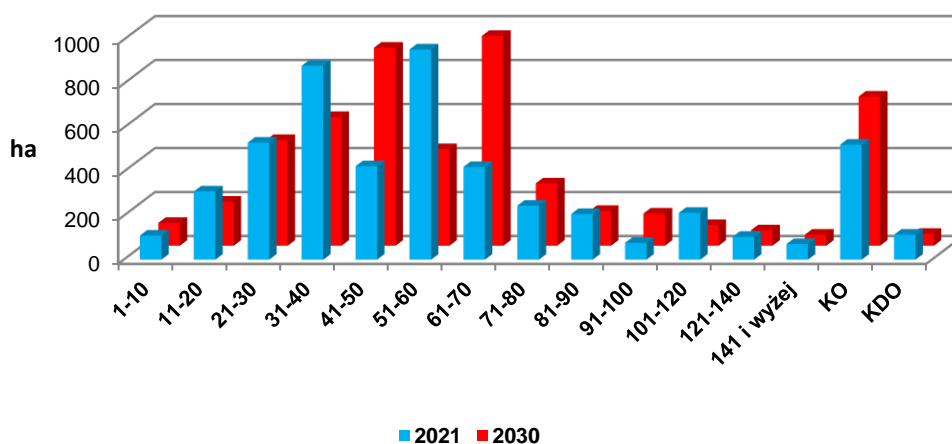
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 8592,20ha, z czego ok. 67 % (5787,01 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym 363,17 ha tych gruntów stanowią

wydziałenia nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

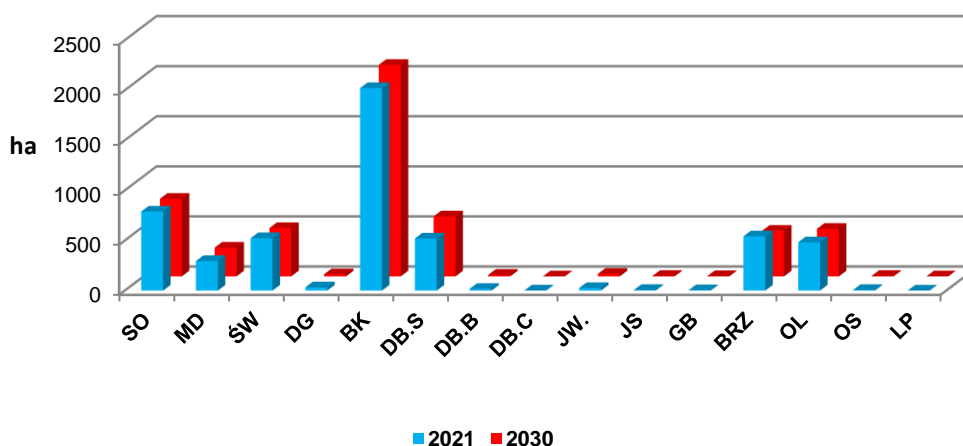
Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziałów dotyczą ok. 5424 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 40. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320067 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 41. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320067 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tabela 67. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	3130	Jeziora lobeliowe	B	-	-	Nie dotyczy.
2.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	A	-	-	Nie dotyczy.
3.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	15	31,74	Siedlisko zinwentaryzowano w 15 wydzieleniach, które stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
4.	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	B	2	0,61	Siedlisko zinwentaryzowano w 2 wydzieleniach, które stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
5.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-	Nie dotyczy.
6.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	C	-	-	Nie dotyczy.
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	B	19	26,33	Siedlisko zinwentaryzowano w 19 wydzieleniach, które stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Ogólne wskazania dotyczące

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	B	-	-	Nie dotyczy.
9.	9110	Kwaśne buczyny	B	32	129,32	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 30,22 ha powierzchni (8 wydzieleń). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 17,62 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
10.	9130	Żyzne buczyny	B	403	1677,67	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 456,26 ha* powierzchni (101 wydzieleń). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 63,95 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów, a dwa wydzielania o łącznej pow. 1,37 ha* stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
11.	9160	Grąd subatlantycki	C	231	643,08	Podczas wykonywania cięć trzebieżowych w pierwszej kolejności należy wyeliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 174,50 ha* powierzchni. Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 68,50 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów, a 1 wydzielenie o pow. 0,31 ha * stanowi grunt nieleśny. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
12.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	-	-	Nie dotyczy.
13.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	25	29,30	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. W szesnastu drzewostanach z siedliskiem na łącznej powierzchni 29,65 ha* nie planowano zabiegów, a 6,98 ha* stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób użytkowania nie będzie miał wpływu na stan zachowania tego siedliska.
14.	91E0*	Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	B	160	216,46	Podczas wykonywania cięć trzebieżowych w pierwszej kolejności należy wyeliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 34,51 ha* powierzchni (11 wydzielen). Do użytkowania rębnią zupełną przewidziano 2 wydzielenia o łącznej powierzchni 5,23 ha. W wydzieleniach tych siedlisko zinwentaryzowano punktowo na

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						łączniej pow. 0,89 ha. Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 57,71 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów, a 12 wydzieleń o pow. 28,36 ha * stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób użytkowania nie będzie miał wpływu na stan zachowania tego siedliska.

* jest to powierzchnia zabiegu w całym wydzieleniu, która może być większa niż powierzchnia siedliska, zajmującego tylko fragment wyłączenia.

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z KZP). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska. By wypełnić powyższe, niekiedy jedyną alternatywą jest zrębowy sposób zagospodarowania. Często wielkość powierzchni nie pozwala na zastosowanie innej rębni niż rębnia zupełna.

- Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 68. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Pojezierze Ińskie PLH320067 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1188 Kumak nizinny B	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 27 stanowisk gatunku. 19 stanowisk znajduje się na gruntach nieleśnych, dla których <i>Plan</i> nie zawiera

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	wskazań. 4 stanowiska znajdują się w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (TP, TW), dwa stanowiska w wydzieleniach, w których zaplanowano odnowienie d-stanu po rębni złożonej. W dwóch wydzieleniach ze stanowiskami gatunku zaplanowano rębnie złożone.
1163 Głowacz białopłetwy C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1149 Koza A	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1337 Bóbr B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 13 stanowisk gatunku. 6 stanowisk znajduje się na gruntach nieleśnych, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań. 3 stanowiska znajdują się w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (TP, TW), a 4 wydzielenia ze stanowiskami gatunku pozostawiono bez wskazań.
1355 Wydra B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 12 stanowisk gatunku. 3 stanowiska znajdują się na gruntach nieleśnych, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań. 6 stanowisk znajduje się w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (TP, TW), dwa stanowiska w wydzieleniach, w których zaplanowano rębnie złożone, a 1 wydzielenie pozostawiono bez wskazań.
1096 Minóg strumieniowy C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1060 Czerwończyk nieparek B	Gatunek związany ze środowiskiem wilgotnych łąk i torfowisk niskich.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
4038 Czerwończyk fioletek B	Zasiedla wilgotniejsze polany i łąki np. na obrzeżach torfowisk niskich i w dolinach rzecznych.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1042 Zalotka większa B	Zasiedla obszary torfowiskowe, chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorkach i bagnach.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 10 stanowisk gatunku, które znajdują się na gruntach nieleśnych. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych.
1166 Traszka grzebieniasta B	Jest gatunkiem ziemnowodnym, w okresie godowym spotkać ją można w różnego rodzaju zbiornikach wodnych, jak stawy, rowy, starorzecza. Zasiedla też sadzawki, a nawet doły po torfie, żwirze czy glinianki. Często pojawia się w okolicach źródeł. Preferuje wody stojące, rzadziej wybiera te o wolnym nurcie.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 16 stanowisk gatunku. 13 stanowisk znajduje się na gruntach nieleśnych, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań. 1 stanowisko znajduje się w drzewostanie, w których zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (TP), 1 stanowisko w wydzielaniu, w którym zaplanowano rębnię złożoną, a 1 wydzielanie pozostawiono bez wskazań.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Wg stanu na 01.01.2021 trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji pzo tworzonej w ramach realizowanego przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Szczecinie projektu POIS.02.04.00-00-0193/16-00 pn.: „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZO_{bis})” – poza gruntami Nadleśnictwa.

W ramach prac nad projektem planu u. l., na podstawie Art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.) opracowano zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 pokrywającego się w części z gruntami Nadleśnictwa.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO **Pojezierze Ińskie PLH320067**.

4.4 Oddziaływanie *Planu* na obszary specjalnej ochrony ptaków

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Dobrzany znajduje się jeden obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO):

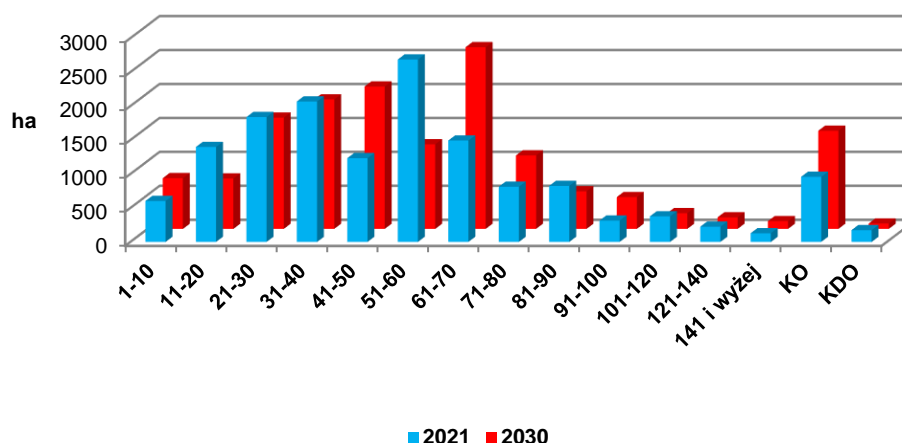
- **Ostoja Ińska PLB320008**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 46972,38 ha, z czego ok. 36% (16847,50 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym 1098,96 ha tych gruntów stanowią wydzielania nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

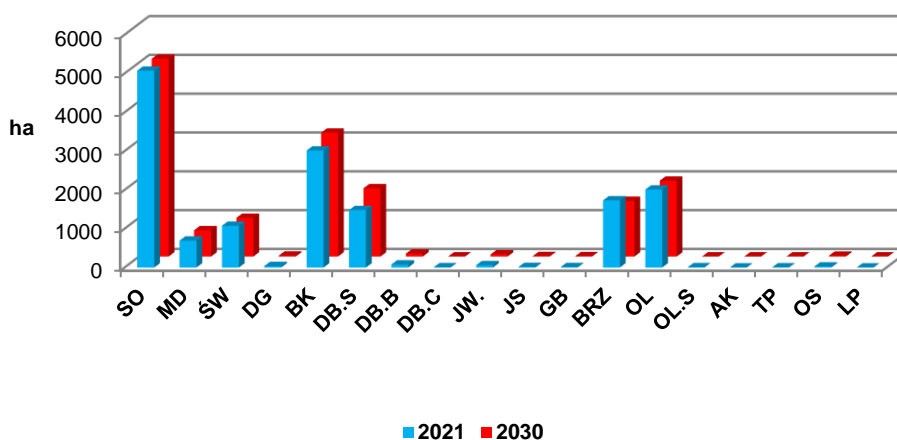
Zapisy *Planu* z wskazaniem gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą ok 15748 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 42. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320008 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 43. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLB320008 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotami ochrony w OSO są gatunki ptaków i ich siedliska dla których w SDF-ie określono ocenę znaczenie ogólne jako A, B, C. Dalsze analizy dotyczą tych przedmiotów ochrony, które potwierdzono podczas prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru.

Tabela 69. Analiza wpływu Planu na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A229 Zimorodek C	Gniazdowanie i żerowiska nie są związane z lasami. Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiadla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A051 Krakwa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A052 Cyraneczka B	Różnorodne śródładowe porośnięte roślinnością zbiorniki wodne, preferuje jednak niewielkie, gęsto zarośnięte oczka, stawy, rzeki o powolnym nurcie, bagna.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A055 Cyranka C	Gęsto zarośnięte zbiorniki wodne. Często są to niewielkie	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	stawy, a nawet rowy melioracyjne.	gatunku.
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A089 Orlik krzykliwy C	Zwarte, stare i rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 2 strefy ochrony. W wydzieleniu z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w <i>Prognozie</i> zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A028 Czapla siwa C	Płytkie wody przy jeziorach, rzekach i estuariach, trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A215 Puchacz C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; zasiedla zwarte kompleksy leśne, głównie liściaste, w pobliżu otwartych przestrzeni ze zbiornikami wodnymi, łąkami, tereny mało penetrowane przez człowieka.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A067 Gągoł B	Zamieszkuje wody słodkie, rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A030 Bocian czarny C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; najczęściej gniazduje na starych drzewach, w lasach liściastych i mieszanych, w pobliżu bagien, łąk, cieków oraz zbiorników wodnych, gdzie żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 8 stref ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w <i>Prognozie</i> zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (15.03 – 31.08)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
		i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Ponadto stwierdzono stanowisko gatunku w 1 wydzieleniu, w którym zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją.
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A122 Derkacz C	Gatunek zamieszkujący wilgotne łąki z wysoką roślinnością zielną i kępami krzewów, pola uprawne oraz suchsze miejsca na bagnach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A036 Łabędź niemy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A236 Dzięcioł czarny C	Bory iglaste, lasy mieszane, rzadziej lasy liściaste, ale też zadrzewienia i duże parki miejskie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw B	Miejsca lęgowe stanowią siedliska wodne i podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa potwierdzono 4 stanowiska gatunku, spośród których 3 znajdują się w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją na łącznej pow. 11,25 ha. Jedno wydzielenie ze stanowiskiem stanowi grunt nieleśny o pow. 4,47 ha. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych.
A070 Nurogęś C	Czyste, bieżące lub stojące wody w lasach lub górach – okolice wielkich i rybnych jezior oraz rzek o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 3strefy ochrony. W wydzieleniu z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w <i>Prognozie</i> zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A075 Bielik C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa wyznaczono 12 stref ochrony. W wydzieleniach z gniazdem, oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W programie ochrony przyrody oraz w <i>Prognozie</i> zamieszczono informację o konieczności przestrzegania terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
A008 Zausznik C	Małe zbiorniki wodne na bagnach oraz płytkie stawy i jeziora o bujnej roślinności zanurzonej i z obszarami roślinności wystającej ponad lustro wody.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A006 Perkoz rdzawoszyi C	Płytkie, częściowo zarośnięte zbiorniki słodkowodne, starorzecza, torfianki, wyrobiska. Zimą widywany na wybrzeżach morskich i na wodach śródlądowych obfitujących w drobne ryby.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A165 Samotnik C	Zadrzewione bagna. Na łęgowiska wybiera głównie olsy i łęgi, zarośnięte torfowiska na brzegach śródleśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić te gatunki, których tryb życia jest związany z obszarami leśnymi. Są to: orlik krzykliwy, puchacz, bocian czarny, dzięcioł czarny, żuraw, kania czarna, kania ruda i bielik. Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Ostoja Ińska PLB320008 nie wyznaczono stref ochrony. Ewentualne potencjalne miejsca bytowania dla innych gatunków ptaków związanych z lasem opisano na podstawie ich wymagań ekologicznych.

Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 30 października 2017 r., poz. 4303).

Wszystkie zadania ochronne wynikające z zapisu planu zadań ochronnych, a dotyczące gruntów Nadleśnictwa Dobrzany zostały uwzględnione w *Planie* i zawarte są jako zadania obligatoryjne w stosownej tabeli programu ochrony przyrody.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, E części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar **Ostoja Ińska PLB320008**.

4.5 Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000” oznacza: „*spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000*”.

Na podstawie przedstawionych w *Prognozie* analiz można ocenić wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000, które są zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa.

- **Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów SOO**

Celem wyznaczenia obszarów siedliskowych jest skuteczna ochrona zagrożonych ekosystemów, poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Przedmiotem ochrony są siedliska oraz gatunki, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (dla których w Standardowym Formularzu Danych, tzw. SDF wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C).

Najważniejszym elementem *Planu*, który może mieć wpływ na stan zachowania siedlisk oraz istniejących lub potencjalnych miejsc bytowania zwierząt są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów.

Na podstawie analiz uzasadniono, że planowane zabiegi na siedliskach leśnych przyczynią się do poprawy parametrów struktury i funkcji, a zatem do poprawy stanu siedliska.

Celem przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych jest uzyskanie najodpowiedniejszych dla danych warunków siedliskowych składów gatunkowych poprzez eliminowanie gatunków niepożądanych.

Planowane użytkowanie rębiami złożonymi ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Rodzaje rębni dobrano najbardziej zbliżone do naturalnych procesów rozwojowych drzewostanów w danych warunkach siedliskowych. Użytkowanie rębne nie spowoduje zaniku określonego typu siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni. Z użytkowania wyłączone część drzewostanów, które potencjalnie mogą stanowić powierzchnie referencyjne.

Objęcie szczególną troską siedlisk nieleśnych, głównie poprzez zapisy w programie ochrony przyrody, powinno się przyczynić do zachowania tych siedlisk w odpowiednim stanie.

Na podstawie zamieszczonych informacji oraz prognoz odnośnie zakresu zmian, które mogą wyniknąć podczas realizacji zadań gospodarczych można ustalić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność obszaru SOO.**

- **Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów OSO**

Celem ochrony obszarów Natura 2000 są gatunki ptaków oraz ich siedliska, dla których w Standardowym Formularzu Danych wskazano ocenę znaczenia ogólnego A, B, C.

Najważniejszym elementem *Planu*, który może mieć wpływ na kluczowe gatunki i siedliska są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów, odnoszące się do obszarów bytowania ptaków.

Pewne obszary niepewności dotyczą braku dostatecznej informacji odnośnie konkretnych miejsc występowania gatunków, dla których powołano obszar Natura 2000. W *Prognozie* starano się wytypować potencjalne siedliska ptaków na podstawie wymagań ekologicznych oraz określić, jaki wpływ na te siedliska mogłyby mieć realizacja działań ujętych w *Planie*.

We wcześniejszym rozdziale uzasadniono, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000 OSO. Przestrzeganie zaleceń zawartych w programie ochrony przyrody odnośnie kształtowania stosunków wodnych, stref ekotonowych, pozostawiania drzew dziuplastych i martwych z pewnością przyczyni się do ochrony populacji ptaków. Pozytywny wpływ na niektóre gatunki ma również duża ilość ponad 100-letnich drzewostanów, wyłączenie z użytkowania siedlisk bagiennych i łągowych, pozostawianie pasów ochronnych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych. Dla niektórych gatunków podano terminy

wykonania zabiegów, aby w maksymalny sposób wyeliminować lub zredukować ewentualne krótkotrwałe negatywne oddziaływanie. Takie zapisy *Planu* pozwolą zachować spójność czynników strukturalnych mających znaczenie dla funkcjonowania populacji również poza obszarem Natura 2000.

Na tej podstawie można przyjąć, że realizacja zapisów *Planu* warunkuje zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk, **i nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na integralność OSO.**

5. Rozwiązania i wnioski do *Planu*

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań *Planu* na środowisko.

Propozycje ograniczenia negatywnego wpływu zabiegów zawartych w *Planie*:

Dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych i modyfikacja TD:

Dla wszystkich siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w obszarach ochrony siedlisk przyrodniczych Natura 2000, oraz dla niektórych siedlisk przyrodniczych poza obszarami ochrony siedlisk Natura 2000 przyjęto TD, orientacyjne składy upraw, oraz rodzaje rębni zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w RDLP w Szczecinie.

Typy drzewostanów jako ramowe, hodowlane cele gospodarowania przypisane są do poszczególnych typów siedliskowych lasu. W konkretnym drzewostanie Typy drzewostanu niejednokrotnie były modyfikowane w zależności od występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia, stanu siedliska, rzeczywistego składu gatunkowego drzewostanu oraz siedliska przyrodniczego. Modyfikację typu drzewostanu wprowadzano w sytuacjach tego wymagających.

Ochrona stanowisk zwierząt chronionych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej bielika.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.01 – 31.07) i wszelkie prace związane z cięciami lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej bociana czarnego.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (15.03 – 31.08) i wszelkie prace związane z cięciami lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej orlika krzykliwego.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie prace związane z cięciami lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
	za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej kani rudej .	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie prace związane z cięciami lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Ochrona stanowisk roślin chronionych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Użytkowanie przedrębne i rębne w drzewostanach ze stanowiskami gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych	Przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych oraz podczas wykonywania cięć omijać stanowiska tych gatunków podczas wykonywania cięć pielęgnacyjnych zwrócić uwagę, aby nie usunąć tych gatunków, przy użytkowaniu rębnym pozostawiać biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu.

Ochrona obiektów kulturowych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Wykonywanie zabiegów w drzewostanach ze stanowiskami obiektów kulturowych	Przed wykonaniem zadań konieczne jest uzyskanie opinii WKZ, w zakresie lokalizacji stanowisk archeologicznych i dalszego prowadzenia prac. Pozostawić bez zabiegu część drzewostanów z obiektem lub w bezpośrednim sąsiedztwie

5.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.

Przy określaniu zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa kierowano się przepisami oraz zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1463);
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55 ze zm.);
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (z późn. zm.), (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161);
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (z późn. zm.), (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446);
- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2166);

- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. nr 67, poz. 337);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1302);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. z 16 października 2014 r., poz. 1409);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 16 października 2014 r., poz. 1408);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 28 grudnia 2016 r., poz. 2183);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2408);
- obwieszczenie Ministra Środowiska z 30.10.2014r.2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r. nr 60, poz. 533);
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2011 r. nr 25, poz. 133);
- instrukcji urządzania lasu z 2012 r.,
- zasadach hodowli lasu z 2012 r.,
- instrukcji ochrony lasu z 2012 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2019 r.,
- wytycznymi KZP.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,

- dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (podział na ostępy);
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urzędniczych w Nadleśnictwie Dobrzany. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;
- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;

- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzątającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

Na tej podstawie, zdaniem wykonawcy, przedstawiona wersja *Planu* zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

Bibliografia

- Atlas hydrologiczny Polski*. IMiGW. Wyd. Geolog. Warszawa 1987.
- Elaborat Nadleśnictwa Dobrzany*. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011.
- Elaborat Nadleśnictwa Dobrzany*. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2021.
- Geblewicz O. (red.). „*Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030*”. Szczecin. 2018.
- Głowaciński Z. (red.). *Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce*. PWN. Warszawa 2002.
- Głowaciński Z., Nowacki J. (red.) *Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce*. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu. 2004.
- Jackowiak B., Żukowski W. *Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski*. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań 1995.
- Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie*. Warszawa 1996.
- Instrukcja urządzania lasu*. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2012.
- Jańczak J. (red.). *Atlas jezior Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań 1999.
- Kaźmierczakowa R.(red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych*. Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków.2016.
- Kleczkowski A.S. *Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce, wymagających szczególnej ochrony*. 1990.
- Kondracki. J. *Polska. Geografia fizyczna Polski*. PWN. Warszawa 1988.
- Liro A. (red.) *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA*. Fundacja IUCN. Warszawa 1998.
- Matuszkiewicz J. M. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w: *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IgiPZ PAN. Warszawa 1994.
- Matuszkiewicz W. *Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa*. PAN. Warszawa 1995.
- Matuszkiewicz W. *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*. PWN Warszawa 2001.
- Mojski J. E. *Objaśnienia do Mapy Geologicznej Polski 1:200000*. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1977.
- Ochrona Środowiska 2017*. Główny Urząd Statystyczny. Warszawa. 2017.
- Pawlaczyk P. (red.). *Zasady ochrony przyrody w lasach gospodarczych – propozycja społeczna*. 2008. <http://www.kp.org.pl/instrukcja/index.html>.
- Podział hydrograficzny Polski*. IMiGW, Warszawa 1983.
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000, Lasy i bory – praca zbiorowa*. Warszawa 2004.
- POP Nadleśnictwa Dobrzany na lata 2021-2030*. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011 r.
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu stargardzkiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024*
- Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego*. www.kobidz.pl
- „*Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za 2018 r.*”. www.wios.szczecin.pl
- Standardowy Formularz Danych Dolina Iny koło Recza*.
- Standardowy Formularz Danych Dolina Krapieli*.
- Standardowy Formularz Danych Pojezierze Ińskie*.
- Standardowy Formularz Danych Ostoja Ińska*.
- Szafer W., Pawłowski B. *Szata roślinna Polski*. PWN. Warszawa.
- Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. *Czerwona lista ptaków Polski*. OTOP. Marki. 2020.

Woś. A. *Klimat Polski*. PWN 1999. Warszawa.

Woś A. *Typy pogody, Regiony klimatyczne (31.8)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IGiPZ PAN. Warszawa 1994.

www.bdl.lasy.gov.pl

www.wikipedia.pl

www.gdos.gov.pl

www.szczecin.lasy.gov.pl/web/Dobrzany

Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone*. Instytut Ochrony Przyrody PAN. 2014.

Zasady Hodowli Lasu. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa 2012.

Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

Część tabelaryczna

Tabela A. Przewidywane oddziaływanie planu urządzenia lasu na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+2	+3	-1	+3
2.	Ludzie	+1	+1	0	0	0	+1
3.	Zwierzęta	+1	+1	0	0	-1	+1
4.	Rośliny	+1	+1	0	0	-1	+1
5.	Woda	+1	+1	0	0	-1	0
6.	Powietrze	0	0	0	0	0	0
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0
8.	Krajobraz	+1	+1	0	0	-1	0
9.	Klimat	0	0	0	0	0	0
10.	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	+2	-1	+2
11.	Zabytki	0	0	0	0	0	+1
12.	Dobra materialne	0	0	0	0	0	+1
13.	Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko	+3	+3	+2	+2	-1	+2

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego).

Tabela B. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Tabela zbiorcza obszaru Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
Ostoja Ińska PLB320008										
1.	A229	Zimorodek	C	-	-	-	-	-	-	-
2.	A051	Krakwa	B	-	-	-	-	-	-	-
3.	A052	Cyraneczka	B	-	-	-	-	-	-	-
4.	A055	Cyranka	C	-	-	-	-	-	-	-
5.	A043	Gęgawa	C	-	-	-	-	-	-	-
6.	A089	Orlik krzykliwy	C	2	-	10,12	-	-	-	-
7.	A028	Czapla siwa	C	-	-	-	-	-	-	-
8.	A021	Bąk	C	-	-	-	-	-	-	-
9.	A215	Puchacz	C	-	-	-	-	-	-	-
10.	A067	Gągoł	B	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
11.	A197	Rybitwa czarna	C	-	-	-	-	-	-	-
12.	A030	Bocian czarny	C	9	-	28,99	-	4,90	-	-
13.	A081	Błotniak stawowy	C	-	-	-	-	-	-	-
14.	A122	Derkacz	C	-	-	-	-	-	-	-
15.	A038	Łabędź krzykliwy	C	-	-	-	-	-	-	-
16.	A036	Łabędź niemy	C	-	-	-	-	-	-	-
17.	A236	Dzięcioł czarny	C	-	-	-	-	-	-	-
18.	A127	Żuraw	B	4	-	4,47	-	11,25	-	-
19.	A070	Nurogęś	C	-	-	-	-	-	-	-
20.	A073	Kania czarna	C	-	-	-	-	-	-	-
21.	A074	Kania ruda	C	3	-	11,93	-	-	-	-
22.	A075	Bielik	C	12	-	51,86	-	-	-	-
23.	A008	Zausznik	C	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
						ha				
24.	A006	Perkoz rdzawoszyi	C	-	-	-	-	-	-	
25.	A165	Samotnik	C	-	-	-	-	-	-	
Dolina Iny koło Recza PLH320004										
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	-	-	-	-	-	-	
2.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośnienniczników	C	-	-	-	-	-	-	
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	C	-	-	-	-	-	-	
4.	6410	Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe	C	-	-	-	-	-	-	
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	-	-	-	-	
6.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	A	-	-	-	-	-	-	
7.	7220*	Źródlika wapienne	B	-	-	-	-	-	-	

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
						ha				
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-	-	-	-	-	-
9.	9130	Żyzne buczyny	B	14	58,82	0,72	2,76	54,80	8,55	-
10.	9160	Grąd subatlantycki	C	-	-	-	-	-	-	-
11.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	-	-	-	-	-	-	-
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	8	21,26	19,57	-	1,69	-	-
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-	-	-	-	-	-
14.	1163	Głowacz białopletwy	B	-	-	-	-	-	-	-
15.	1149	Koza	C	-	-	-	-	-	-	-
16.	1042	Zalotka większa	C	-	-	-	-	-	-	-
17.	1060	Czerwończyk nieparek	C	-	-	-	-	-	-	-
18.	1188	Kumak nizinny	C	-	-	-	-	-	-	-
19.	1099	Minóg rzeczny	B	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
20.	1096	Minóg strumieniowy	B	-	-	-	-	-	-	-
21.	1355	Wydra	C	-	-	-	-	-	-	-
Dolina Krąpieli PLH320005										
1.	6120*	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	C	-	-	-	-	-	-	-
2.	6210*	Murawy kserotermiczne	C	-	-	-	-	-	-	-
3.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	-	-	-	-	-
4.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-	-	-	-	-	-
5.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	-	-	-	-	-	-	-
6.	9110	Kwaśne buczyny	B	-	-	-	-	-	-	-
7.	9160	Grąd subatlantycki	B	35	68,52	58,40	-	10,62	-	-
8.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	9	22,62	22,62	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
9.	1088	Kozioróg dębosz	C	-	-	-	-	-	-	-
10.	1099	Minóg rzeczny	B	-	-	-	-	-	-	-
Pojezierze Ińskie PLH320067										
1.	3130	Jeziora lobeliowe	B	-	-	-	-	-	-	-
2.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	A	-	-	-	-	-	-	-
3.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	B	15	31,74	-	-	-	-	-
4.	3160	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	B	2	0,61	-	-	-	-	-
5.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	-	-	-	-	-	-	-
6.	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfowórczą (żywe)	C	-	-	-	-	-	-	-
7.	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	B	19	26,33	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płątów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	B	-	-	-	-	-	-	-
9.	9110	Kwaśne buczyny	B	32	129,32	17,62	20,37	100,30	30,22	-
10.	9130	Żyzne buczyny	B	403	1677,67	65,32	266,27	2785,62	456,26	-
11.	9160	Grąd subatlantycki	C	231	643,08	68,81	85,70	525,87	174,50	-
12.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	-	-	-	-	-	-	-
13.	91D0*	Bory i lasy bagienne	B	25	29,30	36,63	-	4,09	-	-
14.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	160	216,46	86,07	18,02	188,19	34,51	5,23 (0,89)
15.	1188	Kumak nizinny	B	27	-	50,94	22,90	4,83	13,77	-
16.	1163	Głowacz białopłetwy	C	-	-	-	-	-	-	-
17.	1149	Koza	A	-	-	-	-	-	-	-
18.	1337	Bóbr	B	13	-	13,57	-	11,28	-	-
19.	1355	Wydra	B	12	-	6,34	3,82	15,47	12,70	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
20.	1096	Minóg strumieniowy	C	-	-	-	-	-	-	-
21.	1060	Czerwończyk nieparek	B	-	-	-	-	-	-	-
22.	4038	Czerwończyk fioletek	B	-	-	-	-	-	-	-
23.	1042	Zalotka większa	B	10	-	28,92	-	-	-	-
24.	1166	Traszka grzebieniasta	B	16	-	27,28	0,79	1,34	2,61	-

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośnienniczników 3260 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Zalewane muliste brzegi rzek 3270 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
5.	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne 6430 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie 6510 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> 7220* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	Żyzne buczyny 9130 B	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
10.	Grąd subatlantycki 9160 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
11.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
12.	Łęgi wierzbowe, topolowe,	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
	olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe 91E0* B	2	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
13.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się – ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Dolina Krapieli PLH320005**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe 6120* C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Murawy kserotermiczne 6210* C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne 6430 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie 6510 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
6.	Kwaśne buczyny 9110 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	Grąd subatlantycki 9160 B	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
8.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe 91E0* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się – ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Pojezierze Ińskie PLH320067**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Jeziora lobeliowe 3130 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic 3140 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne 3160 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	Niżowe i górskie łąki świeże	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
	użytkowane ekstensywnie 6510 C	2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) 7110* C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska 7140 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	Kwaśne buczyny 9110 B	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
10.	Żyzne buczyny 9130 B	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
11.	Grąd subatlantycki 9160 C	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
12.	Kwaśne dąbrowy 9190 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
13.	Bory i lasy bagienne 91D0* B	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
14.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe 91E0* B	1	brak	+3	0	-1	-2	0	-
		2	brak	+3	+2	-1	-2		
		3	brak	+3	0	-1	-2		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się- ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszenie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	1163 Głowacz białopłetwy B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	1149 Koza C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	1042 Zalotka większa C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	1060 Czerwończyk nieparek C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	1188 Kumak nizinny C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	1099 Minóg rzeczny B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
7.	1096 Minóg strumieniowy B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	1355 Wydra C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Dolina Krapieli PLH320005**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	1088 Kozioróg dębosz C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	1099 Minóg rzeczny B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Pojezierze Ińskie PLH320067**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	1188 Kumak nizinny B	1	brak	+3	0	-1	brak	0	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
2.	1163 Głowacz białopłetwy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	1049 Koza A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	1337 Bóbr B	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
5.	1355 Wydra B	1	brak	+3	0	-1	brak	0	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
6.	1096 Minóg strumieniowy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
7.	1060 Czerwończyk nieparek B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	4038 Czerwończyk fioletek B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	1042 Zalotka większa B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	1166 Traszka grzebieniasta B	1	brak	+3	0	-1	brak	0	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydzielen drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela E. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Dobrzany

Obszar Natura 2000 **Ostoja Ińska PLB320008**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
1.	A229 Zimorodek C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	A051 Krakwa B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	A052 Cyraneczka B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	A055 Cyranka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	A043 Gęgawa C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	A089 Orlik	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
	krzykliwy C	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	A028 Czapla siwa C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	A021 Bąk C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	A215 Puchacz C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	A067 Gągoł B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
11.	A197 Rybitwa czarna C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
12.	A030 Bocian czarny C	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak		
13.	A081 Błotniak stawowy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
14.	A122 Derkacz C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
15.	A038 Łabędź krzykliwy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
16.	A036 Łabędź niemy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
17.	A236 Dzięcioł czarny C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
18.	A127 Żuraw B	1	brak	brak	0	brak	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
19.	A070 Nurogęś C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
20.	A073 Kania czarna C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
21.	A074 Kania ruda C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
22.	A075 Bielik C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
23.	A008 Zausznik C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
24.	A006 Perkoz rdzawoszyi C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
25.	A165 Samotnik C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.